

Sør-Gudbrandsdal tingrett – Dom.

Strafferett. Seksuell omgang med barn under 14 år. Straffeloven § 195 første ledd 2. straffalternativ. Seksuell omgang med barn under 16 år. Straffeloven § 196 første ledd.

En 53-årig mann ble funnet skyldig i overtredelse av straffeloven § 195 første ledd 2. straffalternativ og § 196 første ledd for å ha hatt ett samleie med jente på 13 år og deretter mange samleier mens hun var mellom 14 og 16 år. I skjerpene retning ble det lagt vekt på at overgrepene besto i samleier, over en lang periode, stor aldersforskjell, misbruk av tillit og at det ikke ble brukt prevensjon. Retten fant ingen formildende omstendigheter. Tiltalte erkjente ingen av forholdene. Straffen ble satt til fengsel i fire år. Han ble også dømt til å betale oppreisningserstatning på 150.000 kr. (Sammendrag ved Lovdata.)

Avsagt: 17.12.2012 i sak TSGUD-2012-57506-5

Saksgang: Sør-Gudbrandsdal tingrett TSGUD-2012-57506-5 (12-057506MED-SGUD).

Parter: Den offentlige påtalemyndighet (Statsadvokat Thorbjørn Klundseter) mot A (Advokat Mette Yvonne Larsen).

Dommere: Tingrettsdommer Torunn E. Kvisberg. Meddommere: Ingrid Louise Sjøberg Henriksen, Frank Iversen.

A, er født *.*1959 og bor i —vegen 000, 0000 S01.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Hedmark og Oppland statsadvokatembeter 29. mars 2012 er han satt under tiltale ved Sør-Gudbrandsdal tingrett for overtredelse av

I Straffeloven § 195 første ledd annet straffalternativ

for å ha hatt seksuell omgang med barn under 14 år og den seksuelle omgangen var samleie

Grunnlag:

Ved en anledning i tidsrommet fra 28. september til 1. oktober 2009 på hytta '***' på S02 i S03 kommune, førte han sin penis inn i skjeden til C født *.*1995

II Straffeloven § 196 første ledd

for å ha hatt seksuell omgang med barn under 16 år

Grunnlag:

En rekke ganger i tidsrommet fra *.*2009 til torsdag 1. september 2011, på hans bopel og/eller hytte/seter i S01 kommune, hytte i S03 kommune, på ulike hoteller i Molde, Larvik og i Oslo, førte han sin penis inn i skjeden til C født *.*1995, mastruberte henne og befølte brystene hennes.

Ved beslutninger 23. september 2011 og 10. april 2012 har Nord-Gudbrandsdal tingrett på grunn av inhabilitet overført saken til Sør-Gudbrandsdal tingrett, jf. domstoloven § 108 og § 38.

Hovedforhandling ble holdt 9. oktober – 2. november 2012 i Tinghuset på Lillehammer. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra tiltalte, fornærmede og 52 vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 4 år med fradrag av 1 dag for utholdt varetekt. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn. Bistandsadvokaten la ned påstand om at tiltalte dømmes til å betale oppreisningserstatning til fornærmede på inntil kr 260.000.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes, subsidiært at han frifinnes for post I, og at han under enhver omstendighet anses på mildeste måte.

Rettens vurdering

Skyldspørsmålet

Retten skal først beskrive det ytre forholdet mellom tiltalte og fornærmede. Store deler av dette faktum er ubestridt mellom partene. Derimot har partene helt motsatte forklaringer på det indre forholdet dem imellom og hvorvidt forholdet omfattet seksuell omgang og samleier. I punkt 2 presenteres tiltaltes og fornærmedes forklaringer om dette.

Ved avgjørelsen av skyldspørsmålet har retten lagt vekt på en vurdering av vitneforklaringer og realbevis som kan kaste lys over det indre forholdet mellom tiltalte og fornærmede, og over troverdigheten til forklaringene til tiltalte og fornærmede om forholdet. Retten skal i punkt 3 til 8 gjennomgå de relevante forklaringer og bevis som fremkom under hovedforhandlingen, og redegjøre for hvordan retten vurderer disse i forhold til skyldspørsmålet.

I punkt 9 redegjøres for den samlede vurderingen av bevisene og rettens standpunkt til skyldspørsmålet.

1. Sakens bakgrunn. Det ytre forholdet mellom tiltalte og fornærmede

Tiltalte er 53 år gammel, gift med B, bosatt i S01 og ordfører. Fornærmede er 17 år gammel, skoleelev og bosatt i S04.

Tiltalte og fornærmede møttes første gang i forbindelse med at tiltalte var forlover da hans fetter giftet seg med fornærmedes mor i september 2008. De møttes igjen på —martnaen i juni 2009. Fornærmede var der med en hest, tiltalte og kona kom som tilskuere. Tiltalte og fornærmede har noe ulike forklaringer på hvor mye kontakt det var mellom dem den dagen, og hvem som tok initiativet til dette. Det ble avtalt at fornærmede skulle hjelpe tiltalte med å lage en Facebookprofil. Fornærmede forklarte at hun ble stolt fordi hun skulle hjelpe en ordfører.

Noe senere i sommerferien var fornærmede hjemme hos tiltalte og hjalp ham med å opprette Facebookprofilen. Dette var første gang fornærmede var hjemme hos tiltalte.

Etter dette var det mye kontakt mellom fornærmede og tiltalte. Fornærmede forklarte at hun skulle få se hvordan en ordfører arbeidet, og at hun var med tiltalte på bedriftsbesøk og på en Lillehammer-tur. Hun var hos tiltalte og kona på hytta på S02 en gang i løpet av sommerferien. Mot slutten av ferien var fornærmede med tiltalte på åpningen av —nasjonalpark i S04.

Fornærmede var etter hvert stadig oftere hos tiltalte og kona i S01. Tiltalte anslo at hun hadde vært der opp mot annenhver helg, og i høytider som jul (med unntak av julaften), nyttår, påske og ferier. I tillegg var fornærmede med tiltalte på ulike møter og arrangementer i jobbsammenheng.

Fornærmede har overnattet en rekke ganger hjemme hos tiltalte i S01, og på hyttene hans på S02 ved S05 i Møre og Romsdal og på S06 i S07. Som regel har både tiltalte og kona vært til stede. På hytta på S02 har tiltalte og fornærmede overnattet alene bare en gang, da de reiste dit en dag før tiltaltes kone sommeren 2010. Hytta i S07 er nærmere bostedet, og der har tiltalte og fornærmede vært alene i forbindelse med at hans kone har reist ned på jobb på dagtid. Hjemme hos tiltalte i S01 har fornærmede hatt et eget rom som bare hun disponerte. På hyttene på S06 og S02 har hun disponert et rom som også kunne brukes av andre.

I tillegg har fornærmede vært med tiltalte alene på hotellovernattinger i forbindelse med forskjellige møter, på Bondeheimen i Oslo, en overnatting på Hotell Seilet i Molde samt en overnatting på hotell Farris Bad i Larvik. Tiltalte anslo at de hadde overnattet på Bondeheimen 4–5 ganger, fornærmede anslo 6–7 ganger. Ved disse hotellovernattingene lå tiltalte og fornærmede alltid sammen på dobbeltrom. Noen ganger lå de i en dobbeltseng. Andre ganger hadde rommet to enkeltsenger som sto inntil hverandre, men de tok ikke fra hverandre sengene.

Tiltalte og kona kjøpte inn klær og utstyr til fornærmede som hun hadde hjemme hos dem og på hyttene. I tillegg fikk fornærmede et perlekjede til konfirmasjonen, og senere øredobber som hørte til dette. Det fremgikk av forklaringene både til fornærmede, tiltalte og B at fornærmede har fått mange gaver, men uten at det er fremlagt noen oversikt over disse gavene. I tillegg fikk tiltalte en avtale med fotograf N01 om at han tok portrettbilder av

fornærmede.

Da fornærmede begynte på videregående skole, fikk hun låne et bankkort til tiltaltes bankkonto som hun kunne disponere når hun trengte penger for å gå på kafé og lignende i S08. Tiltalte sa at dette var ment som en tillitstest. Kona B sa hensikten var at fornærmede skulle ha råd til å være med på ting og spandere på andre for å komme inn i det sosiale miljøet.

Det har vært en omfattende kontakt mellom tiltalte og fornærmede i form av telefonsamtaler, tekstmeldinger og over Skype. Tiltalte beskrev at det neppe gikk en dag uten at det var kontakt mellom ham og fornærmede. Retten vil redegjøre nærmere for omfanget og innholdet i punkt 4, 5 og 6.

Tiltalte ble anmeldt for seksuelle overgrep mot fornærmede den 18. september 2011. Retten vil i punkt 6 gjennomgå kontakten mellom tiltalte og fornærmede og hendelsene de siste dagene forut for anmeldelsen.

Det var meningen at fornærmede skulle være med tiltalte på et arrangement i regi av Kommunalbanken i New York midt i oktober 2011. På grunn av anmeldelsen ble dette ikke noe av.

2. Partenes motstridende forklaringer om det indre forholdet

Det avgjørende for skyldspørsmålet er om tiltalte har hatt seksuell omgang i form av samleie med fornærmede. Partene har helt motstridende forklaringer om dette.

2.1 Tiltaltes forklaring

Tiltalte benektet at det har vært noe seksuelt forhold mellom ham og fornærmede. Han forklarte at fornærmede var nesten som et familiemedlem hos ham og kona. Han trodde ikke at et mor-far-datter forhold kan være mer åpent enn forholdet mellom kona, ham og fornærmede. De tok vare på henne og forsøkte å bygge henne opp, fordi hun var i en vanskelig livssituasjon og manglet omsorgspersoner rundt seg. Tiltalte hadde lagt vekt på å hjelpe fornærmede med skolearbeid. Tiltalte beskrev at han hadde et farslignende forhold til fornærmede.

Tiltalte sa at han har 30 års ledererfaring og er vant til å organisere folk, få fram ressurser i den enkelte og skape best mulig resultat i fellesskap. Samtidig beskrev han seg selv som naiv og dumsnill.

Fornærmede var svært kontaktsøkende, og tiltalte reagerte på hvor fort hun ble husvarm. Hun gikk fra å være sky til å bli stadig tryggere. Fornærmede hadde et tettere forhold til ham enn til kona. Tiltalte og kona snakket om at det burde settes grenser for fornærmede. Det var oftest kona som tok opp dette. Tiltalte så at fornærmede trivdes og ble tryggere og gladere, og syntes derfor det var vanskelig å sette noen slik grense. Han brukte mer tid sammen med fornærmede enn han opprinnelig hadde tenkt. På grunn av at fornærmedes stefar er tiltaltes søskenbarn, regnet han henne som familie. Tiltalte sa at han selv hadde god økonomi og kom fra et åpent hjem. Han mente samtidig at fornærmedes hjemmeforhold var vanskelige, både sosialt og økonomisk. Retten kommer tilbake til fornærmedes hjemmeforhold i punkt 7.1.

Tiltalte avviste at han hadde vært sjalu, verken i forbindelse med fornærmedes nåværende kjæreste N02 eller hennes tidligere kjæreste. Han mente hun stort sett hadde hatt kjærester hele tiden, og at dette var noe han ikke hadde interessert seg for.

Tiltalte forklarte at det var to forhold ved fornærmede som bekymret ham og kona: Det var hennes omgang med sannhet, og hennes forhold til seksualitet. Fornærmede var svært opptatt av seksualitet, og av hvilke gutter som var interessert i henne. Hun tok opp spørsmål om seksualitet med tiltalte, som hun heller burde ha tatt opp med helsesøster eller mor. Blant annet spurte hun ham om ulike samleiestillinger. Det syntes tiltalte var ekkelt, og det sa han til henne.

Tiltalte og fornærmede ble veldig knyttet til hverandre. De utviklet en spesiell språkbruk, en sjargong, som en viktig del av samværet. Det er et språk som kan se rart ut for andre, men som var knyttet til at fornærmede gråt og gruet seg til å reise hjem. Sjargongen besto i familieord som hører mer hjemme i en familie enn overfor en jente som er på besøk, og de som hørte det kunne tro at hun var datteren deres. Han forklarte at han måtte bruke sterkere

ord enn det som er vanlig i kommunikasjon mellom voksne og barn. Han så at fornærmede ble tryggere, sikrere og gladere av dette. Men i ettertid har han sett at språkbruken ble for sterk, og ikke skulle vært brukt.

Tiltalte forklarte at første gang han hadde med seg fornærmede til et møte i Oslo og skulle overnatte, hadde han bestilt to enkeltrom. Fornærmede ble helt hysterisk, fordi hun var så mørkredd at det ikke var mulig for henne å sove på eget rom. Etter dette bestilte han alltid et dobbeltrom til dem. Fornærmede hadde sagt til ham at dette var avklart med foreldrene hennes. De la seg i samme seng, men under hver sin dyne. De som kjente relasjonen mellom dem og hvor nær den var, synes at det er helt naturlig. Han er glad for at de bodde sammen, slik at han kunne passe på henne.

I retten forklarte tiltalte at fornærmede på Farris bad hadde hatt vondt i nakken, og ønsket at tiltalte skulle massere henne mens de lå i sengen. I politiavhør 19. september 2011 forklarte tiltalte at det var et fast ritual at de lå på hver sin side av sengen og pratet, mens tiltalte klødde fornærmede på ryggen, på smalryggen ned til bh'en. Han forklarte i retten at han sto ved avhøret, men at det skjedde 3 timer etter at han ble pågrepet, og at han da var svært overrasket. Fornærmede kan ha klødd ham i håret, men det var han ikke sikker på.

På turen til Farris Bad hadde tiltalte som målsetting å få til møter i Oslo med Nærings- og handelsdepartementet og Color line. Dette ble ikke noe av. Tiltalte ville likevel kjøre opp ruta mellom Larvik og S01 i forbindelse med et turistprosjekt. Fornærmede maste om å få være med på turen, og sa at han hadde lovet henne det. Fornærmede hadde ikke vært på noen annen ferie den sommeren. Tiltalte valgte derfor å gjennomføre turen selv om møtene ble kansellert. I Oslo møtte tiltalte og fornærmede fotograf N01 og så på portrettbilder han hadde tatt av fornærmede.

Tiltalte forklarte at det hadde vært mye kontakt på telefon og med tekstmeldinger. Dette var særlig knyttet til perioder da fornærmede hadde det vanskelig, eller når hun trengte hjelp med skolearbeid.

2.2 Fornærmedes forklaring

Fornærmede forklarte at hun og tiltalte har hatt et slags kjæresteforhold. De hadde et seksuelt forhold fra høstferien 2009 og frem til anmeldelsen i september 2011.

Fornærmede sa at tiltalte og kona ikke hadde vært noen reserverforeldre for henne. Tiltalte hadde ikke vært noen farsfigur. Men hun forsto at andre kan ha oppfattet det slik, fordi tiltalte presenterte henne som en jente som var mye hos dem og at de tok hånd om henne.

Fornærmede forklarte at hun var med tiltalte på mange møter knyttet til ulike temaer i kommunen. Hun fikk treffe mange folk, noen av dem kjente slik som statsministeren og stortingspresidenten. Det var moro å være med og lære ting.

Første gang tiltalte gjorde fysiske tilnærmelser overfor henne, var sommeren 2009. Fornærmede hadde sommerjobb som budeie og passet kyr på setra hos N03 og N04. En kveld skulle hun overnatte hos tiltalte og kona etter arbeidet. Om kvelden etter at kona hadde lagt seg, begynte tiltalte å stryke henne over panne, kinn og hals, men ikke lenger ned enn til halsen. Da fornærmede skulle reise seg, kysset han henne på panna. Fornærmede anslo at dette skjedde midt i juli 2009. I begynnelsen ga tiltalte henne ikke god nattklemmer, men etter hvert ga han henne et kyss på panna om kvelden, og det syntes hun var litt rart.

I august 2009 var fornærmede med tiltalte på åpningen av — nasjonalpark. Tiltalte og kona satt foran i bilen, fornærmede og en dame bak. Fornærmede forklarte at hun la merke til at tiltalte hadde stilt inn speilet i bilen slik at han kunne se henne, og at han så på henne på en intens måte. Hun tok ikke dette opp med tiltalte, men hun ble redd for at det skulle være «noe mer» fra hans side. Under denne åpningen møtte fornærmede statsminister Stoltenberg for første gang.

I høstferien 2009 var fornærmede hos tiltalte og hans kone på hytta på S02. Hun var der noen dager, men husket ikke hvor mange. Kvelden før de skulle hjem hadde tiltalte massert henne på ryggen. Han klaget over at fornærmede hadde mye klær på seg.

Dagen etter reiste tiltaltes kone på butikken rundt kl. 12. Tiltalte og fornærmede var i stua. Tiltalte begynte å flørte, og tok på brystene til fornærmede. Etter kort tid kledde han av fornærmede og tok deretter av seg buksa. Han løftet henne opp og bar henne inn på

dobbeltsenga. Han la fornærmede på tvers av senga. Deretter la han seg selv oppå henne og hadde samleie med henne. Han var ikke langt inne i henne, fornærmede anslo 1–2 cm. Han trakk seg ut og fikk raskt utløsning på fornærmedes mage. I retten forklarte fornærmede at etter samleiet gikk tiltalte inn på badet og tørket av seg selv, og kom med papir og tørket fornærmede. I dommeravhøret 21. september 2011 sa hun at det første tiltalte gjorde, var å reise seg opp og gå å dusje. I det rettslige avhøret 22. desember 2011 sa hun at han reiste seg opp og tørket seg selv, og at hun ikke husket helt, men trodde at hun reiste seg og vasket seg selv.

Dette var første gang fornærmede hadde samleie. Hun visste hva det var, men kunne ikke tro at det hadde skjedd. Hun tenkte ikke på å si ifra til noen, fordi hun ikke ville at noen skulle vite at hun hadde hatt samleie med en mann på 50 år.

Tiltalte snakket ikke mye om det som var skjedd. Han sa at han angret, gråt og sa at han ikke skulle gjøre det igjen.

Etter ca. 2 timer kom kona tilbake. Da ble tiltalte mer nervøs. Han svettet, pakket og ryddet fort, og ville komme seg hjem.

Fornærmede forklarte at etter dette hadde hun og tiltalte kontakt daglig. De snakket sammen på telefon, ofte tidlig på morgenen, flere ganger i løpet av dagen og etter at de hadde lagt seg om kvelden. Ordbruken ble sterkere, og slik at tiltalte sa at han elsket henne.

Høsten 2010 hadde fornærmede vært på besøk hos noen venner. Hun hadde sittet i armkroken til en gutt og flørtet litt med ham. Da hun fortalte det til tiltalte, ble han lei seg og spurte om ikke han og fornærmede var kjærester, og da kunne ikke fornærmede flørte med andre. Dette kom som et sjokk på fornærmede, for hun hadde ikke sett på dem som kjærester. Hun unnskyldte seg derfor overfor ham.

I tiltaltes bolig i S01 hadde de samleier noen ganger når tiltaltes kone ikke var hjemme. Dette har skjedd både i ekteparets dobbeltseng og på fornærmedes rom. De har også hatt samleier på hytta på S02 når kona var borte. Men de har overnattet alene på hytta bare en gang.

På turene til Oslo der de overnattet på hotell Bondeheimen, har de hatt samleie omtrent hver gang. Da fornærmede var med til hotell Seilet i Molde, hadde de samleie der også. Det samme skjedde på hotell Farris Bad. I tillegg har de hatt ett samleie utendørs. Når tiltalte og hun overnattet alene sammen, hadde de som regel samleie. De kunne ha samleier flere ganger i løpet av en helg.

Fornærmede bekreftet at hun var litt mørkredd, men ikke så mye at hun ikke turte å bo alene på hotellrom. Hun sa at hun har gjort det i andre sammenhenger.

Når fornærmede overnattet i S01, la tiltaltes kone seg ofte før tiltalte og henne. Etter at de var blitt alene, hendte det ofte at tiltalte tok henne på brystene og kjønnsorganet. Han masserte innenfor klærne. Dette skjedde på stua. Men de hadde aldri samleie mens kona var i huset. Også på hytta på S02 har tiltalte befølt henne om kvelden etter at kona har lagt seg.

Fornærmede forklarte at samleiene skjedde så mange ganger at hun ikke husket alle. Men hun husket godt første og siste gang. Hun anslo at de hadde hatt noe over 50 samleier. Når de hadde samleier, foregikk det ved at fornærmede satt oppå tiltalte. Han dyttet henne av før han fikk utløsning.

Under de første samleiene hadde fornærmede veldig vondt. Fornærmede sa at hun husket godt det andre samleiet, da tiltalte tok jomfruhinnen, og at det var veldig vondt. Hun kunne ikke huske hvor dette skjedde, eller hvor lenge etter første samleie på S02 det var. Det «gikk seg til etter hvert», men slik at det fremdeles gjorde vondt hver gang. Noen ganger kom det tårer. En gang så tiltalte det, og spurte hva det var, men hun sa at det ikke var noe. De fleste gangene lå tiltalte med lukkede øyne og så ikke på henne.

Fornærmede begynte med p-piller våren 2009 av medisinske grunner. I samråd med helsesøster prøvde hun p-piller i perioder, mens hun i andre perioder ikke brukte pillene. Fornærmede forklarte at tiltalte oppfordret henne til å slutte med pillene, fordi han var skeptisk til bivirkningene. Bare en gang fikk tiltalte sædutløsning inne i henne, og det skjedde under en overnatting på Bondeheimen i Oslo. Hun gikk på p-piller i den perioden, men for å være helt sikre ble de enige om at hun likevel burde ta en angrepille. Dagen etter gikk hun derfor på et apotek i nærheten av Oslo Sentralstasjon og kjøpte en angrepille.

Tiltalte ga henne penger, og det var hun som gikk inn på apoteket og kjøpte pillen. Fornærmede tok angrepillen inne på Oslo City.

Fornærmede forklarte at tiltalte hadde snakket om å ta ut skilsmisse fra kona og gifte seg med henne, men at fornærmede var så ung at det måtte gå noe tid. Fornærmede hadde oppdaget og lest Skype-meldinger og tekstmeldinger mellom tiltalte og N05. Fornærmede sa at hun ble overrasket og sint da hun oppdaget at tiltalte hadde et forhold til en annen kvinne. Da hun konfronterte tiltalte med dette, hadde han sagt at når han var skilt, og skulle på tur sammen med fornærmede, kunne N05 være med på turene slik at ingen skulle mistenke at tiltalte og fornærmede hadde et forhold.

På —martnaen i juni 2011 ble fornærmede kjent med N02 som nå er hennes kjæreste. Fornærmede fortalte tiltalte om N02 etter at hun begynte å bli bedre kjent med ham og ble glad i ham. Tiltalte ble sint, enda sintere enn da hun fortalte ham om gutten hun hadde sittet i armkroken til. Dagen etter at fornærmede hadde fortalt dette, ringte tiltalte. Han sa at han var på vei til et møte på Otta, og fornærmede hørte at han kjørte bil. Fornærmede var alene hjemme, fordi familien var på ferie. Plutselig hørte hun en lyd i huset, og så sto tiltalte i stua. Han var veldig sint. Han ville sjekke alt fornærmede og kjæresten hadde skrevet på tekstmeldinger og Skype.

Etter hvert som fornærmede begynte å få følelser for N02, skjønnte hun at det var galt å være sammen med en mann som var 36 år eldre. Hun begynte derfor å stritte imot tiltalte, og følte at nå var det nok. Sommeren 2011 var hun derfor noe mindre hos tiltalte enn tidligere.

Tiltalte ringte mange ganger, og sa at hun ikke kunne forlate ham, for da hadde han ikke noe å leve for. En gang han ringte mens han kjørte bil, sa han at han like gjerne kunne kjøre av veien hvis hun ville avslutte forholdet. Tiltalte ba henne om å være med til Farris Bad for å prøve å bygge opp igjen forholdet. Fornærmede prøvde flere ganger å komme seg ut av forholdet, men hver gang klarte tiltalte å overtale henne til å fortsette.

Den kvelden de var på Farris Bad snakket fornærmede med kjæresten N02 på telefon. Hun merket at tiltalte ble stresset, og ikke likte at hun hadde kontakt med N02. Tiltalte gikk på toalettet og sa at han hadde vondt i magen. Fornærmede gikk etter og spurte om det var noe galt. Fornærmede så at tiltalte hadde tårer i øynene. Tiltalte tok på seg sko og gikk mot døra. Fornærmede sprang ned etter ham. Tiltalte var sint på fornærmede. Han slo, i spøk, og fornærmede trodde ikke at han mente å slå henne. Tiltalte sa at de skulle reise hjem med en gang, han ville ikke være der fordi han ikke likte at hun hadde kontakt med N02. Fornærmede ble også sint, og gikk fra tiltalte, men han stoppet henne, og etter hvert pratet de sammen. Fornærmede hadde lovet N02 å ringe tilbake til ham, og det godtok tiltalte. Da hun var ferdig med å snakke med N02, hadde hun samleie med tiltalte.

Det siste samleiet skjedde i september 2011, etter at tiltalte hadde hatt en valgsamling for Arbeiderpartiet hjemme i S01. Tiltaltes kone var bortreist med jobb. Fornærmede hadde sagt at hun ville legge seg tidlig fordi hun skulle på skolen dagen etter, og la seg i dobbeltsenga. Fornærmede våknet midt på natten, og oppdaget at tiltalte ikke lå ved siden av henne, men på fornærmedes rom og leste en bok. Fornærmede spurte hvorfor han hadde lagt seg der. Tiltalte sa at han ville kose før de sovnet, men fornærmede hadde bare sovnet, og tiltalte var lei seg for det. Fornærmede ble lei seg og fikk dårlig samvittighet for dette, for hun liker ikke å såre folk. Tiltalte kom inn i dobbeltsenga, de begynte å kose, og så hadde de samleie.

Tiltalte har sagt til fornærmede at hun ikke måtte fortelle noen om det seksuelle forholdet, for da kom han i fengsel. Fornærmede har lovet at hun aldri ville fortelle det til noen.

3. Vitnebeskrivelser av forholdet

Den som så fornærmede og tiltalte mest sammen, var tiltaltes kone B. Hun fortalte at i begynnelsen var fornærmede stille, sky, innesluttet og hadde problemer med å ta valg. Hun var kontaktsøkende og hadde behov for oppmerksomhet. Kona opplevde at fornærmede var engstelig da hun skulle overnatte, hun ville ha lyset på og døra åpen. Ofte glemte hun igjen klær eller andre ting hjemme hos dem, og kona tenkte at hun gjorde det for å få komme igjen og hente dem, eller at tiltalte og kona skulle komme etter henne med tingene.

Kona forklarte at hun ble veldig glad i fornærmede, og syntes det var hyggelig at hun ville være hos dem. Kona ønsket å være en trygg voksenperson for fornærmede, men ville

ikke ta på seg en foreldrerolle, siden fornærmede hadde sine egne foreldre. Hun sa at hun åpnet hus, hjem og hjerte for fornærmede.

B beskrev at hun hadde god kontakt med fornærmede, og at det var som en vanlig familiesituasjon. Men hun satte mer grenser for fornærmede og viste mer autoritet enn det tiltalte gjorde. Det var tiltalte som tok med fornærmede på reiser og møter og ga henne opplevelser, så etter hvert ble han mer spennende for fornærmede enn det kona var.

B reagerte på hvorfor foreldrene ville at fornærmede skulle være så mye hos dem. Hun hadde allerede to hjem, hos mor og far. Vitnet følte at mannen og hun konkurrerte ut foreldrehjemmet.

Tiltalte og kona hadde snakket om turene og overnattingene som tiltalte hadde med fornærmede på. Hun var klar over at de sov på dobbeltrom, og hadde full tillit til både tiltalte og fornærmede slik at hun ikke så det som noe problem. Fornærmede var mørkredd, og dessuten var det en fordel at tiltalte kunne passe bedre på fornærmede når de lå på samme rom. Kona og tiltalte hadde snakket om at fornærmede begynte å bli større og utvikle seg, slik at dette etter hvert måtte endres. Det var kona som så dette, men hun mente at tiltalte ikke så det, for ham var fornærmede fortsatt ei lita jente.

B sa at kontakten mellom tiltalte og fornærmede til tider var intens, spesielt når fornærmede hadde det vanskelig hjemme.

Det at fornærmede fikk disponere et bankkort på tiltaltes konto, var Bs initiativ.

B sa at når fornærmede overnattet, var det sjelden fornærmede som la seg først, men at det kunne være litt ulikt om enten B eller tiltalte la seg før de andre.

Tiltaltes bror N06 beskrev tiltalte og kona som sterke omsorgspersoner, som tok seg av dem som trengte det. Tiltalte ga fornærmede mye oppmerksomhet og oppmuntring fordi han følte et ansvar for å bygge henne opp.

N07 er særboer med tiltaltes bror. Hun forklarte at hun anså fornærmede som en del av familien til tiltalte og kona. Tiltalte er en varm person, og så snill at det er vanskelig for ham å sette grenser. Vitnet så at han oppmuntret og skrøt av fornærmede, og småertet henne med hvorfor hun ville være sammen med gamlinger og ikke ungdommer på egen alder. Fornærmede holdt seg bestandig i nærheten av tiltalte og var oppmerksom på hva han sa. Vitnet så ingen fysisk kontakt mellom dem, bortsett fra noen små klapp på skulderen. Men tiltalte ga fornærmede mye verbal oppmerksomhet. Tiltaltes kone var flinkere til å sette grenser for fornærmede.

Flere vitner, blant dem tiltaltes omgangsvenn N08 og N09 som er politikerkollega av tiltalte og også kjente fornærmede, beskrev forholdet mellom tiltalte og fornærmede som nært, omsorgsfullt og familiært.

N10 er søskenbarn både med tiltalte og med fornærmedes stefar. Han hadde vært sammen med tiltalte, hans kone og fornærmede på Rennebu bygdemartna i august 2010. Han forklarte at han la merke til at fornærmede klenget på tiltalte. Det så ukomfortabelt ut for tiltalte. Tiltaltes kone gikk et par meter bak, og kommenterte at det ikke så greit ut at de gikk slik. Vitnet og hans kone pratet om det etterpå, og mente at «de så ut som fjortiser». I politiavhør sa vitnet at han oppfattet det som om fornærmede var i ferd med å bli forelsket i tiltalte, men at det ikke virket som om tiltalte gjengjeldte følelsene.

Det er to personer som har stilt spørsmål ved forholdet direkte til tiltalte:

N11 kjenner tiltalte gjennom ulike arbeidsprosjekter og gjennom at hun er gift med rådmannen i S01. Den 13. oktober 2010 kjørte N11 med tiltalte hjem fra et møte i Oslo. Under denne bilturen reagerte hun på en veldig lang telefonsamtale mellom tiltalte og fornærmede. Det hørtes ut som tiltalte forsøkte å avslutte samtalen, men ikke fikk det til. Tiltalte hørtes ut som en godslig omsorgsperson, som sa slikt man sier til barn for å få dem i godt humør. Noe i samtalen gjorde at hun etterpå sa til tiltalte at han måtte passe seg så ikke fornærmede ble forelsket i ham. Vitnet kunne ikke forklare akkurat hva i samtalen som hadde fått henne til å si dette. Tiltalte virket overrasket og avfeide kommentaren. Vitnet fikk inntrykk av at han ikke hadde tenkt den tanken. Neste gang vitnet så tiltalte og fornærmede sammen, så hun etter om hun kunne se noe spesielt, men hun la ikke merke til noe. Fornærmede så på tiltalte med beundring, og kanskje en slags stolthet. Men ikke noe vitnet oppfattet som forelskelse.

Tiltalte hadde et forhold til N05 i tiden fra sommeren 2009 til senvinteren 2010. De møttes en del ganger, snakket mye i telefon og sendte til sammen ca. 3.500 tekstmeldinger i løpet av det året de hadde nær kontakt. I sin vitneforklaring beskrev N05 at hun syntes det var veldig mye kontakt mellom tiltalte og fornærmede. De hadde en spesiell måte å snakke sammen på. Vitnet har en datter som er to år eldre enn fornærmede. Hun reagerte på at tiltalte i samtalen satte seg ned på fornærmedes plan, i stedet for å ha et voksenperspektiv. Vitnet mente at fornærmede burde bygges opp, men opplevde at tiltalte i stedet snakket andre voksne ned. Tiltalte var veldig kritisk til fornærmedes hjemmeforhold, og sa at hun ikke var tilstrekkelig omsluttet av kjærlighet og ikke fikk nok oppmuntring. Vitnet var redd for at han sa dette til fornærmede, og for at han skulle sette fornærmede opp mot familien.

N05 tenkte at tiltalte sikkert hadde et sterkt ønske om å ha barn selv. Han snakket og skrev meldinger om at han ville gifte seg med N05. Et par ganger nevnte han at de da kunne adoptere fornærmede.

N05 forklarte at hun oppfattet at fornærmede var et barn som tiltalte hadde hatt kontakt med siden hun var liten, og at han hadde tatt seg mer og mer av henne. Hun sa at hun ville sett samtalen i et litt annet lys hvis hun hadde visst at det var et så nytt bekjentskap.

Nyttårshelga 2009–2010 var fornærmede sammen med tiltalte og hans kone på hytta i S07. N05 forklarte at tiltalte hadde sagt til henne at han hadde en vanskelig julehøytid sammen med kona og svigerforeldrene, og at han derfor skulle være helt alene på hytta i nyttårshelga. N05 avlyste sine egne avtaler nyttårsaftnen for å kunne være sammen med tiltalte. Da hun fortalte tiltalte det, kunne hun likevel ikke komme til ham, fordi det viste seg at både kona og fornærmede skulle være med på hytta. I en tekstmelding til N05 den 3. januar 2010 skrev tiltalte at han var bekymret for fornærmede, fordi hun hadde hatt magesmerter og ikke hadde villet reise hjem.

N05 svarte:

«Men du skal passe veldig på din rolle oppi dette med C ... hun blir splitta når de voksne rundt henne ikke samarbeider ... jeg har merket fra starten at dette er ikke helt bra det som foregår.»

Senere på dagen skrev N05:

«Hun er et barn, A, og skal rettleies av voksne. Du sier at du ikke blander deg opp i hennes diskusjoner med foreldrene ... Det er vanvittig å kjøre slikt dobbeltløp mot ei lita forvirra jente! Du burde forholde deg til foreldrene og gjøre noe ifht å skaffe proff hjelp til familien. Ikke begynne å spille snill pappa ... Det er rivruskende gæernt!!»

Det var også flere vitner fra fornærmedes side som forklarte seg om forholdet mellom tiltalte og fornærmede. Fornærmedes mor forklarte at hun i utgangspunktet syntes det var fint for fornærmede å få være hos tiltalte og kona. Det var ektemannens familie, derfor stolte hun på dem, og hun syntes synd på dem fordi de ikke hadde barn selv. Hun så på dem som en tante og onkel for fornærmede.

Moren forklarte at kontakten mellom tiltalte og fornærmede bygde seg opp slik at det ble stadig mer. Moren hadde satt en stopper flere ganger, fordi hun tenkte at det ikke passet at fornærmede var så mye sammen med voksne folk. Moren mente at datteren burde være mer sammen med jevnaldrende, men fornærmede sa at hun ville til tiltalte.

Moren fortalte at datteren satt mye ved pc'en og brukte telefonen mye. Av og til hørte de at fornærmede snakket i telefon på natten. Hun fortalte ikke hvem hun hadde kontakt med. Moren satte begrensninger, men vant ikke gehør for dette.

Moren visste at fornærmede var på turer sammen med tiltalte, og at de bodde på hotell når de var på møter. Hun hadde ikke full oversikt over omfanget, fordi det ble avtalt med faren når datteren var hos ham. Moren var ikke klar over at datteren overnattet alene sammen med tiltalte i S01, eller at de bodde på dobbeltrom når de var på hotell. Moren beskrev at hun har hatt en magesfølelse av at noe ikke stemte. Da fornærmede kom hjem fra Larvik, spurte moren om de hadde hatt hvert sitt rom, og datteren svarte «Ja selvsagt».

Moren beskrev at hun hadde liten kontakt med tiltalte. De snakket sammen noen ganger, når moren hadde bestemt at fornærmede ikke fikk lov til å besøke tiltalte. Men slik kontakt gikk oftest gjennom ektemannen.

Moren aksepterte ikke at andre skulle betale klær til datteren hennes. Hun har overført

penger til tiltalte to ganger. Moren ville heller ikke at fornærmede skulle få så mye gaver, fordi hun ikke ønsker noen forskjellsbehandling mellom fornærmede og søsknene.

Fornærmedes far forklarte at han reagerte på at fornærmede var så mye hos tiltalte, men at han tenkte at det var fordi hun var interessert i politikk. Siden fornærmede har delt bosted mellom mor og far, hadde han ikke full oversikt over når hun var hos tiltalte. Faren hadde også inntrykk av at når fornærmede hadde det vanskelig på skolen eller hjemme og følte seg lite tilpass, så dro hun til tiltalte. Faren var ikke klar over at fornærmede bodde på samme rom som tiltalte når de var på hoteller. Hvis han hadde hørt dette, ville han ikke tillatt det.

N12, farens ektefelle 2006–2009, forklarte at faren og hun snakket om at kontakten mellom fornærmede og tiltalte ble stadig hyppigere. Hun husket spesielt en gang faren hadde spurt: «Hva er det egentlig A vil med jenta?» N12 hadde da beroliget ham med at tiltaltes kone også var til stede. B hadde i en periode vært N12s sjef, og N12 hadde stor tillit til henne.

N13 er fornærmedes stefar og tiltaltes søskenbarn. Han beskrev at tiltalte «betydde alt» for fornærmede, i politiavhør beskrev han det som at fornærmede så på tiltalte som «en slags gud». N13 hadde en gang sagt til henne at hun ikke måtte tro på alt tiltalte sa til henne, og det hadde hun reagert sterkt på. Hun satt stadig i telefonen, fikk meldinger eller drev på data, men ville aldri si hvem hun snakket med. Hun holdt telefonen tett til seg, og i noen tilfeller gikk hun bort når hun skulle prate.

N13 beskrev at fornærmede var stadig mer hos tiltalte. Moren var tidvis fortvilet, og var redd for at det skulle gå utover skolegangen at hun var så mye hos tiltalte. Stefaren beskrev at han i slike tilfeller hadde en rolle som «brannmann» når moren var urolig for noe og lurte på hvorfor datteren skulle til tiltalte. Han ringte til tiltalte for å avklare dette, og ble beroliget av tiltalte. N13 beskrev at de hadde en voldsom tillit til tiltalte og kona.

N13 sa at de følte at det var noe som skurret, og at moren flere ganger hadde sagt at hun hadde en ekkel magefølelse, men at de ikke hadde hatt noen mistanke om at det dreide seg om seksuelle overgrep.

Stefaren sa at dersom han hadde blitt spurt om det var greit at tiltalte og fornærmede delte rom, så hadde han absolutt ikke syntes det. Han, som fornærmedes stefar, kunne ikke tenke seg å dele rom med henne.

Retten mottok vitneforklaringer fra flere av fornærmedes venninner. N14 forklarte at hun har kjent fornærmede fra de gikk i første klasse. N14 har visst om kontakten mellom fornærmede og tiltalte fra starten av. Hun ble etter hvert frustrert fordi fornærmede ble mindre interessert i hest og tilbrakte mer tid hos tiltalte.

N14 har sett en tekstmelding fra tiltalte til fornærmede. Fornærmede hadde akkurat dusjet, og i meldingen skrev tiltalte at han skulle komme og tørke henne. Fornærmede viste fram meldingen og syntes den var tøff. Vitnet mente dette var sommeren 2009.

N14 beskrev at hun ikke visste hva hun skulle tro om forholdet mellom tiltalte og fornærmede. Hun hadde snakket med foreldrene sine om det mange ganger. Men tiltalte var i slekt med fornærmedes stefar, og hun koblet kontakten med dette slektskapsforholdet. Moren hadde oppfordret vitnet til å snakke med fornærmede. I politiforklaringen sa vitnet at hun hadde hatt sin mistanke, men at ingen ville tro på det og at hun ikke ville komme noen vei med det dersom hun sa ifra.

N15 har kjent fornærmede i 5–6 år. De var blitt kjent på et hestekurs, og var en del sammen på grunn av felles hesteinteresse. Sommeren 2009 arbeidet N15 og fornærmede sammen på setra til N03 og N04 i S09. N15 og fornærmede var på besøk hos tiltalte og kona på AB-setra. N15 hadde reagert på at det var mye blikkontakt mellom tiltalte og fornærmede, og på tiltaltes tonefall da han kalte fornærmede for «jenta mi». Fornærmede hadde fått mange tekstmeldinger fra tiltalte, og fra en annen gutt som var 2–3 år eldre enn henne. Det virket som om fornærmede ble usikker da hun leste meldingene fra tiltalte og lurte på hva hun skulle svare. I sin politiforklaring sa vitnet at fornærmede ikke hadde fortalt noe om forholdet til tiltalte, men at hun viste fram noen meldinger som var på kanten. N15 tolket meldingene slik at tiltalte ønsket å ligge med fornærmede. I retten mente hun at en av disse meldingene var at tiltalte skulle komme og tørke fornærmede etter at hun hadde dusjet. Dette var en melding fornærmede hadde fått tidligere, men som hun viste til vitnet på setra.

N16 fikk kontakt med fornærmede gjennom Facebook ved at de delte samme interesse for hest. De har hatt en del kontakt, spesielt på skolen. Vitnet har vært med tiltalte og fornærmede på hytteovernattinger to ganger.

N16 syntes at det var uvanlig kontakt mellom tiltalte og fornærmede. Fornærmede var mye hos tiltalte. Vitnet syntes dette var rart, og var ikke sikker på hvordan hun skulle reagere på det. I forbindelse med en biltur da de skulle se på ny hest, virket tiltalte svært interessert i om fornærmede hadde fått seg kjæreste, han fulgte med på samtalen da N02 ringte til fornærmede, og det virket som om fornærmede ikke ville si høyt at det var N02 som ringte. I politiavhøret forklarte N16 at tiltalte ofte hadde begynt å snakke om N02 når hun var sammen med tiltalte.

Da N16 var med på hyttetur sommeren 2011, hadde tiltaltes kone lagt seg tidlig. Fornærmede gikk fra stua, og så ble tiltalte også borte. Vitnet syntes de ble lenge borte og gikk for å se etter dem. Tiltalte kom først, og fortalte at fornærmede hadde vondt i magen og at han var redd for at det kunne være på grunn av forhold i familien til fornærmede. Deretter kom fornærmede. Hun virket ordløs og så ut som om hun hadde det vondt, men ville ikke fortelle noe.

Retten skal bemerke at når tiltalte og fornærmede var sammen, var det som regel fornærmede som var hos tiltalte, enten hjemme, på hyttene eller på møter og arrangement knyttet til hans jobb. De fleste som har sett dem sammen, er derfor tiltaltes familie og venner. Flere av vitnene hadde tilbrakt bare svært begrenset tid sammen med fornærmede, og kjente henne lite bortsett fra det de hadde blitt fortalt av tiltalte om hennes bakgrunn og forholdet mellom dem. Ingen av vitnene hadde kjennskap til Skype-kommunikasjonen mellom tiltalte og fornærmede.

Fornærmedes familie og venner hadde begrenset oversikt over forholdet, og møtte dem sjeldnere sammen. De merket mest omfanget av kontakten ved at fornærmede var mye borte.

Ingen av vitnene har observert fysiske tilnærmelser eller seksuell kontakt mellom tiltalte og fornærmede.

4. Tekniske bevis

4.1 Skype-logg

Politiet har ved en analyse av tiltaltes PC funnet en logg fra Skype-kommunikasjon mellom tiltalte og fornærmede. Loggen inneholder meldinger som er sendt mellom 7. januar 2010 og 7. mars 2011.

Det ble ikke opplyst når loggen ble funnet, men aktor opplyste at den ble oversendt forsvarer 15. mars 2012.

Retten vil i punkt 5 redegjøre for innholdet i loggen og rettens vurdering av dette.

4.2 Trafikkdata og logger fra mobiltelefoner

Det ble fremlagt presentasjon av funn i forbindelse med analyse av trafikkdata fra telefonene til tiltalte og fornærmede for retten.

Trafikkdata fra tiltaltes telefon viser at det i tiden fra 28. juni til 18. september 2011 har vært 559 telefonsamtaler og 3.272 tekstmeldinger mellom tiltalte og fornærmede. For tekstmeldingene er det opplyst å være slik at lange meldinger kan bli delt opp og telles som flere meldinger.

I tillegg har de overnattet 21 netter på samme sted:

23.–26. juni 2011: Hytte S05

3.–4. juli 2011: Oslo

8.–10. juli 2011: Hytte S06

19.–25. juli 2011: Hytte S05

25.–26. juli 2011: Hytte S05

2.–3. august 2011: Hytte S06

3.–6. august 2011: Oslo/Larvik

16.–20. august 2011: Seter S09

27.–28. august 2011: Hytte S06

Fornærmede har hatt følgende overnattinger i S01/S01mo:

20.–21. august 2011
30.–31. august 2011
31. august – 1. september 2011
2.–3. september 2011
7.–8. september 2011
12.–13. september 2011

I tillegg til disse dataene som er mottatt fra teleselskapene, ble telefonene til både tiltalte og fornærmede tømt for informasjon i forbindelse med etterforskningen.

Tiltalte hadde levert den telefonen han brukte til vanlig til reparasjon, og alle data var slettet fra den telefonen. Tømmerrapporten gjelder derfor en telefon som var blitt tatt i bruk 11. september 2011. Anropsloggen fra 17.–19. september 2011 viste ingen kontakt med fornærmede. I meldingsloggen lå det en melding som var sendt fornærmede. Meldingen siteres i punkt 6.8.

Tømmerrapporten fra fornærmedes telefon viste 52 anrop mellom fornærmede og tiltalte i tiden 14.–17. september 2011. Det var lagret 19 tekstmeldinger som var sendt mellom fornærmede og tiltalte i perioden 7. august – 18. september 2011.

En sammenstilling av opplysninger fra trafikkdata og meldingsloggene fra telefonene viser at mange meldinger mellom tiltalte og fornærmede er slettet.

Senioringeniør Olav Tolo fra Avdeling for tekniske spor, Kripos avga vitneforklaring under hovedforhandlingen. I forbindelse med dette foretok han en ny datateknisk undersøkelse av fornærmedes telefon, jf. Rapport om datatekniske undersøkelser fra Kripos datert 28. oktober 2012. Ved å benytte nye metoder ble det totalt rekonstruert 70 tekstmeldinger som tidligere var slettet. Noen av meldingene var mellom tiltalte og fornærmede.

Retten skal vurdere omfanget av og innholdet i kontakten i punkt 6. Ved gjennomgangen er det markert hvilke meldinger som er rekonstruert av Kripos.

4.3 Fotografi på telefon

Fornærmede forklarte at tiltalte hadde tatt et fotografi av henne når hun satt toppløs på fanget til tiltalte på hytta på S02 sommeren 2010. Hun sa at fotografiet var tatt med tiltaltes Sony Ericsson-telefon. Han hadde senere sendt bildet på en MMS til henne.

Tiltalte sa at han aldri hadde tatt noe slikt fotografi.

Det er ikke funnet noe bilde på tiltaltes telefon. Senioringeniør Tolo som har analysert telefonen, forklarte at det er en eldre telefon med begrenset minnekapasitet og uten minnekort, som gjør det vanskelig å gjenfinne bilder. Han har funnet fragmenter av bilder på telefonen, og størrelsen på bildet samsvarer med at det er et fotografi. Han kunne ikke si sikkert at det var et fotografi, og hadde ikke brukt tid på å forsøke å rekonstruere det.

Retten legger etter dette til grunn at det ikke er funnet noe fotografi som underbygger fornærmedes forklaring om at tiltalte har tatt et toppløsbilde av henne. Men den tekniske analysen av telefonen utelukker på den annen side ikke at et slikt fotografi kan ha vært tatt.

4.4 DNA og biologiske spor

Fornærmede hadde sitt eget soverom som bare hun disponerte i tiltaltes bolig, og hadde et soverom som også kunne benyttes av andre på hyttene på S02 og S06. Det er sendt inn laken fra sengene i disse rommene til analyse.

Det er ikke påvist sædceller i prøver fra noen av lakenene, i henhold til sakkyndig uttalelse fra Folkehelseinstituttet datert 13. mars 2012.

Retten legger til grunn at det ikke er funnet DNA eller andre biologiske spor som beviser eller indikerer at det har vært seksuell omgang mellom tiltalte og fornærmede.

4.5 Kroppslige kjennetegn på tiltalte

Fornærmede forklarte at det er to kjennetegn i tiltaltes lyskeområde: Han har brune merker på innsiden av lårene og et slags arr.

Fornærmede forklarte seg om dette i rettslig avhør 22. desember 2011.

Tiltalte ble dagen etter, 23. desember 2011, fremstilt for kroppslig undersøkelse hos doktor Therese Renaa på Otta legekantor. Det er fremlagt illustrasjonsmappe utarbeidet av politiførstebetjent Roger Haugen med tre bilder fra undersøkelsen. Doktor Renaa har skrevet

en uttalelse som er fremlagt.

Tiltalte ble undersøkt av kommunelege Gulleik Riksaasen 19. september 2012, og det er fremlagt to bilder han har tatt av tiltalte. Doktor Riksaasen har skrevet en uttalelse som er fremlagt.

Når det gjelder de brune merkene på innsiden av tiltaltes lår, forklarte både tiltalte selv, hans kone og vitnet N08 som er nær omgangsvenn med ekteparet, at tiltalte ved mange anledninger har gått i truse og tskjorte hjemme og på hyttene. Han bruker oftest vanlig truse. De forklarte at de brune merkene på innsiden av lårene kan ses når tiltalte går i truse.

Fornærmede forklarte at hun har sett ham i undertøy flere ganger, men at han som regel går i boxershorts, og at merkene da ikke er synlige.

Politiførstebetjent Haugen forklarte at han ikke hadde sett merkene ved den medisinske undersøkelsen 23. desember 2011. Men det fremgikk at han hadde bare sett tiltalte stående, med samlede ben og på skrå forfra fra en ca. 45 graders vinkel.

Retten legger vekt på at de brune merkene synes på bildene som er tatt av doktor Renaa, der tiltalte sitter i vanlig truse.

På bakgrunn av de fremlagte bildene og forklaringene til tiltalte, hans kone og N08, legger retten til grunn at de brune merkene er synlige når tiltalte har på seg truse, og at fornærmede ved flere anledninger har sett ham i truse. Retten finner derfor ikke at det faktum at fornærmede forklarte seg om de brune flekkene, betyr at hun må ha sett ham naken.

Fornærmede forklarte også at tiltalte har et slags arr i lysken. I retten presiserte hun at det ikke var et arr, men at tiltalte hadde hatt et inngrep der da han var yngre, og at når han klemte på det så kom det av og til ut noe hvitt. Hun mente det måtte være høyere opp enn doktor Renaa hadde sett.

Tiltalte benektet å ha noe slikt arr. Han forklarte at han har hatt et operativt inngrep som hadde vært gjort via lysken, og at han kan ha fortalt fornærmede om dette. Men han har ikke noe arr etter dette.

Retten skal påpeke at verken doktor Renaa eller doktor Riksaasen fant noe arr eller annet særskilt kjennemerke, og det kan heller ikke ses på de fremlagte bildene. Foruten de brune merkene og en føflekk, er det ingen særlige kjennetegn i lyskeområdet. Hele området er undersøkt. Retten legger derfor til grunn at tiltalte ikke har noe slikt arr som fornærmede forklarte seg om.

5. Kommunikasjon mellom tiltalte og fornærmede på Skype

5.1 Skype-loggen

Kommunikasjon over Skype består av lyd, bilde og tekst. Fornærmede hadde kamera på sin PC, slik at tiltalte kunne se henne. Tiltalte hadde ikke kamera, slik at fornærmede ikke kunne se ham. Det er teksten som ble skrevet i løpet av overføringen som er dokumentert for retten. I tillegg til denne teksten har partene snakket med hverandre.

Det er ikke bestridt at det var tiltalte og fornærmede som sendte de meldingene som refereres.

Fornærmede sa at Skype-meldingene var en del av den kjæresteaktige kommunikasjonen mellom henne og tiltalte. Hun var flau over at politiet hadde funnet meldingene, men samtidig glad fordi de beviser hvordan kommunikasjonen mellom henne og tiltalte var. Fornærmede sa at en del av meldingene må karakteriseres som «griseprat».

Tiltalte forklarte at Skype-kommunikasjonen i januar 2010 og sommeren 2010 var knyttet til to vanskelige perioder i fornærmedes liv. I juleferien 2009–2010 hadde det vært turbulent mellom foreldrene. Fornærmede hadde vært med tiltalte og kona på hytta. Hun hadde sittet mye i telefon og meklet mellom foreldrene. På sommeren var hun på en ferietur med faren og hans familie, der fornærmede hadde det vanskelig.

Tiltalte sa at det var et mønster for fornærmede at hun ble mer ustabil og usikker og snakket mer om vanskelige tema som seksualitet når hun hadde det vanskelig. Tiltalte påpekte at det var fornærmede som startet kommunikasjonen i et «språk som kan oppfattes som seksualisert», og tiltalte lot seg rive med. Han var enig i fornærmedes beskrivelse av at

dette var griseprat.

Tiltalte forklarte at han i Skype brukte anledningen til å teste ut fornærmedes grenser. Han fant ut at dette var mest ord for fornærmede, og ikke handling. Hun gikk aldri lengre overfor tiltalte enn hun burde. Hun gikk ikke så langt som til å kle helt av seg. Det uttrykte tiltalte at han var glad for.

Tiltalte husket ikke helt hva som lå i uttalelsene på Skype. Han kunne ikke huske noen gang å ha sett brystene til fornærmede, og var aldri blitt seksuelt opphisset av å se på fornærmede. Men han sa at det var meldinger i loggen som kan tolkes feil, og som tiltalte burde ha holdt seg for god til.

Tiltaltes kone B sa at datamaskinen ofte hadde stått på stuebordet, men at hun ikke hadde sett all kommunikasjonen på Skype. Hun forklarte at tiltalte og fornærmede hadde et talespråk som etter hvert ble et skriftspråk, og at det ikke tok seg så godt ut skriftlig som muntlig. Når enkeltuttrykk og enkeltsetninger tas ut fra sammenhengen, blir det store muligheter for feiltolking. Uttrykkene må forstås ut fra et sosialt og kulturelt aspekt.

B bekreftet at fornærmede i en periode hadde vært opptatt av alt som hadde med seksuell liv. Det var mest tiltalte som fikk spørsmål om dette. Fornærmede spurte helst når kona var litt unna, men hun hørte det.

I det følgende gjengis deler av kommunikasjonen som ble dokumentert under hovedforhandlingen.

5.2 Logg fra 8. januar 2010

Denne dagen er det noen meldinger på Skype rundt kl. 19.30, 20.05, 20.50, 21.40 og 22.40. Følgende meldinger ble dokumentert for retten:

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstolloven § 130.]

Tiltalte forklarte at kona satt ved siden av ham og så hele denne kommunikasjonen. Fornærmede hadde fått et kjede av tiltalte som hun ville vise ham, og det var det han så på.

Retten skal peke på at tiltalte i melding kl. 23.07 skrev at skjermen sto med ryggen mot «ho». Det er ikke anført at dette skulle være noen annen enn kona. Først når tiltalte skrev dette, spurte fornærmede om han ville se. Dette tyder etter rettens skjønn ikke på at det var meningen at bildet på skjermen var noe tiltalte og kona skulle se sammen.

5.3 Logg fra 9. januar 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstolloven § 130.]

Da tiltalte ble foreholdt denne dialogen i retten, forklarte han at dette var i en periode da fornærmede hadde det tungt. Men at man kan se gjennom Skype-dialogen at da de snakket sammen hadde fornærmede det bra. Han så at sjargongen gjorde noe positivt med fornærmede, og han var overbevist om at hun oppfattet det på samme måte som ham. Han sa at hans kone så det hele.

Tiltalte forklarte at uttrykket «blaut» betydde at man måtte på do. Da tiltalte spurte «Er du blaut» betydde det derfor «må du på do». Dette var en sjargong som fornærmede innførte. Vitnet B sa at hun hadde hørt fornærmede si at hun var blaut når hun skulle på do. Ingen andre vitner forklarte seg om en slik terminologi, og fornærmedes mor sa at datteren aldri hadde brukt uttrykket.

Tiltaltes kommentar om at «sit nakjen e», forklarte han med at å gå naken er et uttrykk for å være lettkledd og fryse. Det samme nevnte vitnet N06, men uten at han hadde sett hvordan uttrykket er brukt i Skype.

Tiltalte benektet at det hadde vært snakk om et sexleketøy i kommentarene kl. 14.36. Han hadde ingen forklaring på hva kommentarene dreide seg om, fordi han ikke husket dette.

Kommentaren om at «vil gifte me mæ de e nå» forklarte tiltalte med at dette var tullprat som han drev med. Han var vant til slik sjargong hjemmefra, og hadde sagt lignende ting til andre småjenter. Flere av vitnene, blant annet N10 og N06, forklarte seg om en slik sjargong, men uten at vitnene hadde sett hvordan uttrykket er brukt i Skype.

Fornærmedes spørsmål om «kem kan vel tru ka oss har gjort samen» forklarte tiltalte

med at det kunne dreie seg om en konsert med Sigrud Mollestad i S01 kirke eller en utdeling av kongens fortjenestemedalje. Fornærmede hadde vært med tiltalte på disse arrangementene og ønsket å holde det hemmelig for sin mor fordi hun var redd for at moren skulle bli misunnelig og sint på henne.

Tiltaltes kommentar om at han ville se «alt», syntes han var vanskelig å forklare i ettertid. Det var en samtale som utviklet seg, og som tiltalte burde ha avsluttet.

Retten skal peke på at det i Skype-dialogen, som har pågått det meste av dagen, ikke finnes noen antydning til at tiltalte opptrådte som en farsfigur eller annen voksen omsorgsperson for fornærmede. Retten kan ikke se at noe i dialogen er egnet til å bygge opp en 14-årig jente fra en voksen manns side. Det finnes ikke noe i samtalen som kan bidra til å bedre fornærmedes forhold til foreldrene eller hjemmesituasjonen hennes.

Retten fester ikke lit til tiltaltes forklaring om hva han mente da han skrev at han «sit nakjen». Retten er velkjent med at uttrykket kan brukes om å gå for tynkledd ute når det er kaldt. Men denne forståelsen av ordet gir ingen mening slik det er brukt i Skype. Det gjelder spesielt sett i sammenheng med fornærmedes neste kommentarer, om at da kom hun og tiltaltes svar om at hun «sit da i klæe». Fornærmede spurte om hun skulle kle av seg, og om tiltalte virkelig satt naken. Retten finner at tiltaltes kommentar var ment til å tas på ordet, og skulle forstås som en melding om at han satt uten klær.

Når det gjelder tiltaltes forklaring på uttrykket «blaut», skal retten peke på at fornærmedes svar var at hun ikke var det, men at hun snart ble det når tiltalte pratet om det. Like før skrev tiltalte om så vakker fornærmede var, og at han ikke orket å se på henne og vite at han ikke fikk ta på henne. Like etter skrev han at han ville se fornærmede og ville ta på henne. Fornærmede brukte dessuten selv uttrykket at hun var «nødd på dass» like etter. Tiltaltes forklaring fremstår for retten som oppkonstruert, kunstig og ikke troverdig. Retten finner at tiltaltes spørsmål ut fra sammenhengen må forstås som et spørsmål om fornærmede var seksuelt opphisset, og at det var dette fornærmede svarte på.

Retten forstår tiltaltes melding «nuss og klæmcå ut å inn å alt sammen» som en referanse til seksuell aktivitet og samleie. Ut fra sammenhengen og måten tiltalte bruker uttrykket på, underbygger det etter rettens skjønn at det var et seksuelt forhold mellom tiltalte og fornærmede og at det omfattet samleier.

Tiltaltes forklaring om at det var en vanlig sjargong for ham å spørre om noen ville gifte seg med ham, må også ses i sammenheng med hvordan uttrykket er brukt i Skype. Rett før har tiltalte skrevet «ååå elskaaaa deee», og «nuss og klæmc å ut å inn å alt sammen». Hans spørsmål om giftemål i en slik sammenheng, kan etter rettens skjønn forstås som en bekreftelse på det kjæresteforholdet som fornærmede oppfattet at de hadde.

Når tiltalte skrev at han ville se «alt», finner retten at denne kommentaren på bakgrunn av sammenhengen og den seksuelle tonen i samtalen må tas bokstavelig. Tiltalte har i de foregående kommentarene skrevet at han elsket fornærmede, at han ville se mer av henne, og at kona ikke så skjermen. Men etter mange spørsmål fra fornærmede, skrev tiltalte etter hvert at han ville se ansiktet og øynene og munnen hennes. Det er ikke noe i denne kommunikasjonen som tyder på at fornærmede har vist fram mer enn dette.

Etter rettens skjønn gir tiltaltes forklaring på «kem kan vel tru dæ åss ha gjort samen» ingen mening. Det kan ikke være vanskelig å tro at de har vært på en konsert eller prisutdeling sammen; dette var arrangementer i offentlighet og med mange til stede. Ordlyden i meldingen stemmer ikke med at det er slike opplevelser fornærmede vil skjule for moren. Ut fra sammenhengen kommentaren falt i, og den seksualiserte kommunikasjonen som har vært på Skype mellom tiltalte og fornærmede denne dagen, forstår retten kommentaren som en henvisning til et seksuelt forhold de to har hatt sammen. Tiltaltes forklaring virker også på dette punkt oppkonstruert, kunstig og ikke troverdig.

I meldingene ga tiltalte uttrykk for bekymring for hva fornærmedes mor og stefar mente. Kl. 20.20 skrev han at han ikke likte å prate når stefar eller mor var der fordi de «kan ta til å lure på oss». Like etter skrev han at dersom de så at fornærmede var på Skype, visste de «at det er deg og meg». Han ville derfor bare prate med fornærmede på rommet hennes.

Retten skal peke på at tiltalte selv forklarte at denne kommunikasjonen skjedde på et tidspunkt da fornærmede var i en vanskelig situasjon på grunn av konflikt mellom moren og

faren. N05 hadde i en tekstmelding seks dager tidligere rådet tiltalte til å passe på sin rolle overfor fornærmede, minnet om at hun var et barn som måtte rettledes av voksne og at det var vanvittig å kjøre et dobbeltløp mot en liten forvirret jente. N05 skrev at fornærmede ble splittet når de voksne rundt henne ikke samarbeidet, og at tiltalte burde forholde seg til foreldrene hennes. Retten finner at tiltalte gjorde det motsatte. Han skrev uttrykkelig til fornærmede at mor og stefar kunne begynne å lure på dem. Konsekvensen han tok av dette var ikke å avslutte kommunikasjonen, men at han bare ville snakke med fornærmede når hun var på rommet sitt. I en vanskelig periode for fornærmede, har altså tiltalte som voksen hatt hemmeligheter sammen med fornærmede, som hun skulle skjule for foreldrene.

5.5 Logg fra 31. januar 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstoloven § 130.]

Under hovedforhandlingen forklarte tiltalte at det var vanskelig å huske denne kommunikasjonen så lenge etterpå. Han forklarte at han hadde snakket med kona om at de ikke kunne ha fornærmede så tett innpå seg. Det var mye tullprat i disse meldingene, og det falt på sin egen urimelighet at tiltalte skulle flytte inn i «nordre stuggu» hos fornærmede.

Tiltalte skrev at han måtte ut fra der han bodde, at «e vil ha deeeeeee» og spurte om fornærmede ville flytte inn til ham.

Retten skal bemerke at tiltalte dagen etter disse meldingene, den 1. februar 2010, ga uttrykk for det helt motsatte i en tekstmelding til N05 :

«Det er nå ein gong slik da at det er du først og sist hos meg. Også overfor C. Men nå kjem ho nok ikkje meir. Ikkje naturleg at ho kjem til meg når eg er åleine. Men mulleg ho dreg til B, reknar med det går betre når eg er ute av huset».

Det er ukjent for retten om tiltalte faktisk flyttet ut av ekteparets felles hjem. Det kom ikke fram under bevisførselen at det hadde vært noen pause i fornærmedes besøk hos tiltalte.

Tiltalte betrodde fornærmede at det «rann tårår» hos ham, og ga uttrykk for at han måtte flytte hjemmefra. Etter rettens vurdering er det lite naturlig at en voksen omsorgsperson involverer et barn i sine følelser eller vurderinger på denne måten. Ikke noe i kommunikasjonen mellom fornærmede og tiltalte ga uttrykk for noe fars- eller omsorgsforhold, eller at han var en voksen mann som kommuniserte med et barn. Hans spørsmål om fornærmede ville flytte inn til ham, om hun var sikker på det og avslutningen med gjentatte «kommmmmm» er etter rettens skjønn mer egnet til å bygge opp under en forståelse av at de to hadde et forhold og skulle etablere seg sammen.

5.6 Logg fra 23. juni 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstoloven § 130.]

5.7 Logg fra 13. juli 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstoloven § 130.]

Tiltalte forklarte i retten at han kunne huske at fornærmede hadde fortalt at hun var solbrent. Han kunne ikke huske hva overraskelsen var. Spørsmålet om barbering skyldtes at fornærmede hadde snakket om å barbere leggene, men tiltalte hadde advart mot det. Når de snakket om kosing, betydde det at de skulle spise godteri og snop før de begynte å arbeide. Men tiltalte tenkte i ettertid at dette var uheldig ordbruk. Fornærmede hadde pysj liggende på S02.

Meldingene har etter rettens skjønn en klart kjæresteaktig og seksualisert tone. Etter rettens skjønn virker tiltaltes forklaring om at «kosing» betød å spise godteri, både kunstig og oppkonstruert i ettertid. Retten skal peke på at fornærmede spurte om hun skulle sole seg uten noe på Vestlandet. Da fornærmede skrev at hun lå i senga i topp og truse, spurte tiltalte «kæfor?» Retten viser videre til at fornærmede har fleipet med «skylling, spyling, vasking med grønsåpe, spyling, skraping og dusjing av meg og deg», og at tiltalte svarte «jopp». Når tiltalte skrev «må nok kose fysst. Slurp. Så fæ åss sjå um dæ bli ti te måling» finner retten at dette på bakgrunn av sammenhengen med de øvrige meldingene og den seksualiserte tonen

kan forstås som referanse til et seksuelt forhold mellom partene.

5.8 Logg fra 14. juli 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstolloven § 130.]

Tiltalte forklarte i retten at han ikke er i stand til å huske at han har sett fornærmedes bryster på Skype, selv om han har brukt mye tid på å prøve å huske det.

Fornærmede forklarte at hun viste brystene sine for tiltalte på Skype denne dagen. Tiltalte nektet ikke for å ha sett brystene, men sa at han ikke kunne huske det. Det fremgår av meldingene at tiltalte var på kontoret. Tiltalte forklarte at han har et åpent kontor med store glassvegger, og at dataskjermen er plassert slik at den er lett synlig. Retten har lagt vekt på at det også ble opplyst at tiltalte hadde bærbar PC, kontoret har gardiner slik at det kan skjermes for innsyn, og at dette var i fellesferien med få mennesker i kommunehuset. Retten finner at både tiltaltes og fornærmedes meldinger på Skype underbygger at fornærmede viste fram brystene sine. På bakgrunn av innholdet i Skype-meldingene og fornærmedes forklaring legger derfor retten dette til grunn.

Da tiltalte fikk spørsmål om han ville se, svarte han «jupp», og at han ble spent. Da fornærmede spurte om han ville se litt lengre ned, svarte tiltalte med å spørre om det var andre på rommet hennes.

Da tiltalte fikk se brystene til fornærmede, skrev han: «ha døm vukse enda mair?» Retten skal peke på at denne kommentaren tyder på at tiltalte hadde sett brystene før, og at han hadde kommentert størrelsen tidligere. Kommentarene fortsatte i en fleipende tone også mens hun viste seg fram. Tiltalte spurte om hun har «stappa ni tyggjegummi», og skrev at N17 var der og var imponert han også. Retten antar at disse kommentarene må forstås som fleip fra tiltaltes side. Han fremsto ikke som om han var overrasket eller sjokkert over at hun viste ham brystene. Etter rettens skjønn tyder dette på at det ikke var noen uvanlig eller spesiell hendelse for tiltalte å se fornærmedes bryster. Hans neste kommentar, «kainn kje vente», må etter rettens vurdering forstås slik at tiltalte forventet seksuelt samkvem med fornærmede senere.

Det var tiltalte som senere i samtalen spurte om fornærmede måtte ha på «denna hengjekorga» som betydde bh'en. Da hun svarte nei, kommenterte tiltalte «namm namm namm», «slurp», «må kje gjera slik. Kainn ikkje reise meg att på en time» og «hjardebank på 1008 eg nå». Han skrev at han måtte vente litt før han kunne vise seg blant folk.

Retten finner det klart at dette er en sterkt seksualisert samtale. Tiltaltes meldinger må forstås slik at han ga uttrykk for at han var seksuelt opphisset over å se fornærmedes bryster. Men han skrev også at han «elskar deg», og retten forstår dette slik at tiltalte ga uttrykk for både et seksuelt forhold og et kjæresteforhold til fornærmede.

Retten kan ikke se noen antydning i kommunikasjonen til at tiltalte skulle gjøre dette for å teste fornærmedes grenser. Han framstår ikke på noen måte som en fars- eller omsorgsperson.

5.9 Logg fra 6. desember 2010

[Retten har fattet beslutning om at referatene fra Skype i dommens punkt 5–2 – 5.9 er forbudt offentlig gjengitt, jf. domstolloven § 130.]

5.10 Rettens samlede vurdering av Skype-kommunikasjonen

Den Skype-kommunikasjonen mellom tiltalte og fornærmede som ble dokumentert i retten, dreier seg bare om noen få samtaler. Men den foregikk fra 9. januar til 6. desember 2010, og er altså spredt over nesten 11 måneder. Dette utgjør nesten halvparten av den tiden fornærmede i henhold til tiltalen har vært utsatt for overgrep fra tiltalte.

Retten finner det helt klart at de meldinger som er sitert viser at kommunikasjonen mellom fornærmede og tiltalte på Skype har vært seksualisert og kjæresteaktig. Dette er i tråd med fornærmedes forklaring.

N11 advarte tiltalte om at fornærmede kunne bli forelsket i ham i oktober 2010. Tiltalte forklarte at det var ikke noe som tilsa at det skulle skje, og at det var helt fjernt for ham å tenke i slike baner. Etter rettens skjønn måtte dette være en svært nærliggende tanke på

bakgrunn av de meldinger fornærmede hadde skrevet på Skype.

B forklarte at de hadde snakket om at tiltalte og fornærmede ikke kunne overnatte sammen på dobbeltrom etter hvert som fornærmede ble eldre og mer moden, men at tiltalte ikke la merke til dette, og at for ham var hun fremdeles en liten jente. I Skype-meldingene viste tiltalte at han så på fornærmede som moden nok til å delta i seksualisert kommunikasjon med en voksen mann.

I kommunikasjonen er det ingen spor av et fardatterforhold eller av at tiltalte som voksen støttet fornærmede i forhold til problemer hjemme eller andre utfordringer. Tvert imot finner retten at denne kommunikasjonen er i direkte motstrid til de forhold tiltalte sa at han ville hjelpe fornærmede med. I forhold til hjemmesituasjonen, viser det dokumenterte at tiltalte hadde hemmeligheter sammen med fornærmede, var bekymret for at mor og stefar skulle oppdage at de Skypet, og ville snakke med henne bare når hun var på rommet sitt.

Retten forstår ikke hvordan tiltalte kan begrunne den sterkt seksualiserte kommunikasjonen med at fornærmede hadde vanskelige perioder, eller hvordan en voksen omsorgsperson skulle kunne anse denne typen språkbruk og kontakt som positivt og oppbyggende for en fjortenåring.

Tiltalte forklarte at fornærmede hadde problemer med seksualitet. Han sa at han følte seg brydd over hvordan fornærmede snakket om dette med ham. Han anslo at dette begynte etter at fornærmede hadde vært hos han og kona et halvt års tid. Det betyr rundt nyttår 2009–2010. Etter rettens skjønn er det liten sammenheng i at en voksen mann kunne si at han var bekymret for en ung jentes interesse for seksualitet og var beskjemmet over at hun tok opp spørsmål om seksualitet med ham, samtidig som han skrev de siterte meldingene på Skype.

I Skype-kommunikasjonen er det ingen direkte referanser til seksuell omgang eller samleier. Retten legger likevel til grunn at noen kommentarer i Skype underbygger at det var et slikt forhold. I sær gjelder det kommentarer som synes å legge til grunn tidligere seksuelle hendelser; fornærmedes kommentar om «kæm kæn vel tru dæ åss ha gjort samen» og tiltaltes spørsmål om fornærmedes bryster har «vukse enda mair». Men det gjelder også mer generelle kommentarer som tiltaltes melding om at «orka kje sjå på d å veta at e ikkje fæ tå på d», «nuss og klæmc å ut å inn å alt samen» og tiltaltes melding når han fikk se brystene til fornærmede «kainn kje vente».

Tiltalte forklarte seg ikke om Skype-kommunikasjonen da han ble avhørt av politiet 19. september og 2. desember 2011. Fornærmede forklarte seg ikke om dette i dommeravhør 21. september 2011 eller i rettslig avhør 22. desember 2011. Skype-loggen ble funnet av politiet ved en undersøkelse av tiltaltes pc, og oversendt forsvarer 15. mars 2012. Retten finner at loggen bekrefter det fornærmede tidligere hadde forklart i avhørene, og dermed styrker hennes forklaring. Dette gjelder enn mer fordi hun ikke har hatt Skype-kommunikasjonen tilgjengelig i forbindelse med avhørene, og dermed ikke kan ha tilpasset sin forklaring til disse. Derimot står det i sterk motstrid mot det tiltalte hadde forklart om forholdet mellom seg og fornærmede. Retten vurderer det slik at det faktisk at ingen av partene nevnte Skype i sine første forklaringer, og at dette ble funnet først etterpå, bidrar til å styrke fornærmedes troverdighet og svekke tiltaltes.

Retten mener at tiltaltes forklaring om Skype-kommunikasjonen er kunstig, oppkonstruert i ettertid og tilpasset de meldingene som er funnet på tiltaltes pc. Tiltalte forsøker å bortforklare klart seksuelle referanser og en sterkt seksuelt ladet kommunikasjon med at det dreier seg om intern sjargong og lokal dialekt. Retten tror ikke på tiltaltes forklaring.

6. Hendelsene og kontakten i tiden forut for anmeldelsen, september 2011

Retten skal i det følgende gjennomgå hendelsene og kontakten mellom tiltalte og fornærmede i tiden forut for anmeldelsen, som skjedde søndag 18. september 2011. Dette har betydning for rettens vurdering av forholdet mellom tiltalte og fornærmede, og er også relevant for vurderingen av deres troverdighet. Det vises til rettens vurdering i punkt 6.10.

6.1 14. september: Kontakt mellom tiltalte og fornærmede

Onsdag 14. september 2011 var fornærmede hos tannlegen på Otta. Hun kjørte med N18

til S01, der hun ventet på tiltalte. Fornærmede var hos tiltalte i S01, og tok 19.20-bussen derfra. Fornærmede forklarte at hun hadde ringt faren og spurt om hun kunne få dra innom kjæresten N02 og ta en senere buss hjem. Det var greit, og fornærmede skulle ta kveldsbussen fra S10 og hjem til S04 kl. 21.30.

Tiltalte forklarte at han mente fornærmede hadde spurt faren om hun kunne få være hos ham og kona. Men så fikk hun det plutselig travelt og skulle ta bussen videre. Tiltalte tenkte at hun kanskje skulle overnatte hos N02, men at hun sa til foreldrene at hun skulle være hos tiltalte. Han ringte til fornærmede mens hun satt på bussen fra S01 til S10, og skjønnte at hun ikke reiste hjem, men skulle til N02.

Da kveldsbussen til S04 skulle gå, kjørte derfor tiltalte fra S01 til S10. Fornærmede sto på holdeplassen i S10 og ventet på bussen. Tiltalte stoppet og tok henne med, og kjørte henne til busstoppet i S11 i S04 der faren skulle hente henne.

Tiltalte forklarte at han opptrådte bestemt, men ikke sint. Han hadde sagt at hvis de ikke kunne stole på fornærmede, og hvis de ikke hadde gitt henne bedre verdier enn at hun kunne opptre slik, så kunne hun ikke være hos han og kona mer. Han ba også fornærmede gi fra seg gavene hun hadde fått. Fornærmede la fra seg kjedet hun hadde fått i konfirmasjonsgave, bankkortet hun hadde disponert og to-tre ting til som hun hadde fått. Deretter kjørte tiltalte henne til bussholdeplassen. Årsaken til at han ikke kjørte henne helt hjem, var at hun hadde avtalt med faren at han skulle hente henne på bussholdeplassen.

Fornærmede forklarte at tiltalte var veldig sint, han bannet og sa at han ikke ville se henne mer. Han var sint fordi hun hadde reist til N02 uten å si ifra til tiltalte, og fordi han skjønnte at hun heller ville være sammen med N02 enn med ham. Hun måtte gi tilbake alt hun hadde fått av ham; et kjede som var konfirmasjonsgave og tilhørende øredobber som tiltalte hadde kjøpt i Oslo, klær og bankkortet hun hadde disponert. Tiltalte stoppet på en bussholdeplass mellom S10 og S08, satte av fornærmede og kjørte videre. Fornærmede sto der alene i mørket. Siden hun ikke hadde refleks, gikk hun på utsiden av autovernet. Der var det en bratt skråning, og fornærmede tenkte at hun like gjerne kunne hoppe. Men tiltalte kom tilbake og sa hun skulle gå inn i bilen igjen. Han satte henne av på bussholdeplassen der faren pleier å hente henne. Da hun gikk ut av bilen, sa tiltalte «Lykke til videre med livet ditt».

Fornærmede ventet litt, og så ringte hun til faren. Faren bekreftet i retten at fornærmede hadde ringt ham og spurt om hun kunne få være hos N02 og ta siste buss hjem. Hun hadde ringt igjen senere for å be ham hente seg på bussholdeplassen på uventet tidspunkt, fordi det ikke passet med når bussen pleide å være der.

Tiltalte forklarte at han etter kjøreturen tenkte på alt han hadde gjort for fornærmede, og at det ble et for stort skifte for henne hvis han gjorde helomvending og nektet henne helt å være hos seg. Han forklarte at det var «noe kontakt» mellom ham og fornærmede etter det, og at det var han som tok initiativ til kontakten. Han kunne ikke huske hvor mye kontakt det var, men understreket at han regnet med at det var kontakt siden fornærmede var som en datter for ham.

Fremlagt oversikt viser denne kontakten mellom tiltalte og fornærmede etter at tiltalte hadde kjørt fornærmede:

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 22.20

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 22.23, rekonstruert av Kripos: «Prate?»

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 22.26

Fornærmede ringte tiltalte kl. 22.27, samtalen varte 4 sek.

Tiltalte ringte fornærmede kl. 22.28, samtalen varte 20 min.

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 22.55

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 22.55

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 22.56

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 22.58

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 23.01 og 23.07

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 23.09

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 23.32, 23.35 og 23.54

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 23.55

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 02.33

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 06.40

Det er deretter utvekslet 28 tekstmeldinger mellom tiltalte og fornærmede fram til tekstmelding kl. 9.48 som refereres nedenfor i punkt 6.4.

Kripos har gjenopprettet et meldingsutkast fra fornærmede til tiltalte. Utkastet ble lagret kl. 21.41, men ikke sendt:

«Ja.. mn n såg at d va någå mæ me, mn um e ville si d kunna e få bestemme sjølv. å e si d ikkje åt m..»

«Detta mæ mamma prata åss længe um.. n va litt sint på o mamma får at o hadde skrivi sleke mældinge, å n kjøm te å prate mæ ein advokat pga n N19.. så dæ bli rettsak.. pappa sa at n ynsjyw»

Fornærmede fortalte at første del av meldingen var et svar på at tiltalte hadde spurt om faren hadde merket noe på henne da han hentet henne på bussholdeplassen.

6.2 14. september Kontakt mellom fornærmede og kjæresten

Da fornærmede kom hjem om kvelden, ringte kjæresten. Han forklarte at han ikke skjønnte hvorfor en mann kom og hentet henne på bussholdeplassen i S10. Fornærmede ville ikke si noe om dette.

Det var så en tekstmeldingsutveksling mellom fornærmede og kjæresten:

Kjæresten kl. 23.28:

«Fordi e kj fæ væta d nå, får e kjøm kj te å såvå i natt, å e arbeie dagen lang så n frikk ser att e kj æ vakjeg, så stryk hein me ne så d æ nokså viktogt.. E shøna kj kkæfår e kj fæ væta d nå. Får da bli e littegrann sur. Bli iværtfall gretten i heile mårgå ner e kj fæ såvå i natt..»

Fornærmede forklarte i retten at kjæresten var lærling, og var avhengig av å få godkjent lærlingetiden for å få fagbrev. «Frikk» var sjefen hans som kontrollerte det. Det var derfor viktig at han var våken på arbeid.

Fornærmede kl. 23.31:

«Sorry, men e håpa du skjøna me ner d æ så allvåle såm d æ.. d æ INGEN i hele verden såm veit detta, å e vil ikkje at NUGUN ska få væta d..ÆLDER! E håpa virkele at du gotæk dæ:'(»

Kjæresten kl. 23.35:

«E bli nå bære gretten nå framover så ... Ja e fæ nå godta..»

Etter at hun hadde sendt meldingen, ringte fornærmede til N02, og sa at hun kunne fortelle ham hva det var hjemme hos N02 dagen etter.

Kjæresten sa i sin vitneforklaring at fornærmede gråt veldig i telefonen, og at han ble skeptisk og redd. Han skjønnte at dette var noe alvorlig, som ikke kunne snakkes om på telefon.

6.3 15. september Fornærmede fortalte om overgrepene til kjæresten

Både fornærmede og N02 sa i sine vitneforklaringer at dagen etter, 15. september 2011, var fornærmede med hjem til kjæresten etter skolen. N02 spurte hva som hadde skjedd. Fornærmede gråt, og fortalte at hun hadde hatt seksuell omgang med tiltalte, og at de på en måte var kjærester. N02 visste ikke hvem tiltalte var. Da han fikk vite at det var en mann på over 50 år, begynte han å gråte, og sa deretter at han ville støtte fornærmede. I retten forklarte N02 at fornærmede sa at hun var 13 år da forholdet startet, og at det hadde skjedd omtrent 50 ganger, hjemme hos tiltalte, på hyttene og i Larvik.

Dagen etter dette, den 16. september kl. 21.32 sendte N02 tekstmelding til fornærmede, lagret på hennes telefon:

«Du ha vl kj svårån A i dag? Vist du ha jort dæ så bli d værre å verre ...:-(hein ødelegg forholde vårt..:-(»

6.4 15. og 16. september Kontakt mellom tiltalte og fornærmede

De 30 tekstmeldingene mellom tiltalte og fornærmede natt til og på morgenen 15. september er omtalt foran i punkt 6.1.

Det var avtalt at fornærmede skulle være med tiltalte til New York på et arrangement i regi av Kommunalbanken i oktober 2011. Turen er omtalt i Skype-loggen 6. desember 2010.

Kripos har rekonstruert følgende tekstmeldinger:

Fra tiltalte kl. 9.48:

«Du må svare. Eg må gje Kommunalbanken svar.»

Fra fornærmede kl. 9.49:

«Det står innan den 19..

Eg vil vera med Ja.. med deg. Berre du og eg.»

Fra tiltalte kl. 09.52:

«Men er du berre mi da!»

Fra tiltalte kl. 09.53:

«Ja det står 19 for opplysningar. Men skal eg melde deg av må eg gjere det nå»

Fra fornærmede kl. 9.58

«Ja.. berre di»

Det har vært utvekslet 39 tekstmeldinger mellom tiltalte og fornærmede utover dagen. I tillegg har det vært to telefonsamtaler på 11 og 6 minutter.

Deretter er det to tekstmeldinger gjenopprettet av Kripos:

Fra fornærmede kl. 20.09:

«D æ slutt, A!

E har meir følelser får åm N02 l får de.. dæ æ slek e kje styre ... »

Fra tiltalte kl. 21.44:

«Dovre nå. Du – S12 att?»

Fornærmede og tiltalte sendte deretter til to tekstmeldinger hver til hverandre. Deretter var det to telefonsamtaler, tiltalte ringte fornærmede kl. 22. 19 og snakket i 14 min og kl. 22.56 og snakket i 2 min.

I løpet av natten sendte tiltalte tekstmeldinger kl. 23.03, kl 03.34, kl. 04.09 og kl. 06.41.

Kontakten fortsatte utover dagen den 16. september:

Tiltalte ringte fornærmede kl. 07.05 og snakket i 16 min.

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 08.03, gjenopprettet av Kripos:

«Megaglad i deg. Eg vil så gjerne få lov til å gjere deg til verdas gladaste, stoltaste og tryggaste:»)»

Tiltalte sendte tekstmeldinger kl. 9.25, 10.51, MMS kl. 10.54 og 11.07 og tekstmeldinger kl.11.50 og 14.21.

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 14.22.

Tiltalte sendte tekstmeldinger kl. 14.24, 14.56, 15.12, 15.22, og 15.23.

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 15.34.

Etter kl. 15.34 er det sendt 50 tekstmeldinger, tiltalte sendte 30 tekstmeldinger og fornærmede sendte 20, inkludert de gjenopprettede meldingene. Noen av tekstmeldingene som ble sendt på ettermiddagen er gjenopprettet av Kripos:

Fornærmede sendte melding kl. 16.26. Deler av denne teksten har Kripos ikke klart å gjenopprette, men det som er gjenopprettet er:

«Takk får alt det fine du har jeve me au, å stillt upp å trøysta me ner e trong det.

Åss ha haft d fint, å du ha hjølpt me å bli meir vaksen og sjøl ... Berre ring ...»

Fornærmede kl. 17.09:

«Berre ring»

Tiltalte ringte kl. 17.19, samtalen varte 5 min.

Tiltalte ringte kl. 17.25, samtalen varte 6 min.

Tiltalte kl. 17.53:

«Eg klarar ikkje slutte å gråte. Det berre renn. Nå gledesårar.»

Tiltalte ringte kl. 20.04, samtalen varte 1 min.

Tiltalte ringte kl. 20.50, samtalen varte 7 min.

Tiltalte ringte kl. 22.45, samtalen varte i 5 min.

Tiltalte ringte kl. 23.25, samtalen varte i 6 min.

Den siste tekstmeldingen var fra tiltalte kl. 23.44.

Fornærmede forklarte at tiltalte sa at han skulle godta at hun hadde vært hos N02 og ikke være sur dersom fornærmede slo opp med N02. Fornærmede turte ikke å si imot, og sa at det var greit. Hun skrev en melding til N02 om at hun ville avslutte forholdet. Denne sendte hun

ikke til N02, men hun sendte den til tiltalte og sa at det var en kopi av en melding som hun hadde sendt N02. Dette sa hun var bakgrunnen for meldingen fra tiltalte om gledestårer kl. 17.53.

6.5 17. september Kontakt mellom tiltalte og fornærmede. Middagen på S13

Den 17. september 2011 skulle det være en middag på S13, der blant annet statsminister Jens Stoltenberg og ekteparet A/B skulle være med. Tiltalte hadde ringt fornærmedes mor og avtalt at fornærmede skulle være med på middagen. Dette skulle være en overraskelse, og fornærmede skulle ikke vite noe om det.

Moren og fornærmede skulle på en hesteutstilling på Tretten. Utstillingen begynte kl. 9, og de skulle derfor kjøre fra S04 kl. 5. Det var avtalt at naboen N03 skulle sitte på. Fornærmede spurte om også kjæresten kunne være med. Det var greit for moren, som stoppet i S10 og tok med ham.

Tiltalte sendte første tekstmelding til fornærmede kl. 04.57. Han ringte fornærmede kl. 05.27, en samtale som varte i 31 sekunder. På morgenen har tiltalte sendt 15 tekstmeldinger, og fornærmede har sendt 6. Disse meldingene er slettet. Men en del av meldingene som ble sendt utover dagen, var lagret i fornærmedes telefon, og gjengis i det følgende:

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 09.11:

«Um det gjer deg så vondt å prate med meg så er det B som har eit spørsmål til deg ho ringjer snart sjøl frå sin egen tlf. Tek du den da da?»

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 9.42:

«E sto i ringen ... kunne ikkje tå tlf da.. berre ring nå»

Tiltalte ringte kl. 09.43, samtalen varte i 8 min.

Tiltalte ringte kl. 12.45, samtalen varte i 20 min.

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 13.23, gjenopprettet av Kripos:

«Ringde mor di. Fordi eg elsker deg!»

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 13.23, gjenopprettet av Kripos:

«Ho æ sur!:(

Å e veijt kæ d æ.»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 13.26:

«Eg har i alle fall gjort det du bad meg om. Og eg har varsla arrangøren om at det ikkje er sikkert at du blir med frå starten. Fordi eg elsker deg og berre deg!»

Fornærmedes mor forklarte at hun som en vanlig dame synets det var en stor ære at datteren skulle få være med på middag med statsministeren. Men fornærmede ville ikke reise. Moren måtte ringe til tiltalte for å si at fornærmede ikke ville dra, og at hun ble nødt til å røpe overraskelsen og fortelle at statsministeren skulle være med på S13. Moren beskrev at fornærmede og kjæresten satt i en krok på en kafé på Tretten, og at moren sa at de var nødt til å ta bussen. Etter mye masing fra mor, tok fornærmede og kjæresten bussen kl. 15.00. Moren fulgte dem på bussen, og sendte melding til tiltalte om at fornærmede var reist. Moren sa at hun var glad fordi hun hadde gjort sin plikt.

Fornærmede forklarte at tiltalte hadde avtalt med moren at fornærmede skulle ta buss fra Tretten for å være med til S13. Fornærmede sa at hun ikke hadde lyst, men moren sa at hun måtte reise, for tiltalte hadde en veldig fin overraskelse til henne, og moren ville skamme seg hvis hun ikke dro. Til slutt måtte moren fortelle at det var en middag med Stoltenberg. Fornærmede ville fremdeles ikke, og N02 visste hvorfor, men moren fikk henne på bussen. På bussen kom det mange meldinger og telefonoppringninger fra tiltalte.

Tiltalte ringte til fornærmede kl. 15.07, samtalen varte i 7 min.

Tiltalte ringte kl. 15.31, samtalen varte i 22 min.

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 16.12:

«I bilen nedover S07 nå»

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 16.14:

«E æ kje hoga te å ligge i natt.»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 16.20: n

«Gjer ofte ting ein ikkje æ hoga te. Men som ø'n æ gla for ettepå at'n gjorde»

Fornærmede sendte tekstmelding kl. 16.21:

«Men e ha bestemt me A.»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 16.57:

«Ver så snill å gå tå. Ver så snill! Klarar du å gjere dette mot meg?»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 17.02:

«Gå av så satar oss øvernatting»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 17.09:

«Gå av ved randen»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 17.22:

«Har du fortalt at N02 var med har eg skjønt det skjønar du C»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 17.26:

«Men det er framleis ikkje forseint å bli med til S13.

Men da må du vere fr til 18:.20 på parkeringa så kan oss møte deg der»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 17.33:

«S13 er forsinka. Held med at du er der sju»

Fornærmedes mor forklarte at tiltalte ringte henne og sa at fornærmede ikke hadde gått av bussen, men hadde reist videre til S10 sammen med kjæresten. Tiltalte spurte om moren visste at kjæresten var med bussen. Han hadde virket overrasket da moren bekreftet dette. Moren forklarte at tiltalte deretter har sagt «Du må ikke si det til noen, men jeg har hørt fra N18 at N02 er psykopat». Moren forklarte at da ble hun livredd, fordi datteren var alene med en psykopat. Hun ringte fornærmedes far og sa «Du må hente C. Hun har sviktet Jens Stoltenberg og er reist hjem til en psykopat».

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 18.37:

«Kvifor sa du ikkje at han var med? Skjønar du ikke hadde noko val nå. Vil gjerne prate med deg i morgon i S04. Har sagt det til mor di og. Skal eg helse Jens frå deg? Du skulle sitte ved sidan av han i heile 1 kveld og han ville under opninga i kveld invitere deg til ein dag på Statsministerens kontor og heile klassa på besøk. Kjempesglad i deg. B helsar deg så.»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 23.44:

«Håpar det går bra med deg. Mykje mat og drikke her. Høg stemning. Kjører snart frå her. Prate snøgt? Hvis ikkje; sov godt!»

Tiltalte forklarte at årsaken til at fornærmede skulle være med på middagen, ikke var at statsministeren skulle være til stede, men at hun hadde veldig lyst til å være med på en S13middag. Fornærmede hadde snakket om at hun gikk glipp av tiltaltes 50 års dag, som hadde vært på S13. Det var viktig for tiltalte å gi henne denne opplevelsen.

Fornærmede sa først at hun måtte komme senere til S13, fordi hun ville være med på premieutdelingen på Tretten. Men tiltalte mente det var viktig at hun fikk med seg åpningen ute på S13, fordi den er en viktig del av arrangementet.

Da tiltalte fikk meldingen kl. 16.14 om at fornærmede ikke ville «ligge i natt», skjønte tiltalte at hun prøvde å lure ham, for det var ikke dette som var avtalt. Mens fornærmede satt på bussen, sendte tiltalte meldinger med forslag til mellomløsninger. Tiltalte ringte fornærmede, som innrømmet at hun skulle overnatte hos N02. Tiltalte sa da ifra at hun måtte velge; enten var hun hos dem i helga eller så var hun det ikke, og i så fall måtte hun selv gi beskjed til moren. Da ville fornærmede heller ikke være med på middagen. Tiltalte sa at dette var «et klassisk døme» på at fornærmede bløffet. Fornærmede var hos dem utfra at foreldrene hennes hadde tillit til ham og kona. Det var å bryte med denne tilliten når fornærmede nå ville overnatte hos N02. Det kunne tiltalte ikke akseptere.

Tiltalte møtte opp på busstasjonen i S01 fordi han trodde at hun kom til å gå av bussen. Da hun ikke gjorde det, fulgte tiltalte etter bussen til S10. Han prøvde flere ganger å ringe. På bussholdeplassen så han at fornærmede og N02 løp fra bussen. Da ringte tiltalte til moren og sa ifra. Moren ba tiltalte om å reise etter dem, men der syntes han grensen gikk.

Tiltalte forklarte at da han skrev «fordi eg elsker deg og berre deg» var dette en del av sjargongen til fornærmede og tiltalte. Meldingen om «klarar du å gjere dette mot meg» skyldtes at han hadde laget til et opplegg for fornærmede på S13 og hadde strukket seg langt for å få til dette.

Utfra fornærmedes tekstmeldinger ser det ikke ut til at hun hadde lyst til å være med til

S13. Tiltalte antok at dette var fordi han hadde begynt å stille krav til henne; at hun enten skulle være med på alt eller ingen ting. Fornærmede følte nok da at hun hadde mistet tiltalte og kona som «sine nærmeste allierte».

Tiltalte ble spurt om hvorfor han ikke sa til fornærmede at nå er det nok, og så ringte foreldrene hennes og sa ifra at hun ikke skulle overnatte hos ham. Han besvarte dette med at han ringte moren da fornærmede og N02 ikke gikk av bussen.

Tiltalte forklarte at han var bekymret for fornærmede, og hvordan hun hadde det i forhold til foreldrene etter det som var skjedd. Han sendte derfor et par avslappende meldinger til henne fra S13.

6.6 17. september: Fornærmede fortalte foreldrene om overgrep

N02s mor N20 forklarte i retten at N02 hadde ringt henne fra bussen lørdag 17. september. Han sa at de hadde panikk, og at moren måtte komme og hente dem. Han ville ikke fortelle hvorfor. Moren hentet dem, og N02 og fornærmede kom småløpende inn i bilen. Moren spurte hvorfor de var så redde, og de sa at det skulle de fortelle når de kom hjem. Da ble også moren redd, og tenkte at de kunne ha gjort noe galt.

Da de kom hjem, virket både fornærmede og N02 redd. Fornærmede gråt, og det gikk en stund før hun klarte å si noe. Da sa hun at tiltalte hadde «vært etter henne». Hun sa ikke noe mer om hva dette innebar, men vitnet tenkte at det betydde at det var noe seksuelt. Både N02 og moren hans sa til fornærmede at hun måtte fortelle foreldrene sine om dette.

Fornærmedes far forklarte at fornærmedes mor hadde ringt og sagt at datteren ikke var gått av bussen i S01, og ba ham reise til N02 og hente fornærmede. Faren ringte fornærmede og spurte hvor N02 bodde. Fornærmede sa først at hun var i S01, men faren sa at han visste at hun var hos N02. Faren reiste dit, og sto lenge ute og ventet på datteren. Da hun kom i bilen, gråt hun. Faren spurte hva det var. Fornærmede svarte: «Pappa, du vet ikke hvor alvorlig dette er. Jeg vil ikke mer, og A er forelsket i meg.»

Faren forklarte at de ikke snakket mens de kjørte hjem til S04. Da de kom hjem, gikk datteren rett på rommet sitt. Faren skjønnte at noe var galt, og spurte om han kunne komme inn. Han beskrev at han som far ikke visste helt hva han skulle spørre om, men at han spurte rett ut: «Har dere hatt sex?» Datteren sa ja. Deretter holdt de rundt hverandre og gråt.

Faren ringte så til moren, og sa at det var noe veldig alvorlig, og at måtte snakke sammen. De avtalte å møtes hjemme hos moren når hun var kommet hjem fra Tretten.

Moren beskrev at fornærmede var som en liten fugl og satt sammenknytt på en stol. Hun sa: «Det er ikke slik som dere tror. Det er A». Moren beskrev at da ble det «full alarm», de gråt og gråt. Fornærmede virket på en måte lettet, mens det var foreldrene som hadde det vanskelig. Moren spurte: «Var det sex?» og datteren svarte ja. Moren spurte om det var mange ganger, og datteren bekreftet det. Hun ga ingen detaljer. Men da foreldrene spurte hvor lenge det hadde pågått, svarte hun «i alle fall to år».

Moren forklarte at hun ikke visste hva hun skulle gjøre. Hun ringte to krisetelefoner om seksuelle overgrep for å få råd. Hun fikk råd om å anmelde forholdet, men å vente til mandag. Fornærmede ønsket ikke å anmelde, fordi hun ikke ville at noen skulle få vite det.

Fornærmede ønsket å dra til kjæresten og overnatte der. Kjæresten sendte tekstmelding kl. 21.31:

«Så du kjøm å ligg?:-D»

Fornærmede svarte kl. 21.32:

«E veijt ikkje.. døm vil annmælde n, å døm vil ringe krisetlf ... </ mn håpar:-D <3
Ænsle att l? (:»

6.7 18. september. Kontakt mellom tiltalte og fornærmede og hennes familie

Den 18. september ringte tiltalte til fornærmede kl. 07.42, og samtalen varte i 2 min 12 sek. Tiltalte ringte fra skjult nummer og fortalte at det var helt bevisst, for at fornærmedes mor ikke skulle se at det var han som ringte.

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 08.04:

«Eg er så lei meg for det som skjedde i går. Hadde du fortald at N02 var med deg, hadde det ikkje godt slik. Da ville eg ha skjönt korleis det var rundt deg. Vil gjerne prate

med deg i dag. Du betyr så mykje for både B og meg. Eg vil gjerne vere ein trygg og god venn og samtalepart for deg vidare og. Kan kome når som helst etter tolv.

Må også avklare USA-turen. Eg er innstilt på at den skal vi få til. Veit at den vil gje deg svært mykje. Både kunnskap, minner, og opplevingar. Ei mulegheit du får berre ein gong. Ikkje rart N18 er ivirig.

Skjønar du vart sint på meg. Men eg hadde ikkje noko val. Det ser sikkert du også nå etterpå. Blir ofte sterkare og tryggare etter slike hendingar.

Alle gjer feilvurderingar innimellom.

Blir godt å få prata ut i dag. Håpar vi kan vere kjempegode venner også i framtida.

Og oppleve mykje spennande saman heretter og..»

Tiltalte sendte tekstmelding kl. 09.53:

«Prate? Fått avklara tidspunkt når eg kan kome?»

Fornærmedes stefar forklarte at utover søndagen følte de på irritasjon, skuffelse og fortvilelse. Moren ville ringe til tiltalte, men stefaren var betenkt, fordi det i en situasjon med hat og sinne kanskje kunne være lurt å vente. Han beskrev at de til slutt satte mobiltelefonen på bordet, satte på høyttaler og ringte. Moren sa «Du våger ikke å røre C mer». Tiltalte spurte «Hva er det nå da?», og så la de på.

Tiltalte sendte en melding til N13 senere på dagen, som han ikke så. Men så ringte tiltalte og sa at han hadde fått en så rar telefon fra fornærmedes mor, og lurte på hva det var for noe. N13 forklarte at han ba tiltalte tenke over hva han hadde gjort når han og fornærmede var alene, og da ble tiltalte stille. N13 spurte om de hadde delt seng. N13 forklarte at tiltalte svarte en gang, på ei hytte, og at hvis jenta antyder noe slikt, forstår jeg at dere reagerer. N13 ba tiltalte være ærlig overfor seg selv og kona, og så avsluttet han samtalen.

Tiltalte sendte tekstmelding til fornærmede kl. 15.02:

«Har hatt ein grusom dag, C. Har aldri opplevd noko verre. Mor di ringde og sa eg skulle halde meg langt unna deg. Før ho la på.

Sat berre å gjespa etter luft. Kva bygde ho dette på?

Kva har eg gjort som tilsa dette? Var tenkt å ringje ho oppatt, men klarar ikkje.

Eg gjorde sikker feil da eg sa frå om at du ikkje gjekk av i S01mo i går. Men følte ansvar ettersom eg hadde avtale med mor di. Unnskyld!

Det er berre du som kan fortelje meg kva som ligg bak telefonen frå mor di.

Har alltid forsøkt å vere der for deg. Og du har gjeve meg og B mykje attende.

Trudde det skulle bli meir leksehjelp, samtalar, konsertar framover. Men eg veit ikkje kva som har skjedd.

Svarer du ikkje på denne, purrar eg ikkje på svar. Det å halde seg burte frå deg, betyr kanskje også tlf, sms ol. Men det har vore utruleg godt å fått ein telefonprat for å få svar. Er det noko eg kan gjere, må du si frå. Har mor og far din lagt meir i det du sa enn det du meinte, må du vere så snill å korrigere.

Beste helsing

A»

Dette var den eneste meldingen som ble funnet lagret på tiltaltes telefon. Alle øvrige tekstmeldinger og telefonloggen med fornærmede var slettet.

6.8 18. september Anmeldelsen

Fornærmedes mor og ektemannen N13 forklarte at de hadde en søvnløs natt der de diskuterte anmeldelse og hvordan de skulle ta vare på fornærmede. På morgenen ringte ektemannen fastlegen for å skaffe jenta hjelp.

Moren forklarte at hun som mor kjente at hun ikke kunne vente med anmeldelsen til mandag, dette må politiet få vite. Søndag morgen ringte hun lensmannskontoret for å varsle om at hun ville komme for å anmelde forholdet. Hun ringte lensmannskontoret på nytt ca. kl. 13. Hun reiste på lensmannskontoret da kveldsvakten kom, og anmeldte forholdet. Både fornærmedes far og mors ektemann forklarte i retten at de var enige i at forholdet skulle anmeldes. Fornærmede ønsket ikke at det skulle anmeldes. Hun forklarte at hun tenkte på at tiltalte hadde vært snill mot henne, at hun hadde fått være med på mye og lært mye. Men etter hvert har hun skjönt at det var riktig å anmelde forholdet.

Fornærmede var med, men satt i bilen. På veien hjem fra lensmannskontoret fortalte fornærmede at hun var 13 år første gang det skjedde. Da moren var tilbake på lensmannskontoret på mandag for å lese gjennom anmeldelsen, tilføyde hun derfor dette.

6.9 18. september Tiltalte

Tiltalte forklarte at han etter kontakten med fornærmede, mor og stefar på søndag skjønnte at noe alvorlig var i ferd med å skje.

Han samlet noen mennesker hjemme hos seg. Han forsøkte å få kontakt med en psykiater han kjente, og vurderte å ta kontakt med politiet eller å reise hjem til fornærmede. Han tenkte også på å snakke med faren til fornærmede, for å høre hva som hadde skjedd.

Tiltalte forklarte at han var urolig for fornærmede på grunn av hjemmeforholdene, og han ønsket å varsle rektor om at hun kanskje hadde problemer hjemme slik at han måtte passe på henne på skolen. Tiltalte ringte derfor N18, som er en partikollega og rektor på skolen der fornærmede går. N18 forklarte at tiltalte hadde sagt at noe alvorlig var i ferd med å skje. N18 hadde oppfattet det som om tiltalte ville bli anklaget for seksuelle overgrep, og han ble helt satt ut etter denne samtalen. På tross av dette sendte N18 en melding til tiltalte dagen etter, der han skrev at fornærmede ikke var på skolen.

6.10 Rettens vurderinger

Tiltalte kjørte etter siste buss på kvelden 14. september fra S01 til S10 for å se om fornærmede skulle ta bussen hjem, eller om hun skulle overnatte hos kjæresten. Da tiltalte så at fornærmede sto på bussholdeplassen i S10 og ventet på denne bussen, innebar det at hun ikke skulle overnatte hos kjæresten, men skulle reise hjem.

Tiltalte og fornærmede hadde ulike forklaringer om hva som skjedde under bilturen fra S10 til S04. Tiltalte forklarte at han hadde vært bestemt og hadde sagt at fornærmede nå ikke kunne komme til ham mer. Hun måtte gi fra seg gavene hun hadde fått. Tiltalte kjørte henne ikke hjem, men satte henne av på en bussholdeplass der faren hentet henne. Tiltalte beskrev dette som et «180 graders skift» i forhold til den kontakten de hadde hatt frem til da. Det var første gang han konfronterte fornærmede og satte henne på plass.

Retten legger vekt på at tiltalte under denne bilturen visste at fornærmede ikke hadde løyet overfor foreldrene og skulle overnatte hos kjæresten, og at tiltalte altså ikke hadde tatt henne i en slik usannhet. Tiltalte hadde ikke undersøkt med faren om fornærmede hadde fått lov til å stikke innom kjæresten. Men dersom hun ikke hadde fått noen slik tillatelse, kunne hennes mulige avtalebrudd uansett ikke være større enn at hun hadde vært hos kjæresten et par timer uten foreldrenes tillatelse.

Etter rettens vurdering kan da tiltaltes forklaring om at hans reaksjon skyldtes at han ikke kunne stole på fornærmede fordi hun hadde løyet overfor foreldrene og brukt ham som et falskt alibi slik at hun kunne overnatte hos kjæresten, ikke være sann. Den reelle begrunnelsen for tiltaltes reaksjon må være en annen.

Retten finner at fornærmedes forklaring om at tiltalte på dette tidspunkt var sint for at hun heller ville være sammen med N02, fremstår som mer troverdig. Den er forenlig med at tiltalte kjørte etter bussen for å undersøke om hun reiste hjem, hans temperament i bilen, at hun måtte gi tilbake gavene hun hadde fått og den intense kontakten utover kvelden og natta.

Rettens vurdering styrkes av den fremlagte telefonloggen som viser at den tette kontakten på telefon fortsatte til 17. september, da fornærmede var på Tretten og det var planlagt at hun skulle være med på middagen på S13. Fra tiltalte kjørte fornærmede til bussholdeplassen den 14. september og fram til middagen på S13 17. september, har det vært 193 tekstmeldinger, 3 MMS og 24 telefonsamtaler mellom tiltalte og fornærmede. Det er tiltalte som har sendt fleste meldinger, han har sendt 119 meldinger og fornærmede 74.

De fleste av tekstmeldingene som ble sendt, har både tiltalte og fornærmede slettet på sine telefoner. Men noen av meldingene er rekonstruert av Kripos. Dette gjelder noen meldinger på morgenen 15. september 2011, som handlet om den planlagte turen til New York. Fornærmede skrev at hun ville være med, «berre du og eg». Tiltalte svarte «Men er du berre mi da!», og fornærmede svarte «Ja.. berre di». Men på kvelden skrev fornærmede «D æ slutt, A. E har meir følelser får åm N02 l får de ... dæ æ slek e kje styre ...» Tiltalte svarte

drøyt halvannen time senere: «Dovre nå. Du – S12 att?» Etter noen tekstmeldinger og to telefonsamtaler senere på kvelden, sendte tiltalte fire tekstmeldinger kl. 23.03, 03.34, 04.09 og 06.41, de snakket i telefonen på morgenen den 16. september og så skrev tiltalte kl. 08.03 «Megaglad i deg. Eg vil så gjerne få lov til å gjere deg til verdas gladaste, stoltaste og tryggaste:») Etter mange tekstmeldinger utover dagen, skrev tiltalte kl. 17.53 «Eg klarar ikkje slutte å gråte. Det berre renn. Nå gledestårar.»

Etter rettens vurdering er verken omfanget av eller innholdet i kontakten forenlig med tiltaltes forklaring om at han under bilturen 14. september hadde satt grenser for fornærmede slik at kontakten ikke skulle være like tett som før, men at det var noe kontakt i ettertid. Derimot stemmer både omfang og innhold overens med fornærmedes forklaring om at hun forsøkte å komme ut av et kjæresteforhold med tiltalte, men at han ønsket å holde henne tilbake.

Da fornærmede forklarte seg, i dommeravhør og under hovedforhandlingen, var disse tekstmeldingene slettet. Det styrker troverdigheten av fornærmedes forklaring at de meldingene som senere er rekonstruert av Kripos stemmer overens med hennes forklaring.

Ut fra tiltaltes forklaring er det vanskelig for retten å forstå hvorfor han reagerte så sterkt da fornærmede ikke ønsket å være med til S13 17. september.

Tiltalte forklarte at fornærmede hadde vært veldig oppsatt på å få være med på en slik middag, men det fremgår tydelig av tekstmeldingene at hun ikke lenger ønsker dette. Det virker underlig at fornærmede skulle være opptatt av at hun «gikk glipp av» tiltaltes 50-års dag på S13, siden han fylte 50 år 27. april 2009, altså før han traff fornærmede på —martnaen i juni 2009. Det fremgikk i tillegg av vitneforklaringer i retten at fornærmede var med tiltalte på en middag på S13 i forbindelse med S01seminaret i august 2011. Fornærmede hadde altså vært på middag på S13 kort tid før denne dagen. Retten antar derfor at trekkplasteret ved middagen skulle være at fornærmede skulle treffe statsministeren. Det underbygges av tekstmeldingen fra tiltalte kl. 18.37. Retten skal bemerke at vitnet N21 forklarte at tiltalte i forbindelse med en Oslo-tur hadde sagt at han kunne prøve å få til et møte med statsministeren dersom hun hadde lyst. Vitnet N05 forklarte at tiltalte hadde foreslått at de skulle ta en fjelltur sammen med statsministerparet. Begge kvinnene hadde avslått.

Tiltalte og hans kone skulle i en middag med statsministeren, og slik retten ser det kan det ikke ha spilt så stor rolle for denne middagen hvorvidt fornærmede var til stede eller ei.

Dersom tiltalte var bekymret for at fornærmede skulle bruke ham og kona som alibi og overnatte hos kjæresten uten at foreldrene visste det, kunne tiltalte med en telefon eller tekstmelding til hennes mor eller far ha gitt beskjed om at hun ikke ble med likevel. Middagen var avtalt mellom tiltalte og fornærmedes mor, fordi det skulle være en overraskelse for fornærmede. Det var således allerede etablert kontakt direkte mellom tiltalte og fornærmedes mor i forbindelse med middagen, noe som ellers var sjelden.

Retten skal dessuten peke på at det fornærmede gjorde var å prøve å nekte å ta bussen fra Tretten for å reise til tiltalte. Hun sa dette til sin mor, som ble fortvilet over at jenta ikke ville være med på middag med statsministeren. Dersom fornærmede hadde planlagt å bruke tiltalte og kona som alibi mens hun overnattet hos N02, måtte hun ha latt som ingenting overfor moren og tatt bussen som avtalt, men samtidig sagt til tiltalte at hun ikke kom på middagen.

Retten finner at fornærmedes forklaring om at tiltalte var «desperat» fordi hun var på vei ut av kjæresteforholdet med ham, er langt mer troverdig. Retten finner at de to tekstmeldingene tiltalte har sendt kl. 13.23 om at han ringte fornærmedes mor «Fordi eg elsker deg» og kl. 13.26 om at han hadde varslet arrangørene om at fornærmede kanskje kom senere «Fordi eg elsker deg og berre deg!» underbygger fornærmedes forklaring. Fornærmedes melding kl. 16.21 «Men e ha bestemt me A» og tiltaltes melding kl. 16.57 «Ver så snill å gå tå. Ver så snill! Klarar du å gjere dette mot meg?» passer også inn i fornærmedes forklaring.

Retten har ved sin vurdering også lagt vekt på vitneforklaringer fra to kvinner som har hatt kjæresteforhold med tiltalte, vitnene N21 fra 2006 til 2009 og N05 fra 2009 til 2010.

N21 forklarte at hun ville avslutte forholdet fordi tiltalte stadig utsatte å flytte fra kona. Våren 2009 ble hun sammen med en annen mann, og informerte tiltalte om at hun ikke

ønsket mer kontakt med ham. N21 forklarte at det utløste sterke reaksjoner fra tiltalte, med veldig mange tekstmeldinger, oppringninger og to brev. Tiltalte viste noen reaksjoner som N21 anså som unaturlige, og som skremte henne. N21 sa at tiltalte skrev ting som skulle skremme henne tilbake. Hun fikk en tekstmelding og et brev som hun tolket slik at tiltalte ikke hadde noe mer å leve for dersom forholdet tok slutt, han redegjorde for sin begravelse og hva han ønsket at N21 skulle arve etter ham. N21 ble veldig opprørt over dette. Hun snakket med ham, og sa at hun ikke kunne gå og bære på dette og måtte skaffe ham hjelp. Tiltalte ønsket ikke at hun skulle kontakt noen om dette.

Tiltalte hadde også villet møte N21 for å snakke om noe alvorlig som hadde skjedd; at en mann hadde ringt ham anonymt, sagt at han kjente til forholdet deres og at han oppholdt seg rundt huset til N21 på kveldstid og observert henne. Dette var en historie han også sendte på tekstmelding til en venninne av N21 og fortalte til en annen venninne av henne. N21 trodde ikke på tiltalte, men hun syntes det var ekkelt at han kunne finne på slikt.

N21 fikk svært mange tekstmeldinger som hun ikke svarte på. Til slutt sendte hun en melding der hun skrev at han nå måtte respektere at hun ikke ønsket mer kontakt, og at hvis han fortsatte, anså hun det som trakassering og måtte ta det på alvor.

Tiltalte sa at han ikke gjenkjente det N21 sa om begravelsen, og at det virkelig hadde vært en mann som ringte og fortalte ham at han var klar over forholdet deres, men at han ellers kjente igjen det N21 forklarte.

Vitnet N05 ønsket å avslutte et forhold med tiltalte på vinteren 2010. Hun beskrev i retten at det var tøft å komme ut av forholdet. Hun forklarte at hun ikke fikk fred, og at tiltalte ringte og ringte, og stadig la igjen beskjeder på telefonsvareren. Tiltalte sendte en epost til N05s nærmeste venninne, der han beskrev hvor sårbar N05 var og hvor mye hun trengte et slikt forhold som han kunne gi henne. Venninnen sendte hele korrespondansen til N05, med kopi til tiltalte der det sto at «nå må du slutte å manipulere slik». N05 ble helt sjokkert over tiltaltes påstander, som var helt uhørte. Hun ble lettet da kontakten fra tiltalte avtok. N05 forklarte at hun et par ganger tenkte at hvis han ikke sluttet, ville hun måtte kontakte politiet.

Retten legger vekt på disse vitneforklaringene fordi de synes å vise den samme type intensive kontakt som tiltalte utviste i forhold til fornærmede. Retten legger videre vekt på at tiltaltes uttalelser til N21 om at han ikke hadde mer å leve for dersom forholdet tok slutt, ligner på de uttalelsene fornærmede har forklart seg om.

Fornærmedes mor sa at etter at fornærmede ikke gikk av bussen i S01, fortalte tiltalte henne i en telefonsamtale at N02 var en psykopat. Fornærmedes far forklarte at moren hadde ringt og fortalt ham dette mens han ventet på fornærmede utenfor huset til N02 samme kveld. Vitnet N18 forklarte at tiltalte i en telefonsamtale med ham dagen etter også hadde kalt N02 for psykopat. N18 sa at han var helt sikker på dette da han skulle forklare seg i retten, men han har i tidligere politiforklaring forklart seg annerledes, og ble etter hvert usikker da han ble foreholdt dette. N18 avviste at han hadde sagt til tiltalte at N02 skulle være psykopat.

Tiltalte benektet å ha kalt N02 for psykopat. I retten sa han at han ikke hadde noen forutsetning for å karakterisere N02. I politiavhør 19. september 2011 sa tiltalte at han mente at N02 ikke var helt ærlig, og drakk en del, og at han hadde hørt mye negativt om N02.

Retten legger vekt på at fornærmedes mor lørdag morgen tok med N02 til Tretten fordi fornærmede hadde spurt om det. Vitnet N03 forklarte at moren hadde gått fra hesteutstillingsområdet for å hjelpe N02 med å få tak i astmamedisin. Men da de kjørte hjem til S04 på kvelden, hadde moren sagt til N03 at N02 ikke var bra for fornærmede. Det synes altså som om moren har forandret mening om N02 i løpet av dagen. Videre ser retten hen til tiltaltes oppførsel for øvrig denne dagen, som etter rettens skjønn fremstår som intens. Retten fester lit til forklaringene til fornærmedes mor og N18 om tiltaltes uttalelser. Retten legger derfor til grunn at tiltalte sa til fornærmedes mor at N02 var en psykopat.

For ordens skyld understreker retten at det ikke fremkom noe under hovedforhandlingen som kunne underbygge en slik karakteristikk.

Retten finner etter dette at hendelsene den 14. og 17. september 2011 og kontakten mellom tiltalte og fornærmede i denne perioden, er i samsvar med og underbygger fornærmedes forklaring om at hun forsøkte å avslutte et kjæresteaktig forhold til tiltalte, og at han intenst

forsøkte å holde henne tilbake. Tiltalte har etter rettens skjønn ikke gitt noen troverdig forklaring på hendelsene.

7. Fornærmede

7.1 Fornærmedes situasjon i 2009 og utvikling 2009–2011

De vitnene som kjenner fornærmede fra skole, fritid og hjem i S04, beskrev henne som en vanlig, blid og beskjeden jente.

Vitnet N22 er rektor på S14 barneskole, der fornærmede var elev fram til hun gikk ut av 7. klasse i 2008. Hun beskrev fornærmede som en blid, grei og snill jente. Hun var en helt vanlig elev, som ikke alltid var like ivrig på å løse oppgavene sine, og som kunne ha vært mer iherdig. Men det var ikke noe trøbbel med henne.

Vitnet N23 var musikk lærer for fornærmede på ungdomsskolen, og var mye inne i klassen som assistent. Hun beskrev fornærmede som en stille, beskjeden, positiv og blid jente. Hun hadde modnet i løpet av ungdomsskoletiden, og virket som hun hadde det bra. Fornærmede var aktiv på kulturskolen og scenevant, og vitnet mente at det ga henne trygghet.

Vitnet N12 var gift med fornærmedes far fra 2006 til 2009. Hun beskrev fornærmede som en solid, sjarmerende jente med naturlig beskjedenhet og som man ikke kunne unngå å bli glad i. Hun var stort sett glad, og hadde en stor omsorg for andre, men det viste seg også en stahet og styrke i henne når hun kjempet for andre.

Flere av venninnene til fornærmede forklarte seg i retten. De hadde kjent henne gjennom flere år. N16 beskrev henne som «helt vanlig, kanskje litt lavmælt, og til å stole på». Både fornærmede selv og venninnene sa at hun er svært hesteinteressert. Hun hadde i en periode egen hest. Flere av venninnene fortalte at de hadde kommet i kontakt med fornærmede gjennom felles hesteinteresse.

Foreldrene til fornærmede ble skilt i 2002. Det fremgikk av foreldrenes egne forklaringer og flere vitneforklaringer at det har vært et vanskelig forhold mellom foreldrene, med uenighet om barnefordeling og økonomi.

Det hadde vært en vanskelig periode i 2008. Fornærmede ble henvist fra helsesøster til BUP Otta. Hun hadde en samtale med psykolog Helene Tveit som sendte en bekymringsmelding til Barneverntjenesten i S04 20. juni 2008. Psykologen informerte både mor og far om at hun ville kontakte barneverntjenesten.

I bekymringsmeldingen heter det at foreldrene har hatt samarbeidsvansker i forhold til jenta som fører til at hun kommer i en lojalitetskonflikt overfor dem begge og opplever emosjonelt press i en slik grad at det får konsekvenser for hennes psykiske helse. Fornærmede opplevde både følelsesmessig og praktisk for stort ansvar for sin egen situasjon og foreldrenes samarbeid omkring henne i forhold til bosted og samvær. Hun ønsket å bo mer hos mor. Psykologen vurderte det slik at hun tidvis var redd for sin far, og fortalte om hans eksplosive sinne. Hun fortalte at han tidligere ved enkelte anledninger har slått henne. Det som var akutt, var at fornærmede ikke ønsket å være med far på ferie til ***. Psykologen mente at situasjonen i forhold til samvær burde stabiliseres så fort som mulig. Hun håpet at barneverntjenesten kunne hjelpe familien og rydde opp i samværsavtaler, samt at foreldre ble ansvarliggjort og jenta skjermet i større grad for de voksnes konflikter.

S04 barneverntjeneste undersøkte saken, og hadde samtaler med fornærmede, hennes mor, far og farens ektefelle. Barneverntjenesten konkluderte med at saken ikke ga grunnlag for tiltak etter barneverntjenesteloven, men ønsket å prate med jenta og foreldre for å hjelpe til og få en bedre omsorgssituasjonen for henne, jf. undersøkelsesrapport i henhold til barneverntjenesteloven § 4–3 datert 24. september 2008. I rapporten heter det at «både foreldre verkar til å ynskje å ivareta C sitt beste og å høyre på kva ho ynskjer med tanke på fast bustad. Det kjem fram at både C og foreldre har vorte samde om ei ordning dei alle kan vere med på der C bur fast hjå mor og har samvær med far annankvar helg. Barneverntenesta oppfordrar og foreldre til å snakke saman og ikkje la seg styre av utspel frå C som er lojal mot bae foreldre og skal ikkje bli drege inni evnt konflikter dei i mellom.»

Foreldrene avtalte etter dette at fornærmede skulle bo fast hos moren, og være hos faren

annenhver helg.

Foreldrene tok kontakt med barneverntjenesten igjen for å endre avtalen 2010. De avtalte at fornærmede skulle bo en uke av gangen hos mor og far, fra januar 2011. Dette er en ordning de fremdeles har.

I barnevernsvedtaket fra 2008 heter det at «Barneverntenesta har i samtalene fått inntrykk av at C har vorte påverka av ein tredjeperson til å la vera å høyre på mor og far sin og til å droppe samvær med far». Den tredjepersonen som det henvises til, var i følge barenvernleder N25s forklaring i retten N24. Ekteparet N24 forpakter gården til N06. N24 forklarte seg som vitne for retten. Både fornærmede og vitnet forklarte at fornærmede sommeren 2008 hadde vært mye hos N24 og drevet med hester. N24 forklarte at fornærmede hadde snakket en god del om at hun hadde det vanskelig hjemme, og hadde sagt at hun ville flytte til N24. N24 hadde sagt til fornærmede at dersom hun ønsket å bo hos dem, måtte hun selv si ifra om dette til barnevernet, og at N24s i så fall kunne stille opp som fosterhjem. Familien hadde tidligere drevet med «Grønn omsorg». I august 2008 oppsto det en nabokonflikt der både N24s og fornærmedes mor og stefar var involvert. I forbindelse med dette hadde N24 konfrontert fornærmede med ønsket om å bo hos dem, og bedt fornærmede bekrefte at hun hadde sagt dette. N24 gjorde dette en gang da fornærmede var sammen med mor og stefar, og en gang med både mor, stefar, et annet nabopar og ekteparet N24 til stede. Ved begge anledninger nektet fornærmede for at hun hadde sagt at hun ønsket å flytte til N24. Retten kommer tilbake til denne episoden i tilknytning til vurderingen av fornærmedes troverdighet i punkt 7.5.

Fornærmede benektet i retten at faren hadde slått henne. Faren og daværende ektefelle N12, sa at han kunne bli sint og heve stemmen, men at han aldri hadde slått. Vitnet N09 sa at fornærmede hadde fortalt henne at faren hadde slått, men hun virket helt uanfektet da hun snakket om dette. Vitnet N03 sa at fornærmede hadde sagt at faren var hardhendt, og N03 hadde forstått det slik at han hadde vært hardhendt mot fornærmede. Barnevernleder N25 forklarte at barneverntjenesten hadde hatt samtaler med fornærmede og foreldrene, og ikke fant grunn til å gå nærmere inn på dette. Retten ser hen til at familien i 2008 var i en vanskelig situasjon, og at fornærmede sto i en lojalitetskonflikt mellom foreldrene. Retten finner at spørsmålet ikke har betydning for rettens vurdering, verken av fornærmedes troverdighet eller hjemmeforholdene i den tiden fornærmede var hos tiltalte, og går derfor ikke nærmere inn på dette.

Fornærmedes mor bekreftet at det hadde vært konflikter mellom henne og faren om bosted og samvær. Det hadde vært lite samvær mellom fornærmede og faren i en periode i forbindelse med at han fikk seg en ny samboer. Men moren merket på datteren at hun hadde behov for kontakt med faren. Moren tok kontakt med barnverntjenesten og familievernkontoret, for at datteren skulle få noen utenfor familien å snakke med. Kontakten ble gjenopprettet, og de inngikk en ny samværsavtale.

N13, mors ektemann, sa at foreldrenes skilsmisse hadde vært vanskelig for barna, og at foreldrene hadde vært uenige om mange ting og kommunisert på en dårlig måte. Stefaren fortalte at det har vært slamret med dører og høyt volum i huset, men sa at dette ikke var så rart med tenåringsbarn i huset.

Flere av vitnene som har vært hjemme hos fornærmede, enten hos mor eller far, hadde positive beskrivelser av hjemmet.

N10 som er søskenbarn med fornærmedes stefar har vært på besøk hos fornærmedes mor et parre ganger i året. Han sa at det alltid var trivelig å komme dit. Barna hans har lekt med fornærmede og søsknene. Han har aldri tenkt på at det skulle være kjeftbruk eller dårlig stemning i familien.

Venninnen N16 hadde besøkt fornærmede hjemme hos både mor og far, og hadde overnattet flere ganger hos moren. Hun sa at hun oppfattet fornærmedes familiesituasjon som helt vanlig. Det kunne være krangler mellom fornærmede og moren, men ikke mer enn det som er vanlig i puberteten. Men fornærmede hadde fortalt henne at det hadde vært vanskeligheter hjemme tidligere.

Tiltalte og flere av vitnene som kjenner fornærmede fra perioden hun var hos ham, hadde en annerledes beskrivelse både av fornærmede og hennes hjemmesituasjon.

Tiltalte forklarte at fornærmede i den første tiden hun var hjemme hos tiltalte og kona fremsto som liten, redd og forknytt, men at hun i løpet av de drøye to årene hun var mye hjemme hos tiltalte blomstret opp, ble trygg og glad.

Tiltalte forklarte at han hadde stor omsorg og bekymring for fornærmede, og at det i stor grad skyldtes det hun fortalte om hjemmesituasjonen og hvordan hun oppførte seg, spesielt at hun ofte gråt når hun skulle hjem. Fornærmede hadde ved flere anledninger ringt ham og grått på grunn av problemer hjemme. Tiltalte mente hun fikk alt for mye kritikk hjemme, og ikke ble sett og oppmuntret som den flotte personen hun var.

Tiltalte beskrev at fornærmede var redd for sin mor. Hun var redd for å være med på ting, fordi moren kunne bli misunnelig da hun kom hjem og fortalte det. Fornærmede fortalte om mange episoder hjemme med kjeft mellom mor og stefar, og at hun selv var urolig og redd. Innimellom var fornærmede også redd for faren sin. Det var vanskelig for henne både da faren fikk seg nye partnere, og når hans nye ekteskap tok slutt. Hjemme hos tiltalte og kona var det ikke kjefting og munnbruk, og fornærmede sa at det var så godt å være der, fordi de ikke kjeftet.

B sa at hun mente fornærmedes hjemmesituasjon endret seg over tid. Den første tiden sa hun ofte at faren var sint. Men fornærmede ble glad i sin nye stemor etter hvert, og ble lei seg og tok parti med henne da forholdet tok slutt. Etter hvert ble forholdet til moren mer problematisk. Fornærmede arbeidet hardt for å få anerkjennelse, for å bli sett og hørt. Fornærmede fortalte at hun hadde kontakt med barnverntjenesten. B hadde inntrykk av at dette gjaldt konflikten mellom mor og far, samværsordning og praktiske ting. Hun regnet med at fornærmede ville få hjelp der i den grad hun trengte det. Fornærmede ble etter hvert blid og trygg. B sa at hun nok ville ha kontaktet barneverntjenesten dersom situasjonen rundt fornærmede ikke hadde stabilisert seg.

N06 er bror til tiltalte. Han bor på en gård som han forpakter bort til familien N24, like i nærheten av fetteren N13 som er gift med fornærmedes mor. Han forklarte at han flere ganger har overhørt krangler mellom fornærmedes biologiske foreldre. Det var høylydte krangler utendørs i forbindelse med overlevering av barna, med barna til stede. Han anslo at dette skjedde fra 2003–2005 og utover noen år. Det avtok ettersom barna ble større. Det var flere barn til stede, men han la mest merke til fornærmede som så ut som en redd og forknytt fugleunge. Etter hvert observerte han henne hjemme hos tiltalte, og han hørte tiltalte fortelle om hennes beskrivelser av hjemmeforholdene. En gang hun ringte til tiltalte og gråt og var fortvilet, satte tiltalte på høyttaleren på mobiltelefonen slik at vitnet kunne høre kranglingen hjemme i bakgrunnen mens fornærmede snakket.

På bakgrunn av sine egne observasjoner av foreldrenes krangler, sitt inntrykk av fornærmede og det han fikk høre av tiltalte, gikk N06 til slutt til barnevernet i S04 og fortalte om sin bekymring for fornærmede. Han hadde diskutert dette med N07 på forhånd, men ikke med noen andre. Barnevernleder N25 sa i sin forklaring at N06 hadde vært på hennes kontor for å forhøre seg om hvordan han kunne levere en bekymringsmelding for fornærmedes situasjon. Hun hadde forklart ham dette. Men da han ikke hadde kommet tilbake med en slik melding, hadde hun verken notert hendelsen eller gjort noe for å følge den opp. Verken N06 eller N25 kunne tidfeste dette nøyaktig, men N06 sa at det i hvert fall var etter at fornærmede hadde vært hos tiltalte en tid.

Vitnet N07 er N06s særboer. Hun har truffet fornærmede sammen med tiltalte mange ganger. Vitnet sa at fornærmede hadde det fryktelig vanskelig hjemme, dette bygde hun både på egen observasjon av fornærmede, det hun hadde hørt fra tiltalte og kona, og opplysninger fra sin særboer.

N07 beskrev at det gjorde sterkt inntrykk i starten da hun så fornærmede, for hun var forknytt, uten mimikk i ansiktet, og satt ofte sammenkrøpet med håret foran ansiktet. Etter hvert utviklet hun seg sterkt. De så at hun trivdes, hun ble gladere, friere og tryggere, og utviklet seg til en nydelig jente.

N07 hadde sett at fornærmede ble hentet hos tiltalte, både av mor og far. Fornærmede ble da urolig og stiv i kroppen, hun ville ikke hjem og det var tydelig at hun gruet seg. Dette var bakgrunnen for at vitnet ved en anledning våren 2010 foreslo at fornærmede skulle lyve for foreldrene slik at hun fikk være en natt ekstra på hytta til tiltalte.

N07 sa at etter at fornærmede hadde anmeldt tiltalte for seksuelle overgrep, hadde hun tenkt gjennom fornærmedes oppførsel på nytt. Hun hadde kommet til at en forklaring på fornærmedes væremåte kunne være at hun var utsatt for seksuelle overgrep. Både som pedagog og mor mente vitnet å ha grunnlag for å anta dette.

N07 hadde flere ganger snakket med særboer N06 at forholdene burde meldes til barnevernet. Dersom fornærmede hadde vært et barn vitnet var lærer for, ville hun selv ha meldt fra. Rundt årsskiftet 2010–2011 sa N06 at han hadde gjort dette.

Flere av vitnene som traff fornærmede mer sporadisk, blant dem tiltaltes omgangsvenn N08 og fotograf N01 som har tatt portrettbilder av fornærmede, beskrev at hun hadde hatt en positiv utvikling i den tiden hun hadde vært hos tiltalte.

Vitnene som kjenner fornærmede hjemmefra, beskrev hennes utvikling i den perioden hun var hos tiltalte helt annerledes.

Faren beskrev at fornærmede i 2009 var en vanlig datter og jente. Hun endret seg til å være en veldig innelukket jente som likte best å være alene, og som var mye på rommet sitt alene. Det var den største forskjellen han merket.

Naboen N03 sa at fornærmede kuttet ut både interesser og venner, og at hun gledet seg til å være med på alt mulig sammen med A. Hun tilbrakte så mye tid hos tiltalte at hun til slutt nesten ikke hadde venner igjen.

Stefaren beskrev at etter hvert som fornærmede var mer hos tiltalte, ble det vanskeligere hjemme, og de skjønnte at hun slet. Fornærmede kom hjem fra tiltalte, sa hei og gikk på rommet sitt. Det var lite og ingen kontakt å få med henne. Moren var fryktelig frustrert over dette, og var redd for å miste kontakten med datteren. Moren og stefaren skjønnte at fornærmede hadde det vanskelig, men de fant ingen forklaring på det. De slo seg til ro med at det var utfordringer knyttet til puberteten. Da fornærmede fortalte om det seksuelle forholdet til tiltalte, koblet de dette med hennes problemer, og stefaren følte at en brikke falt på plass.

Moren forklarte at hun aldri hadde hørt før at grunnen til at fornærmede var hos tiltalte og kona var at hun ikke hadde det bra hjemme. Det var ingen som har tatt kontakt med henne, faren eller hennes ektemann om dette. Hvis denne bekymringen hadde vært reell, var det ingen grunn til at de ikke skulle ta det opp med dem.

Stefaren beskrev det som et sjokk da han ble kjent med at det gikk rykter om at de ikke klarte å ta vare på fornærmede, og at hun nærmeste ikke hadde noe hjem å gå til. Han syntes det var merkelig at ingen hadde vært bekymret for de tre andre barna.

Etter å ha hørt vitneforklaringene, legger retten til grunn at fornærmede i 2009 var en alminnelig og beskjeden jente. Det har vært et vanskelig samlivsbrudd mellom hennes foreldre, og slik at det fremdeles var konflikt mellom foreldrene i den perioden fornærmede var hos tiltalte. Fornærmede har til tider opplevd hjemmeforholdene som vanskelige, og retten antar at dette var noe av bakgrunnen for at fornærmede søkte til tiltalte og hans kone, og har oppholdt seg mye der. Når det gjelder vurderingen av hjemmeforholdene, støtter retten seg på vurderingen barneverntjenesten gjorde i 2008, i en periode der det var vanskeligheter med samværsavtale og en tredjeperson som påvirket fornærmede. Barneverntjenesten konkluderte med at det ikke var grunnlag for å sette inn tiltak overfor familien, at begge foreldrene virket som de ønsket å ivareta datterens beste og at de hadde blitt enige om en ny samværsavtale. Retten legger til grunn at forholdene har bedret seg etter at barneverntjenesten hjalp foreldrene med å utarbeide samværsordninger, først i 2008 og senere i 2010.

Tiltalte og flere av vitnene som kjenner fornærmede fra hennes opphold hos tiltalte, beskrev at hun fremsto som redd og forknytt da hun kom til tiltalte, men at hun etter hvert virket tryggere og gladere. Flere av vitnene mente fornærmedes redsel og forknytthet skyldtes at hun hadde det vanskelig hjemme, men vitnene kjente situasjonen bare fra tiden hos tiltalte. Bortsett fra N06, fortalte ingen av vitnene om egne observasjoner av foreldrene eller av fornærmede sammen med foreldrene. Retten legger derfor til grunn at vitnenes beskrivelser må være bygget på tiltaltes fremstilling av fornærmede og hennes hjemmeforhold. Denne beskrivelsen er svært annerledes enn beskrivelsen til vitnene som kjenner fornærmede fra hennes eget hjemmemiljø

Retten vurderer av fornærmedes utvikling under forholdet til tiltalte er tatt inn i punkt 9.

7.2 Fornærmedes diagnoser etter anmeldelsen

Etter at fornærmede anmeldte tiltalte for seksuelle overgrep, har hun vært i behandling først hos dr. Turid Svinland på BUP Otta, og senere hos psykologspesialist Pål Vegard Hagen på Barnehuset på Hamar. Begge forklarte seg under hovedforhandlingen.

Fornærmede ble henvist til BUP Otta fra kommunelegen i S04. Hun ble tatt inn til øyeblikkelig hjelp samtale 22. september 2011. Hun var innledningsvis til samtaler ukentlig og deretter sjeldnere, til sammen 14 samtaler og 5 familiesamtaler. Behandlende lege Turid Svinland beskrev at det ble lagt vekt på en støttende tilnærming og å skape en mest mulig normal hverdag for fornærmede. Det ble også vektlagt å ha fokus på foreldrearbeid grunnet mangeårig uenighet og konflikt mellom foreldrene for å ivareta henne best mulig i en belastende livssituasjon. Fornærmede fikk økende symptomer i form av flashbacklignende opplevelser og økende angst og depressive symptomer, spesielt fra mars 2012. Ved avslutningen av behandlingen satte dr. Svinland diagnosen F43.25 Tilpasningsforstyrrelse med blandet forstyrrelse av følelser og atferd. Fornærmedes symptomer hadde oppstått i tilpasningsperioden etter en betydelig belastende livshendelse. Legen så det som uaktuelt at tilstanden ville oppstått uten den belastende livshendelsen. På slutten av behandlingsperioden så man tendenser til at det kliniske bildet av hennes symptomer kunne peke i retning av en posttraumatisk stresslidelse.

Doktor Svinland forklarte at BUP arbeider ut fra et familieperspektiv, også for barn over 16 år. I fornærmedes familie hadde det gjennom år vært konflikt mellom foreldrene. BUP prøvde å dempe dette, slik at belastningen for fornærmede skulle bli minst mulig. Svinland sa at det var familien selv som hadde fortalt om familiekonflikten. Hun var ukjent med at fornærmede hadde vært på BUP Otta i 2008. Barn kan få tilpasningsforstyrrelser på grunn av endringer i familiesituasjonen. Men legen hadde ikke vurdert det som aktuelt at fornærmedes symptomer kunne skyldes familiesituasjonen.

Doktor Svinland sa at fornærmedes plager var relatert til overgrepene, og at det ikke var fremkommet noen annen grunn til plagene. Legen opplevde fornærmede som genuin, det hun viste fram virket ekte og ikke påtatt, hennes forklaring var veldig konsistent og hun endret ikke beskrivelser over tid.

Fra mai 2012 overtok psykologspesialist Pål Vegard Hagen ved Statens Barnehus Hamar behandlingsansvaret for fornærmede. Han har hatt 11 samtaler med fornærmede.

I uttalelse fra psykologspesialist Hagen datert 19. juni 2012 heter det:

«Totalbelastningen knyttet til overgrepene og avdekkingen ville antakelig, slik jeg ser det, ha fremkalt sterkt ubehag hos de fleste barn/ungdommer på samme alder og kan slik jeg ser det beskrives som et traume. Hun har beskrevet søvnvansker, mareritt, kroppslig overaktivering, invaderende minner og unnvikelsestendenser i forhold til minner knyttet til relasjonen til A. I selvutfyllsestest (CPSS) har hun også svart bekreftende på å kjenne mindre glede og interesse enn før avdekkingen av relasjonen til A. C viser da, slik jeg vurderer det, symptomer som oppfyller kriteriene for posttraumatisk stresslidelse F43.1(ICD-10) og dette foreslås som best beskrivende diagnose.»

Psykolog Hagen beskrev fornærmede som en vanlig 16 åring, som var følelsesmessig noe forstrekt. Hun slet med å slappe av, var veldig sliten, hadde mareritt og våknet om natta. Hun hadde dårlig matlyst, varierende konsentrasjonsevne, karakterene var gått noe ned, hun gråt flere ganger i uka og ble lei seg hvis hun så noe som minnet om hendelsene med tiltalte. Det som var mest vondt å tenke på, var samleiene, samt at tiltalte hadde hatt forhold til en annen kvinne samtidig med henne. Det hadde kommet fram i terapien at hun hadde trivdes ganske godt i S04, men at hun har følt seg litt utenfor på skolen. Hun har hatt det vanskelig rundt foreldrenes skilsmisse og krangling. Fornærmede fortalte at hun kranglet med mor, at mor og far hadde ulik grensesetting, og at det var vansker rundt bosted og samvær for lillebror. Men ellers har hun hatt det ganske godt, og har ikke vært utsatt for ulykker eller traumer.

Psykologen ble foreholdt definisjonen i ICD10, F43.1 Posttraumatisk stress lidelse (PTSD):

«Oppstår som forsinket eller langvarig reaksjon på en belastende livshendelse eller situasjon (av kort eller lang varighet) av usedvanlig truende eller katastrofal art, som mest sannsynlig ville fremkalt sterkt ubehag hos de fleste.»

Han forklarte at fornærmede ikke hadde vært utsatt for noen livstruende hendelse. Men totalbelastningen, uklarheten og usikkerheten i overgrepene var så vanskelig og omfattende for henne at hun fikk denne lidelsen. I sin behandling tar han utgangspunkt i pasientenes beskrivelser av det de har opplevd. Som behandler må han legge dette til grunn. Dersom historien «ikke henger på greip» kan han måtte konfrontere pasienten med dette, men det har ikke vært tilfelle med fornærmede.

Retten har sett hen til at både dr. Svinland og psykologspesialist Hagen har vært fornærmedes behandlere. De har tatt utgangspunkt i fornærmedes beskrivelser av sine opplevelser, uten at det har vært behandlernes oppgave å vurdere troverdighetsgrad eller vekt som bevis. Retten legger likevel vekt på at fornærmede gjennom behandlingen har fastholdt en konsistent forklaring om overgrepene, og at begge behandlerne fant symptomer som kan forklares utfra at fornærmede har vært utsatt for de overgrep hun beskriver.

7.3 Reaksjoner overfor lærere

Fornærmedes mor har ved to anledninger tatt opp med skolen at hun har reagert på oppførselen til fornærmedes lærere.

Den første hendelsen var i februar 2008 og gjaldt N26, som var fornærmedes musikk lærer på skolen og kulturskolen.

Fornærmede sa at hun hadde reagert på at læreren lente seg over henne når han underviste. Hun syntes generelt det var ubehagelig at folk kom for nær henne. Læreren var slik i forhold til alle elevene, og hun tenkte ikke over at det skulle ligge noe mer i dette fra hans side overfor henne. Men hun snakket med moren om at hun syntes det var ubehagelig. Moren tok det opp med skolen, uten at fornærmede ønsket dette. De pratet ut på et møte på skolen, og det var helt greit etterpå.

Moren forklarte at fornærmede hadde sagt at læreren satt på pulten og stirret på henne. Han var for nært innpå fornærmede, og det oppfattet hun som ufint.

N26 forklarte at rektor hadde sagt at fornærmedes mor hadde klaget over at han hadde sett mye på fornærmede under en kulturskolekonsert, og at han så mye på fornærmede og var for nær henne på skolen. N26 ble svært overrasket. Han kunne ikke skjønne grunnlaget for klagen, men husket en episode der han hadde bøyd seg over fornærmede for å hjelpe henne. Han kunne forstå at fornærmede hadde reagert på det.

Rektor N22 forklarte at moren hadde ringt og klaget både over at læreren så for mye på fornærmede, og at han hadde bøyd seg over henne. I tillegg syntes fornærmede at han var for streng. Rektor holdt et møte med fornærmede, moren, kontaktlæreren og N26. På dette møtet pratet de gjennom situasjonen og at det var naturlig at lærerne så på elevene og ga dem en klapp på skulderen. Rektor forsto det slik at fornærmede ikke syntes det var noen stor sak, og saken ble avsluttet med dette møtet. Hun hadde et oppfølgingsmøte med fornærmede et par uker etter, og fornærmede sa at hun syntes alt var greit.

I sin politiforklaring sa rektor at hun hadde tenkt på at når det ble stilt krav til fornærmede, gikk hun i forsvar med å beskyldte læreren for det som kunne oppfattes som anklage om en seksuell tilnærming. I retten forklarte rektor at ordet seksuell tilnærming ikke var brukt, men rektor følte på en måte at det var det som lå i anklagen. Hun trodde ikke fornærmede forsto hvor alvorlig dette i så fall kunne være for læreren. Rektor fikk ikke inntrykk av at fornærmede opplevde saken som alvorlig.

Fornærmede presiserte i retten at hun aldri hadde anklaget N26 for seksuelle tilnærmelser. Men hun syntes det var ubehagelig da N26 bøyd seg over henne, og at han kom for tett på.

Den andre hendelsen gjaldt N27, som hadde ekstra støtteundervisning i matematikk og engelsk for fornærmede på ungdomsskolen. Forholdet ble tatt opp en gang vinteren 2010–2011.

N27 hadde gitt klassen en matematikkoppgave der teksten var at lærerne hadde vært på en «harrytur» til Sverige. I oppgaven ble det brukt navn som «store pupper», «hengerumper» m.m. Denne oppgaven hadde fornærmede reagert på. I tillegg hadde fornærmede reagert på at han hadde kommet med noen sexrelaterte uttalelser i klassen, blant annet at «5 minutter er lenge nok til å lage et barn.» Ingen av uttalelsene var rettet spesielt mot fornærmede, men

hun reagerte på språkbruken og syntes at læreren var veldig sexfiksert. Fornærmede fortalte sin mor om dette. Det var ikke fornærmedes mening at moren skulle ta det opp med skolen. Hun ble sur da moren gjorde det, og angret litt på at hun hadde sagt fra. Læreren endret seg ikke.

Moren forklarte at hun ikke syntes slike kommentarer hørte noe sted hjemme, og derfor tok det opp med klasselærer, som skulle ta det videre anonymt. Datteren ønsket ikke at moren skulle ta det opp, hun var redd for å bli mobbet dersom det kom for dagen at hun hadde klaget.

N27 hadde fått beskjed om at det var klaget, hovedsakelig på en matematikkoppgave, men også på at han hadde vært plagsom og hatt et sexfiksert språk. Han hadde en samtale med rektor om dette. Han fikk ikke vite hvem som hadde klaget. Det fikk han først vite på skolen i forbindelse med at han hadde vært til politiavhør i saken her.

N27 forklarte at han i etterpåklokskapens lys så at han kunne ha funnet andre navn på et par punkter i matematikkoppgaven

N27 ble i retten spurt om han hadde sagt i klassen at «fem minutter er lang nok tid til å lage et barn». Han svarte umiddelbart: «Ja, det blir nesten som Zaloreklamen: En dråpe er nok».

N27 forklarte at han hadde hjulpet fornærmede spesielt i forbindelse med en engelsk-eksamen. De hadde avtalt at han skulle hjelpe fornærmede med eksamensforberedelser tidlig på morgenen, og han hadde kjørt fornærmede til og fra skolen den dagen. Han lånte henne kontoret sitt slik at hun kunne sitte der og arbeide. Men han forklarte at han for sikkerhets skyld hadde reist nedom skolen etter å ha kjørt fornærmede hjem, slik at kollegene skulle se at han kom tilbake.

N27 kunne ikke forklare nøyaktig hvorfor han hadde tatt denne forhåndsregelen. Men han forklarte at fornærmede fremsto som kontaktsøkende og yndig, og at han derfor ønsket å være på den sikre siden. Han syntes at fornærmede kom alt for tett innpå ham, og ikke respekterte hans personlige soner. Han refererte til en episode på en go cartbane. Læreren var på banen med sin familie, men fornærmede hadde gjentatte ganger spurt om han ville være med henne og kjøre gocart. Han syntes også at fornærmede hadde sendt ham veldig mange tekstmeldinger. Dette avtok etter hvert. Dersom det ikke hadde avtatt, sa læreren at han ville ha kontaktet rektor. I politiavhør sa han at han mottok mange meldinger som man vanligvis bare sender til folk man har et tett forhold til. I retten kunne han ikke beskrive nærmere hva som hadde stått i disse meldingene

N27 hadde tilbudt politiet å lese gjennom alle meldingene i forbindelse med politiavhøret. Den meldingen han selv hadde vist politiet fordi han reagerte på innholdet og syntes den var «usedvanlig rar», var en melding fra fornærmede 19. juli 2011 kl. 17.09: «E feriera ja [smileansikt] Ha arbeid di 4 fysste vikune [smileansikt] på veijg åt S05 nå på buss.. så landsfestival i hælje, åså kjøm tanta mi [smileansikt] å ca den 2 august bli e (...)»

N27 forklarte at han stusset over at meldingen sluttet med «(...)» Han tenkte at 2. august kunne være datoen da fornærmede fylte 16 år, og dermed var over den seksuelle lavalder.

Den andre meldingen som er dokumentert i forbindelse med N27s politiavhør, er fra fornærmede 25. juli 2011 kl. 16.26: «Sant dæ.. På veijg frå S05 åt S01 nå, å etter fakkeltoget så kjøre åss åt S05 att. Åså heim t S04 i mårgå (smileansikt)»

N27 kunne ikke redegjøre nærmere for hva i fornærmedes oppførsel han hadde reagert på. Han hadde ingen andre eksempler på tekstmeldinger hun hadde sendt eller utsagn hun hadde kommet med.

Etter at fornærmede hadde lest rapporten fra N27s politiavhør, ringte hun til læreren. N27 sa at hun virket lei seg og sa at det var blitt dumt.

Fornærmede forklarte at hun syntes det var flaut at moren tok opp N27s kommentarer overfor skolen. Meldingene hun sendte N27 var rent vennskapelige, hun hadde ikke ment å vise noen spesiell interesse overfor ham. Meldingen om «ca 2. august» gjaldt at hun skulle bli storesøster, fordi farens nye samboer hadde termin denne dagen, men det måtte ha blitt noe feil med telefonen slik at ikke resten av teksten kom fram. Fornærmede ble lei seg da hun leste politiavhøret og skjønnte at N27 hadde oppfattet henne slik at hun var interessert i ham. Hun ringte ham derfor for å beklage og å avkrefte dette.

Vitnet N23 var kontormedarbeider og musikk lærer på ungdomsskolen. Hun var i tillegg assistentlærer og var inne i en del av timene N27 hadde i fornærmedes klasse. N23 fikk først vite om klagen av rektor omtrent en måned senere. N23 hadde oppfattet at det var klaget over at læreren hadde et sexfiksert språk rettet spesielt mot fornærmede.

Retten skal bemerke at dette ikke er korrekt, ingen av dem som hadde førstehåndskjennskap til klagen oppfattet at dette skulle være rettet spesielt mot fornærmede. Morens klage gjaldt N27s språkbruk i klassen generelt. Retten skal peke på at N27 selv i sin vitneforklaring kom med en henvisning til Zaloreklame om at «en dråpe er nok». Etter rettens skjønn illustrerte han med dette den fleipete tonen som fornærmede og hennes mor reagerte på.

De to tekstmeldingene som er dokumentert for retten, underbygger etter rettens mening ikke N27s oppfatning om at dette er meldinger man bare sender til noen man har et tett forhold til. Retten skal bemerke at innledningen på begge meldingene tyder på at de er svar på meldinger N27 har sendt til fornærmede. N27 sa under hovedforhandlingene at de var det, men slik at fornærmede hadde sendt ham en melding først. Retten legger til grunn at meldingen er del av en gjensidig kommunikasjon. Det er etter rettens syn vanskelig å tro at henvisningen til 2. august er ment som en henvisning til fornærmedes 16 års dag. For det første er det usannsynlig at fornærmede skulle angi sin egen fødselsdag med «ca», og for det andre har hun fødselsdag i oktober. Etter rettens skjønn har læreren mistolket denne meldingen, og slik at retten ikke har grunnlag for å mene at fornærmede er noe å laste for denne mistolkingen.

Retten legger etter dette til grunn at fornærmede ved to anledninger har reagert på læreres oppførsel. Hun har begge ganger fortalt moren om det. Fornærmede har ikke ønsket at moren skulle ta forholdene opp med skolen, men moren har likevel valgt å gjøre det. I begge tilfeller er forholdet tatt opp og avklart med skolen på en ryddig måte.

Verken fornærmede eller moren har i noen av tilfellene beskyldt læreren for seksuelle tilnærmelser overfor fornærmede.

7.4 Rykter

Det ble påpekt av flere vitner at det har gått ulike rykter om fornærmede. Noen av ryktene synes å gjelde at fornærmede skal ha beskyldt andre menn for seksuelle overgrep. Når det gjelder lærerne N27 og N26, skal retten vise til vurderingen foran. Det er etter forklaringene i retten klart at fornærmede ikke har beskyldt noen av lærerne for seksuelle overgrep. Forholdene hun har reagert på er tatt opp og avklart med skolen på en ryddig måte.

Når det gjelder antydningene om at fornærmede kan ha vært utsatt for overgrep fra andre enn tiltalte, forklarte vitnet N07 at hun har vært inne på denne tanken. Men hun avviste å ha hørt dette fra andre, og selv hadde hun ikke nevnt det for andre enn N06 og N10. Hun avviste i retten at hun hadde navngitt andre menn i denne forbindelse. Vitnet N28 forklarte at hun ikke hadde hørt slike rykter knyttet til fornærmede før etter at tiltalte var anmeldt. Vitnet N29 sa at hun ikke hadde hørt disse ryktene.

Etter å ha hørt vitneforklaringene er det klart for retten at ingen av de ryktene som er nevnt har noen relevans eller betydning for rettens vurdering av saken.

For rettens vurdering er det tilstrekkelig å konstatere at fornærmede ikke har anklaget eller anmeldt andre menn enn tiltalte for seksuelle overgrep.

7.5 Fornærmedes troverdighet

Under hovedforhandlingen fremsatte aktor begjæring om bevisavskjæring for flere vitner som var varslet av forsvarer. For en del av vitnene var begjæringen hjemlet i straffeprosessloven § 134 hvorefter bevisførsel om et vitnes vandel eller for å svekke eller styrke et vitnes troverdighet i sin alminnelighet bare må finne sted på den måte og i den utstrekning retten tillater. Slik bevisførsel bør nektes når den ikke antas å være av vesentlig betydning.

I rettens beslutning 21. oktober 2012 ble begjæringen ikke tatt til følge. Retten la vekt på at det var grunn til å anta at fornærmedes forklaring er et sentralt bevis i saken og vil ha vesentlig betydning. Retten la videre vekt på Rt-1996-1301 der Kjæremålsutvalget uttalte at «(u)t fra de opplysninger som foreligger i saken sammenholdt med den avgjørende betydning fornærmedes forklaring må ha hatt, finner utvalget at det ved bevisopptakene også må

være adgang til å stille spørsmål i tilknytning til fornærmedes troverdighet i sin alminnelighet.»

Forsvarer sa under hovedforhandlingen at hun har gjort egne undersøkelser i saken for å komme til bunns i den, jf. forsvarerforskriften § 3.3 annet ledd om at i særlige tilfeller bør forsvareren selv foreta undersøkelser som kan tale til fordel for klienten. Det fremgikk av to av vitneforklaringene at vitnene har vært kontaktet av en person som arbeider for forsvarer, og som har stilt spørsmål om saken.

Retten legger etter dette til grunn at de relevante opplysninger som er egnet til å belyse fornærmedes troverdighet, er fremlagt for retten.

Tiltalte forklarte i retten at han var bekymret for fornærmedes forhold til sannheten. Da han ble bedt om å konkretisere dette, nevnte han at hun hadde kommet med uriktige påstander om at flere ektepar skulle skilles og om hva folk skulle ha gjort på fest. Hun fortalte også om en episode da hun selv påsto at hun gikk ned fra Galdhøpiggen alene, mens tiltalte i ettertid hadde skjönt at det var flere som hadde gått sammen med henne. De andre konkrete eksemplene var hendelsene 14. og 17. september 2011, som retten har gått gjennom foran i punkt 6.

B kunne ikke huske at fornærmede hadde snakket usant om noe viktig. Men det hendte at B var i tvil om fornærmede snakket sant om forskjellige episoder hun beskrev, blant annet om at folk skulle skilles.

Når det gjelder tiltaltes bekymring for fornærmedes forhold til sannheten, skal retten påpeke at det i Skype-kommunikasjonen er dokumentert at tiltalte hadde hemmeligheter sammen med fornærmede, var bekymret for at mor og stefar skulle oppdage at de Skypet, og ville snakke med henne bare når hun var på rommet sitt. En slik opptreden overfor en 14 år gammel jente synes lite forenlig med at tiltalte var reelt bekymret for hennes forhold til sannheten.

Retten har dessuten lagt vekt på at N07 sammen med N06, tiltalte og kona ved en anledning oppfordret fornærmede til å lyve for foreldrene sine i forbindelse med at hun gråt og ikke ville hjem fra hytta på S06. Det var meningen at fornærmede skulle kjøre med N06 til S04. N07 foreslo i stedet at fornærmede kunne fortelle til sine foreldre at N06 likevel ikke skulle ned fra hytta denne dagen, og at hun derfor måtte bli der en dag til. Fornærmede var bekymret for at foreldrene kunne se N06, som er naboen deres, og forstå at han var reist hjem og at hennes forklaring ikke var sann. N07 foreslo da at de skulle si at N06 bare hadde tenkt å reise til henne i S01 denne dagen, og at det først senere ble bestemt at han skulle reise helt hjem til S04. Dette godtok fornærmede, og ringte til sine foreldre og sa at hun ikke fikk skyss hjem. Retten legger til grunn N07s forklaring om at de syntes synd på jenta fordi hun var fortvilet. Retten finner likevel at det faktum at fire voksne mennesker lager en løgnhistorie og oppfordrer et barn til å ringe hjem til sin mor og fortelle denne løgngen, er lite forenlig med at noen av dem skulle være bekymret for jentas forhold til sannhet.

Retten finner etter dette at både det at tiltalte ikke kunne gi konkrete eksempler på at fornærmede har løyet for ham, hans meldinger på Skype og historien som ble diktet opp om N06, tilsier at tiltalte ikke hadde noen reell og begrunnet frykt for at fornærmede ikke var troverdig.

Vitnet N24 uttalte seg om fornærmedes troverdighet i forbindelse med en konflikt i 2008, på et tidspunkt da fornærmede i henhold til barneverntjenesten sto i en lojalitetskonflikt mellom foreldrene. Vitnet beskrev en konfrontasjon med fornærmede, som da var 12 år gammel, der fornærmede foran sin mor og stefar ble bedt om å bekrefte at hun hadde sagt at hun ønsket å flytte fra familien og inn til naboen. Retten finner at fornærmedes uttalelser i denne konfrontasjonen ikke er egnet til å belyse hennes generelle troverdighet, og enn mindre hennes troverdighet i nærværende sak.

Vitnene N30 og N29 nevnte i retten at noen jenter på fornærmedes alder ikke var venninner med henne, og i forbindelse med dette hadde sagt at de mente hun ikke var til å stole på. Disse oppfatningene var ikke så konkrete eller begrunnede at retten finner noen grunn til å gå nærmere inn på dem.

Når det gjelder de to klagene på fornærmedes lærere, skal retten vise til vurderingene i punkt 7.3. Retten kan ikke se at det er forhold rundt disse klagene som er egnet til å svekke

fornærmedes troverdighet.

Fornærmede ble kjent med N31 sommeren 2011. Mot slutten av sommerferien fortalte N31 til fornærmede at hun har vært utsatt for seksuelle overgrep. N31 sa i sin vitneforklaring at hun syntes fornærmede reagerte veldig rart, fordi hun stilte helt andre spørsmål enn andre og så mer brydd ut enn andre hadde gjort. Fornærmede var opptatt av om noen hadde sett og skjønt at det var skjedd overgrep, og om foreldrene hennes hadde trodd henne og støttet henne. Etter at N31 fortalte henne om overgrepet, hadde fornærmede sendt meldinger om at hun støttet henne. N31 og fornærmede snakket ikke mye om dette. Fornærmede spurte lite, men N31 hadde behov for å snakke om sine opplevelser.

Retten finner at spørsmålene fornærmede stilte N31, og det faktum at de var helt annerledes enn de andre stilte, er egnet til å underbygge fornærmedes troverdighet.

Det ble nevnt i retten at fornærmedes anmeldelse av tiltalte kan være økonomisk motivert, i forbindelse med et oppreisningskrav. Retten skal derfor kort bemerke at fornærmede synes å ha hatt økonomisk fordel av forholdet til tiltalte. Hun har mottatt mange gaver fra tiltalte, mest i form av klær og utstyr. Tiltalte forklarte at han ved flere anledninger har kjøpt gaver hun skulle gi bort og gitt henne penger. De var også på handleturer sammen, senest da de var innom en Outletstore i forbindelse med turen til Farris Bad. Tiltalte hadde vært med fornærmede for å se etter en ny hest. Høsten 2011 disponerte fornærmede bankkort på tiltaltes konto. Det var planlagt at fornærmede skulle få være med tiltalte på en tur til New York i oktober 2011, men dette ble ikke noe av på grunn av anmeldelsen. Retten kan etter dette ikke se at fornærmede skulle ha noe økonomisk motiv for å anmelde tiltalte.

Retten er etter dette kommet til at det ikke foreligger noen vitneforklaringer eller andre bevis i saken som er egnet til å svekke fornærmedes troverdighet.

8. Forhold ved etterforskningen

I forbindelse med det rettslige avhøret 22. desember 2011 ble det påpekt fra forsvarer at det var et kjæresteforhold mellom politiadvokat Lars Rune Ringvik som var påtaleansvarlig jurist ved Gudbrandsdal politidistrikt og faglig leder Kari Rostad ved Statens Barnehus, Hamar, der dommeravhør og rettslig avhør ble foretatt og der psykolog Hagen som har behandlet fornærmede var ansatt. Etter å ha hørt vitneforklaringene til de to under hovedforhandlingen, finner retten at dette kjæresteforholdet ikke har hatt noen betydning for behandlingen av saken verken i påtalemyndighet, politi eller barnehus. Retten går derfor ikke nærmere inn på dette forholdet.

Det er heller ikke påpekt andre forhold ved etterforskningen som har hatt betydning for rettens vurderinger.

9. Rettens samlede vurdering av bevisene

Det avgjørende for skyldspørsmålet er om det er bevist utover en hver rimelig tvil at tiltalte har hatt seksuell omgang i form av samleie med fornærmede.

Tiltalte og fornærmede har helt motstridende forklaringer på om de har hatt et seksuelt forhold. Fornærmede forklarte at de har hatt i overkant av 50 samleier fra høstferien 2009 og fram til anmeldelsen. Tiltalte benekter at de har hatt noe seksuelt forhold.

Ved den samlede vurderingen av bevisene er rettens utgangspunkt at det i saker om seksuelle overgrep ikke er uvanlig at tiltalte og fornærmede har motstridende forklaringer om hva som har skjedd. Det er heller ikke uvanlig at det ikke foreligger andre bevis i saken. Retten har i slike tilfeller som utgangspunkt anledning til å domfelle ut fra en troverdighetsvurdering, jf. Rt–2011–641 avsnitt 28. Prinsippet om at enhver rimelig og fornuftig tvil skal komme den tiltalte til gode gjelder for bevisresultatet som sådan. I bevisbedømmelsen kan momentene hver for seg ha ulik bevisstyrke. Det kreves ikke at hvert enkelt moment skal være bevist utover enhver rimelig tvil, så lenge det etter en samlet vurdering av momentene ikke er rimelig tvil om konklusjonen, jf. Rt–2005–1353 avsnitt 14.

Det er uomstridt at tiltalte og fornærmede fra sommeren 2009 til september 2011 hadde et nært forhold og tilbrakte mye tid sammen. I tillegg var det en omfattende kontakt med telefonsamtaler, tekstmeldinger og Skype.

Fornærmede var ofte sammen med både tiltalte og hans kone. Men tiltalte og fornærmede

har også overnattet alene både i tiltaltes bolig i S01 og på hytta på S02. Fornærmede har vært med tiltalte på hotellovernattinger i Oslo, Molde og Larvik.

På hotellene har de overnattet på dobbeltrom. I noen tilfeller var det dobbeltseng på rommet, i andre tilfeller to enkeltsenger som sto inntil hverandre. I de siste tilfellene flyttet de ikke sengene fra hverandre. Tiltalte forklarte at de bodde på dobbeltrom fordi fornærmede var så mørkredd at hun ikke turte å bo på eget rom. På bakgrunn av vitneforklaringene legger retten til grunn at fornærmede var mørkredd, og at dette kan ha vært noe av bakgrunnen for at de lå på samme rom. Det var ikke avklart med fornærmedes foreldre at de bodde på dobbeltrom. Tiltalte forklarte at fornærmede hadde sagt til ham at hun hadde fortalt dette til foreldrene, men tiltalte hadde ikke selv snakket med foreldrene hennes om overnattingene.

I politiforklaring 19. september 2011 forklarte tiltalte at de hadde som fast ritual at de lå på hver sin side av sengen og pratet, mens tiltalte klødde fornærmede på ryggen, på smalryggen ned til bh'en. I retten sto han ved denne forklaringen, men likevel slik at han sa at han på tidspunktet for politiforklaringen var svært overrasket etter pågripelsen.

Retten legger vekt på denne forklaringen fordi den viser at det var et svært tett forhold mellom tiltalte og fornærmede, som også omfattet fysisk berøring i nære situasjoner når tiltalte og fornærmede lå i dobbeltseng sammen.

Når tiltalte og fornærmede var sammen, var de oftest hjemme hos tiltalte, på hans hytter og på møter i tilknytning til hans jobb. De vitnene som har møtt dem sammen, er derfor stort sett hans familie, venner og kolleger. Mange vitner har gitt positive beskrivelser av forholdet, og fortalte at tiltalte viste omsorg for fornærmede. Noen vitner har stilt spørsmål ved forholdet. Retten viser til forklaringene til N10, N11 og N05.

Fornærmedes familie og venner så lite til tiltalte og fornærmede sammen. Hennes foreldre stilte spørsmål ved hvorfor hun var så mye hos tiltalte og sammen med voksne folk, og moren hadde en dårlig magefølelse om forholdet. Stefaren sa at da fornærmede fortalte om de seksuelle overgrepene, var det som om en brikke falt på plass.

Tiltalte forklarte at fornærmedes vanskeligheter hjemme var bakgrunnen for at hun var så mye hos ham og kona. Retten legger til grunn at det har vært en vanskelig skilsmisse mellom fornærmedes foreldre, og at de hadde et vanskelig samarbeid der fornærmede opplevde å stå i en lojalitetskonflikt mellom foreldrene. Retten finner det sannsynlig at dette var noe av bakgrunnen for at fornærmede søkte til tiltalte.

Retten finner likevel ikke grunn til å tro at fornærmedes hjemmeforhold var så vanskelig som tiltalte og noen av vitnene i hans familie ga uttrykk for. Retten viser til at med unntak for tiltaltes bror, hadde ingen av vitnene selv observert fornærmedes hjemmeforhold. Riktignok opprettet barneverntjenesten en undersøkelsessak i 2008, men retten legger vekt på at den ble avsluttet uten tiltak. I 2010 hjalp barneverntjenesten familien med en endring av samværsavtalen.

Retten skal peke på at selv om tiltalte ga uttrykk for bekymring for hjemmeforholdene, har han ikke på noe tidspunkt tatt opp fornærmedes situasjon med hennes foreldre eller med stefaren som er tiltaltes søskenbarn. Han har heller ikke gjort noe for å ivareta hennes søsken. Han har ikke vært i kontakt med barneverntjenesten. På Skype-meldingene ga tiltalte uttrykk for at han har hatt hemmeligheter sammen med fornærmede og vært bekymret for at mor og stefar skulle «begynne å lure» på dem. Tiltalte har etter rettens skjønn ikke foretatt seg noe for å forbedre fornærmedes hjemmesituasjon. Dette står i kontrast til tiltaltes forklaring om sin farslignende omsorg for fornærmede.

Tiltalte og flere vitner som har møtt fornærmede hos tiltalte beskrev at fornærmede hadde hatt en svært positiv utvikling i tiden hun var hos ham, fra å være redd og forknytt til å blomstre opp og bli åpen og blid. De vitnene som kjente fornærmede fra skole og hjemmemiljø i S04 hadde ikke sett den samme utviklingen. Flere vitner sa at fornærmede hadde vært en blid og vanlig jente i tiden før hun traff tiltalte. Foreldrene sa at fornærmede hadde hatt en motsatt utvikling, og var blitt mer stille og tilbaketrukket og var vanskelig å få kontakt med når hun hadde vært hos tiltalte.

Retten finner at vitneforklaringene om hvordan fornærmede var sammen med tiltalte, kan tyde på at det i begynnelsen var vanskelig for fornærmede å forholde seg til tiltalte og hans voksne omgangskrets, men at hun etter hvert fant seg til rette i dette miljøet. Retten finner

videre at beskrivelsene kan være forenlige med at fornærmede fra høsten 2009 har hatt et seksuelt forhold til tiltalte, som de begge har holdt skjult.

Ingen vitner har reagert på fysiske tilnærmelser mellom tiltalte og fornærmede eller observert seksuell omgang mellom dem. Det er ikke funnet DNA- eller biologiske spor i saken. Retten legger til grunn at dette ikke er uvanlig i overgrepssaker. Sett i forhold til det totale bevisbildet er det ikke avgjørende for rettens vurdering.

Fornærmede hevder at tiltalte har tatt et toppløsbilde av henne med sin mobiltelefon, men dette bildet er ikke funnet. Den tekniske analysen av telefonen utelukket imidlertid ikke at et slikt bilde kan være tatt. Fornærmede har beskrevet at tiltalte har noen brune merker på innsiden av lårene. Etter rettens vurdering er dette ikke noe bevis for at hun har sett ham naken, fordi merkene også kan være synlige når tiltalte går i vanlig truse. Fornærmede har i tillegg forklart at tiltalte har «et slags arr» etter et operativt inngrep i lysken. Hun har ikke beskrevet dette nærmere, men sagt at når han klemmer på det, kommer det av og til ut noe hvitt. To leger har undersøkt tiltalte uten å finne dette arret, og det er ikke synlig på fremlagte bilder. Retten legger derfor til grunn at det arret fornærmede har forklart seg om ikke er synlig. Fornærmedes forklaring kunne isolert sett tale mot at hun har sett tiltalte naken. Ut fra vagheten i fornærmedes beskrivelse, og sammenholdt med det samlede bevismaterialet i saken, finner retten ikke å tillegge dette særlig vekt.

Det er fremlagt noen bevis som kaster lys over det indre forholdet mellom tiltalte og fornærmede.

Retten legger for det første stor vekt på den dokumenterte Skype-loggen. Den viser meldinger som er sendt mellom tiltalte og fornærmede gjennom 11 måneder i 2010. Retten har funnet at kommunikasjonen er seksualisert og kjæresteaktig. Flere av meldingene underbygger etter rettens skjønn at partene hadde et seksuelt forhold. Det er ikke spor av noe fars- eller omsorgsforhold i meldingene. Det vises til rettens samlede vurdering av Skype-kommunikasjonen i punkt 5.10.

Retten legger videre stor vekt på tiltaltes handlinger og opptreden i forbindelse med bilturen 14. september og middagen på S13 17. september 2011, samt kontakten mellom tiltalte og fornærmede i dagene før anmeldelsen. Det vises til punkt 6.1, 6.4, 6.5 og 6.7. Begge disse dagene har tiltalte opptrådt intenst overfor fornærmede. Fremlagte trafikkdata viser at det har vært 193 tekstmeldinger, 3 MMS og 24 telefonsamtaler mellom tiltalte og fornærmede fra kvelden 14. september til kvelden 17. september. Det er tiltalte som har sendt flest meldinger og som har sendt meldinger på natten. Innholdet i tekstmeldingene er til dels preget av sterke følelser.

Retten finner at tiltalte ikke har gitt noen troverdig forklaring på sin opptreden disse dagene. Derimot finner retten at tiltales opptreden stemmer godt overens med fornærmedes forklaring om at han reagerte svært sterkt fordi hun ønsket å avslutte et kjæresteaktig forhold til ham. Tiltaltes opptreden ligner dessuten på den intense opptreden to kvinner som avsluttet kjæresteforhold med tiltalte i henholdsvis 2009 og 2010 forklarte seg om. Det vises til rettens vurdering i punkt 6.10.

Retten finner etter dette at Skype-kommunikasjonen fra 2010 og tekstmeldingene fra september 2011 beviser at det har vært en intens kontakt mellom tiltalte og fornærmede, og at deler av kontakten har vært kjæresteaktig og hatt et seksualisert innhold. Ikke noe av den dokumenterte kontakten preges av noe omsorgsforhold mellom en voksen og et barn, eller et fardatterforhold slik tiltalte beskrev. Derimot underbygger både de dokumenterte meldingene og tiltaltes opptreden 14. og 17. september 2011 fornærmedes forklaring om at de hadde et kjæresteaktig forhold som hun forsøkte å avslutte. Retten legger derfor dette til grunn.

Det avgjørende for skyldspørsmålet, blir etter dette en totalvurdering av troverdigheten av henholdsvis fornærmedes og tiltaltes forklaring om hvorvidt dette forholdet omfattet seksuell omgang og samleier.

I vurderingen av fornærmedes forklaring, har retten har lagt vekt på at bakgrunnen for at hun fortalte om overgrepene var tiltaltes opptreden overfor henne den 14. og 17. september 2011 og hvordan personer rundt henne reagerte på denne opptreden.

Fornærmede fortalte om overgrepene for første gang til kjæresten 15. september 2011. Bakgrunnen var at kjæresten hadde sett at tiltalte hentet henne på bussholdeplassen i S10 på

kvelden 14. september. Da kjæresten senere på kvelden spurte hva som var skjedd, nektet fornærmede å si det, men sa likevel at det var noe veldig alvorlig. Hun lovet etter hvert å fortelle det til kjæresten dagen etter. Det gikk derfor nesten et døgn fra kjæresten spurte, og til fornærmede fortalte ham om overgrepene. Ingen av de to gjorde noe med dette umiddelbart.

Lørdag 17. september var kjæresten sammen med fornærmede på bussen fra Tretten. Han så den omfattende kontakten fra tiltalte på tekstmeldinger og telefon under bussturen. Da fornærmede ikke gikk av bussen i S01, så de at tiltalte sto på busstasjonen, og at han kjørte etter bussen videre. Både fornærmede og N02 forklarte at de ble veldig redd, og at dette var grunnen til at N02 ringte sin mor og ba henne hente dem på bussen. N02s mor, N20, sa at hun ble redd da hun så dem. Hun spurte hva som var skjedd. Det var etter dette fornærmede fortalte at tiltalte hadde «vært etter henne». Både N02 og moren sa at fornærmede måtte snakke med sine foreldre om dette.

Fornærmedes mor var svært redd for fornærmede, fordi tiltalte hadde sagt at datteren hadde droppet middagen med statsministeren og var sammen med en psykopat. Det var derfor moren ba faren om å reise og hente fornærmede. Da faren kom for å hente fornærmede hos N02, fortalte hun faren om forholdet til tiltalte. I forlengelsen av dette fortalte hun moren om forholdet senere på kvelden.

Det at fornærmede fortalte om overgrepene, fremstår etter rettens skjønn ikke som planlagte utspill fra hennes side. Retten har herunder sett hen til at dersom fornærmede hadde planlagt dette, ville hun neppe ha slettet tekstmeldingene mellom seg og tiltalte. Retten har også merket seg at det gikk en dag fra kjæresten reagerte på at tiltalte hadde hentet henne på bussholdeplassen og til hun fortalte om overgrepene, og så ytterligere to dager før hun fortalte foreldrene om det. Det var derfor ikke beskyldninger som ble kastet ut i en opphetet situasjon.

Da foreldrene fikk vite om overgrepene, var de opptatt av å skaffe hjelp til fornærmede. Moren ringte to krisetelefoner for seksuelle overgrep, og fikk råd om å anmelde forholdet. På søndag morgen ringte stefaren til fastlegen for å skaffe fornærmede medisinsk hjelp. Fornærmede ble tatt inn til øyeblikkelig hjelp på BUP Otta, der hun hadde første time 22. september 2011. Da legen som behandlet henne på BUP skulle slutte, valgte fornærmede og foreldrene å overføre behandlingen til Statens Barnehus på Hamar. Foreldrene har kjørt fornærmede mellom S04 og Hamar slik at hun kunne behandles av en psykolog på Barnehuset som har erfaring med barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep.

Moren bestemte seg for å anmelde forholdet allerede på søndag 18. september 2011. Anmeldelsen skjedde i enighet mellom mor og far. Fornærmede selv ønsket ikke at forholdet skulle anmeldes, men var med i bilen da moren reiste og anmeldte.

Etter rettens skjønn underbygger både bakgrunnen for at fornærmede fortalte om overgrepene, måten hun gjorde det på og foreldrenes håndtering av dette, troverdigheten av fornærmedes forklaring.

Retten har ikke funnet at vitneforklaringer eller andre bevis i saken er egnet til å svekke fornærmedes troverdighet i sin alminnelighet. Retten viser til drøftelsene i punkt 7.3 – 7.5.

Derimot mener retten at flere forhold styrker fornærmedes troverdighet i saken.

Retten legger vekt på at fornærmede har fastholdt en konsistent forklaring om overgrepene i dommeravhør 21. september 2011, rettslig avhør 22. desember 2011, politiavhør 6. juni 2012 og i sin forklaring under hovedforhandlingen. Hun har fastholdt den samme forklaringen i behandling hos doktor Svinland på BUP Otta og hos psykologspesialist Hagen på Statens Barnehus.

Retten skal videre peke på at fornærmede forklarte seg i dommeravhør og rettslig avhør før Skype-loggen ble funnet. Flere av tekstmeldingene som er sendt mellom henne og tiltalte ble først rekonstruert etter at fornærmede hadde forklart seg under hovedforhandlingen. Fornærmede har dermed ikke tilpasset sin forklaring til loggen eller meldingene. Innholdet i disse bekrefter og underbygger på flere punkter fornærmedes forklaring. Det er ikke dokumentert noe som strider mot det fornærmede har forklart. Retten finner at dette styrker troverdigheten av fornærmedes forklaring.

Fornærmede har forklart at hun av medisinske grunner begynte med p-piller våren 2009,

men at tiltalte rådet henne til å slutte med pillene på grunn av risiko for bivirkninger. Etter rettens skjønn kan det være noe underlig at en mann ber ei jente om å slutte med p-piller dersom han har regelmessig samleier med henne. Retten legger imidlertid vekt på fornærmedes forklaring om at samleiene ble gjennomført slik at tiltalte ikke hadde sædutløsning inne i henne. Den gangen det skjedde, ble de enige om at hun skulle ta en angrepille.

Retten kan ikke se at det er opplyst om forhold som har motivert fornærmede til å komme med falske anklager mot tiltalte om seksuelle overgrep. Retten kan ikke se at forholdene i fornærmedes familie eller til kjæresten N02 skulle tilsi dette. Det er ikke noe grunnlag for å anta at fornærmede følte at hun mistet kontakten med eller kontrollen over tiltalte, slik et vitne antydte. De fremlagte trafikldata og innholdet i tekstmeldingene tyder ikke på at tiltalte hadde begynt å sette grenser for kontakten med fornærmede, slik han selv forklarte. Når det gjelder fornærmedes reaksjon på at hun hadde oppdaget at tiltalte hadde en kjæreste, lå dette tilbake i 2010.

På BUP Otta fikk fornærmede diagnosen tilpasningsforstyrrelse, men doktor Svinland sa at symptomtrykket var økende spesielt fra mars 2012. Psykologspesialist Hagen har satt diagnosen posttraumatisk stresslidelse.

Retten finner at det ikke er påvist andre forhold rundt fornærmede som kan karakteriseres som «en belastende livshendelse eller situasjon (av kort eller lang varighet) av usedvanlig truende eller katastrofal art», og som skulle kunne gi grunnlag for en slik diagnose.

Retten finner etter dette ikke grunn til å tvile på fornærmedes forklaring om det seksuelle forholdet til tiltalte.

Tiltalte forklarte på sin side at han har hatt et farslignende omsorgsforhold til fornærmede, og at han har støttet henne på grunn av vanskelige familieforhold hjemme. Retten finner at hans forklaring strider fullstendig mot det som er dokumentert av Skype-kommunikasjon og tekstmeldinger mellom ham og fornærmede.

Retten tror ikke på tiltaltes forklaring om at han ikke husker Skype-kommunikasjonen, og ikke husker å ha sett fornærmedes bryster på Skype. Retten har funnet tiltaltes forklaring om begrepene han har brukt i Skype kunstig, oppkonstruert og tilpasset de meldingene som er funnet. Retten fester ingen lit til tiltaltes forsøk på å bortforklare klart seksuelle referanser og en sterkt seksuelt ladet kommunikasjon med at det dreier seg om intern sjargong og lokal dialekt. Tiltaltes forklaring om at han har skrevet Skype-meldingene for å teste fornærmedes grenser gir etter rettens skjønn ingen mening. Retten har ikke funnet noe i den dokumenterte loggen som er egnet til å bygge opp en 14-årig jente fra en voksen manns side. Det vises til rettens vurdering i punkt 5.10.

Retten har funnet at tiltalte ikke forklarer seg sant om denne delen av forholdet til fornærmede, som kan vurderes opp mot den dokumenterte Skype-loggen og tekstmeldingene. Dette har betydning også for rettens vurdering av tiltaltes troverdighet på de deler av forholdet som ikke kan holdes opp mot tekniske bevis.

Tiltalte forklarte at det hadde vært «noe kontakt» mellom ham og fornærmede mellom 14. og 17. september 2011. Da tiltalte ble pågrepet av politiet, ble telefonen hans beslaglagt. Han hadde slettet anropsloggen og alle tekstmeldinger mellom seg og fornærmede, med unntak for en melding sendt søndag 18. september 2011 kl. 15.02, etter at fornærmedes mor hadde ringt tiltalte. Denne meldingen, som er sitert i punkt 6.7., er holdt i en annen tone enn de andre meldingene, og ble avsluttet med «Beste helsing A». Retten finner at det faktum at all annen informasjon var slettet, og denne meldingen beholdt, tyder på at tiltalte ønsket å gi et annet inntrykk av den interne kommunikasjonen enn det som faktisk hadde funnet sted.

Når det gjelder tiltaltes forståelse av det indre forholdet mellom ham og fornærmede, skal retten peke på at tiltalte var blitt advart av N11 om at fornærmede kunne bli forelsket i ham. Han forklarte at han ikke hadde vært inne på denne tanken. Tiltalte framstilte seg som naiv, dumsnill og lite vant til å omgås barn, men retten legger vekt på at han også sa at han har 30 års ledererfaring og er vant til å arbeide med mennesker. Retten legger stor vekt på innholdet i Skype-loggen og tekstmeldingene, samt mengden av tekstmeldinger. Retten ser dette også i forhold til forklaringene til vitnene N21 og N05 der de beskrev tiltaltes reaksjoner når de ønsket å avslutte kjæresteforhold med ham. Disse reaksjonene er svært lik tiltaltes oppførsel overfor fornærmede i september 2011. Retten har funnet at tiltalte og fornærmede har hatt et

kjæresteaktig forhold, og retten er ikke i tvil om at tiltalte har forstått og tatt aktivt del i den kjæresteaktige og seksualiserte kommunikasjonen.

Flere vitner fortalte om det nære og farslignende forholdet mellom tiltalte og fornærmede, og slik at de ikke hadde reagert på at tiltalte overnattet på dobbeltrom med fornærmede. Ingen av vitnene kjente til innholdet i Skype-loggen. B sa at tiltalte ikke la merke til at fornærmede ble eldre og mer moden, og at for ham var hun fremdeles ei lita jente. Retten har lagt vekt på at Skype-loggen viser at tiltalte anså fornærmede som moden nok til å delta i en seksualisert samtale med en voksen mann, og at han gjennom 11 måneder hadde en seksualisert og kjæresteaktig kommunikasjon med fornærmede over Skype.

Retten finner ikke å kunne feste noen lit til tiltaltes forklaring om at han hadde et voksent, farslignende omsorgsforhold til fornærmede. Retten har funnet det bevist at tiltalte og fornærmede hadde en kjæresteaktig og seksuelt ladet kommunikasjon. Retten tror ikke på tiltaltes forklaring om at dette forholdet ikke har omfattet seksuell omgang og samleier.

Når det gjelder omfanget av overgrepene, forklarte fornærmede seg om to former for overgrep. De mest alvorlige overgrepene var samleier. Fornærmede forklarte at det hadde vært så mange samleier at hun ikke kunne huske alle eller tallfeste dem nøyaktig. Hun anslo at det dreide seg om noe over 50 samleier. Hun forklarte seg nærmere om det første samleiet på S02, et samleie på Bondeheimen der hun etterpå tok en angrepille, et samleie utendørs, et på Farris Bad og det siste samleiet hjemme hos tiltalte i S01. Hun sa at når de overnattet alene sammen, hadde de som regel samleie. De har også hatt samleier på dagtid når de var alene. I tillegg forklarte hun at tiltalte mange ganger hadde befølt henne, når tiltalte og fornærmede var alene i stua etter at kona hans hadde lagt seg. Dette hadde skjedd både hjemme hos ham og på hyttene.

Retten legger til grunn at det i ettertid ikke er mulig å fastslå nøyaktig hvor mange samleier tiltalte og fornærmede har hatt. På bakgrunn av at samleiene har foregått over en periode på to år, at tiltalte og fornærmede har vært mye sammen denne perioden, og fornærmedes forklaring, legger retten til grunn at det dreier seg om rundt 50 samleier.

Etter en samlet vurdering av de fremlagte bevis finner retten det etter dette bevist utover en hver rimelig tvil at tiltalte har gjennomført rundt 50 samleier med fornærmede. I tillegg kommer mange tilfeller av andre overgrep der tiltalte har befølt fornærmedes bryster og kjønnsorgan innenfor klærne.

Fornærmede forklarte at *det første samleiet* skjedde på hytta på S02 i skolens høstferie i 2009. Tidfestingen av dette første samleiet har stor betydning, fordi det er det eneste forholdet fornærmede forklarte at skjedde før hun fylte 14 år den *.*2009, og som dermed rammes av straffeloven § 195.

Fornærmede forklarte at samleiet skjedde den dagen de skulle reise hjem. Tiltalte og fornærmede var alene på hytta, etter at B var reist på butikken. Det framgår av forklaringene til tiltalte og B samt fremlagt bankkontoutskrift at de reiste hjem fra hytta 1. oktober 2009.

Fornærmedes detaljerte forklaring om samleiet er gjengitt i punkt 2.2.

Retten legger vekt på at fornærmede konsekvent har fortalt at det første seksuelle overgrepet skjedde da hun var 13 år gammel. Hun sa dette til N02 da hun fortalte ham om forholdet. Hun fortalte det til sin mor i bilen da de var på vei hjem etter at moren hadde politianmeldt forholdet, og slik at moren tilføyde dette til anmeldelsen dagen etter. Dette var en av de få detaljene hun fortalte moren om forholdet.

Ved tidfestingen av det første samleiet har retten videre lagt vekt på at fornærmede var mye hos tiltalte fra sommeren 2009. To venninner av fornærmede forklarte at de sommeren 2009 hadde sett tekstmeldinger fra tiltalte til fornærmede som de reagerte på. En av venninnene hadde stusset over tiltaltes oppførsel i forhold til fornærmede under et besøk på setra hos tiltalte og kona sommeren 2009.

N12, farens daværende ektefelle som bodde sammen med familien fram til november 2009, forklarte at hun husket at fornærmede var med tiltalte på hyttetur i høstferien 2009. Da N12 spurte hvordan ferien hadde vært, fikk hun inntrykk av at fornærmede syntes det var vanskelig å svare. Hun ville ikke fortelle hva de hadde gjort. Fornærmede fikk et sjenert smil, rødmet og snudde seg litt vekk.

Retten ser dessuten hen til at den første Skype-loggen som inneholder klart seksuelle

referanser er fra 10. januar 2010. Det var i denne loggen tiltalte skrev at han satt naken og spurte om fornærmede var «blaut», og fornærmede skrev «kjem kan vel tru dæ åss ha gjort samen». Retten forstår kommentaren som en henvisning til et seksuelt forhold de to har hatt sammen, og dette forholdet dermed kan tidfestes til før 10. januar 2010.

Fornærmede har forklart seg konsistent om overgrepet og tidspunktet for det, i dommeravhør 21. september 2011, rettslig avhør 22. desember 2011 og under hovedforhandlingen. Hun har forklart seg forskjellig om hva som skjedde etter samleiet, og om tiltalte gikk på badet og dusjet, eller hentet et papir og tørket av henne, eller om hun gikk på badet og vasket seg selv. Det sentrale for rettens vurdering er at hun har forklart seg på samme måte om hendelsene før og under samleiet. Fornærmede har forklart at det var første gang hun hadde samleie, og at hun etter overgrepet ikke kunne tro at det hadde skjedd, og at hun ikke ville at noen skulle vite at hun hadde hatt samleie med en mann på 50 år. Det er etter rettens skjønn ikke unaturlig at hennes hukommelse er konsentrert om selve overgrepet, og at hun ikke er like konsekvent i forklaringen om hva som skjedde rett etterpå. Retten tillegger derfor ikke denne forskjellen noen betydning i vurderingen av troverdigheten av fornærmedes forklaring.

B forklarte under hovedforhandlingen at hun ikke hadde vært på butikken den dagen de reiste hjem. B forklarte at de hadde vært på handletur i S05 tidligere i uka. De hadde handlet i forskjellige butikker, og hun hadde blant annet kjøpt et tørkle til fornærmede som hun kunne bruke når hun red. Det betalte hun kontant.

I politiavhør 19. oktober 2011 sa B at hun ikke var på butikken i det hele tatt denne høstferien. Kontoutskrift fra hennes bankkonto fra september 2009 som ble fremlagt i retten, viser at hennes bankkort er brukt i S05 28. september og på Raudeberg 29. september. I retten forklarte B at hennes poeng i politiforklaringen var at hun ikke hadde vært i S05 mens tiltalte og fornærmede var alene på hytta. Da de var på handletur i S05 tidligere i ferien, var fornærmede sammen med B.

Både tiltalte, B og vitnet N32 forklarte at hytta ligger mot enden av en blindvei. Det tar 25 minutter å kjøre til nærmeste butikk og 30 minutter til tettstedet S05. Dette er samme vei som man kjører tilbake til S01. Tiltalte og B sa at det ville være unaturlig å reise inn for å handle samme dag som de reiste fra hytta og hjem til S01. De slår av kjøleskapet når de ikke er på hytta, og handler aldri inn siste dagen de er der.

Ved vurderingen av Bs forklaring, legger retten vekt på at det er forskjeller mellom hennes forklaring for politiet og i retten. Da hun endret forklaring etter å ha sett kontoutskriften, legger retten til grunn at det kan skyldes at hun ikke lenger husket hva de hadde gjort fra dag til dag i ferien. Da hun ble avhørt av politiet, var det gått over to år siden denne høstferien. Det var ingen spesiell grunn til at B skulle huske hva de gjorde fra dag til dag, og heller ikke den siste dagen i ferien.

Tiltalte benektet at han og fornærmede hadde samleie. Han forklarte videre at kona ikke hadde vært på butikken den siste dagen, og at han og fornærmede ikke var alene på hytta.

Retten finner ikke å kunne feste lit til tiltaltes forklaring om at han og fornærmede ikke var alene på hytta siste dag i høstferien og ikke hadde samleie den dagen. Det vises til at retten foran har konkludert med at tiltaltes forklaring om forholdet til fornærmede ikke er troverdig.

Etter en samlet vurdering av de fremlagte bevisene, finner retten det bevist utover en hver rimelig tvil at det første samleiet skjedde den siste dagen fornærmede var på hytta på S02 i høstferien 2009. Fornærmede var på dette tidspunkt 13 år gammel.

Det er ingen tvil om at tiltalte gjennomførte samleiene med fornærmede med viten og vilje. Han visste hva han gjorde og han visste hvor gammel fornærmede var. Det er bevist utover enhver rimelig tvil at tiltalte handlet forsettlig.

Tiltalte domfelles i samsvar med tiltalebeslutningen for overtredelse av straffeloven § 195 første ledd annet straffalternativ og straffeloven § 196 første ledd.

Straffutmåling

Seksuelle overgrep mot barn er alvorlige straffbare forhold. Straffenivået for slike forbrytelser er skjerpet de senere år både gjennom lovendringer og ved rettspraksis, som følge

av økt kunnskap om skadevirkningene av seksuelle overgrep mot barn.

Det alvorligste forholdet tiltalte domfelles for, er samleiet som skjedde da fornærmede var 13 år, jf. straffeloven § 195 annet straffalternativ. Minstestrafen for denne overtredelsen var på gjerningstidspunktet fengsel i 2 år. Den senere skjerpningen av minstestrafen til fengsel i 3 år ved lovendring 25. juni 2010 nr. 46 kommer ikke til anvendelse.

I rettspraksis er det lagt til grunn at det må foreligge tilleggsmomenter for å gå vesentlig over lovens minstestraft, jf. Borgarting lagmannsretts dom i LB-2011-39384 med henvisning til flere avgjørelser fra Høyesterett.

For overtredelser av straffeloven § 196 har Høyesterett uttalt at forholdene kan ha svært forskjellig karakter og grovhet, avhengig av fornærmedes og lovbrüterens alder og utvikling og omstendighetene for øvrig. Dette må straffutmålingen i den enkelte sak reflektere, jf. Rt-2005-162 avsnitt 10.

Retten har funnet det bevist at tiltalte har hatt rundt 50 samleier med fornærmede etter at hun fylte 14 år og fram til september 2011. Retten antar at samleiene har foregått omtrent like jevnlig i hele perioden. Straffeloven § 196 første ledd hadde fram til 25. juni 2010 en strafferamme på fengsel i 5 år. Ved lovendringen ble strafferammen skjerpet til fengsel i 6 år. Over halvparten av tiltaltes overtredelser av denne paragrafen er begått etter at straffskjerpelsen trådte i kraft.

For de overgrep som ble begått før lovendringen, tar retten utgangspunkt i straffenivået som er kommet til uttrykk i rettspraksis fra de senere årene. På dette rettsområdet har domstolene over tid gradvis skjerpet straffenivået, blant annet ut fra økende kunnskap om de langvarige skadevirkninger som seksuelle overgrep mot barn kan ha. Det er nivået slik det fremstår på domstidspunktet som da er det aktuelle. Dette vil ha et moment av tilbakevirkning, men dette er en tilbakevirkning som rettslig sett er akseptabel. Lovgivers uttalelser i forarbeidene til endringsloven av 2010 tillegges ikke selvstendig betydning for disse overgrepene, jf. uttalelsene i Rt-2009-1412 avsnitt 27, 28, 33 og 34.

For de overgrep som er begått etter 25. juni 2010, legger retten vekt på forarbeidene til lovendringen der det heter at «Departementet mener straffenivået for seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år bør skjerpes. Dette gjelder særlig ved samleie ... Den seksuelle lavalderen på 16 år gir uttrykk for at barn under 16 år ikke har forutsetningene for å gi straffriende samtykke til seksuell omgang», Prop 97 L (2009-2010) s. 27. Departementet mente at normalstraffenivået for seksuell omgang som består i samleie, der det verken foreligger skjerpene eller formildende omstendigheter, bør være rundt fengsel i 6 måneder. Det klare utgangspunkt er at straffen skal være ubetinget.

I straffskjerpene retning har retten lagt vekt på at overgrepene besto i samleier. Tiltalte domfelles for rundt 50 samleier over en periode på nesten to år, og det dreier seg derfor om mange samleier begått over lang periode.

Retten har også lagt vekt på at det er stor forskjell på tiltaltes og fornærmedes alder og utvikling. Tiltalte var 50 år da forholdene startet. Han var en veletablert og betrodd mann med lang erfaring som leder og politiker. Fornærmede var en ung jente.

Tiltalte forklarte at fornærmede opplevde vanskeligheter hjemme, og retten har lagt til grunn at dette var noe av bakgrunnen for at hun ønsket å være hos tiltalte. Hennes foreldre ga uttrykk for at de hadde stor tillit til tiltalte, og det var derfor hun fikk lov til å være så mye hos ham.

Tiltalte har tatt med fornærmede på ulike møter, oppdrag og arrangementer knyttet til sitt arbeid som ordfører. Mange av hotellovertningene har vært i forbindelse med dette. Fornærmede forklarte at hun har møtt både statsminister, stortingspresident og fylkesmann sammen med tiltalte.

Retten vurderer det slik at tiltaltes forhold ligger tett opp til slikt misbruk av stilling og tillitsforhold som rammes av straffeloven § 193. Det er ikke tatt ut tiltale for dette. Men retten legger vekt på tiltalte har utnyttet både den tillit fornærmede og hennes foreldre har vist ham, og den stilling han har hatt som ordfører, i forholdet til fornærmede. Dette er straffskjerpene momenter.

I skjerpene retning har retten videre lagt vekt på at tiltalte ikke brukte prevensjon under samleiene, med den risiko det medførte for sykdom og graviditet. Fornærmede brukte

riktignok i perioder p-piller, men tiltalte rådet henne til å slutte med dette. Ved en anledning tok fornærmede en angrepille som hun fikk penger av tiltalte for å kjøpe, og retten legger til grunn at dette var en belastning for fornærmede.

I tillegg til de rundt 50 samleiene tiltalte domfelles for, har retten også funnet det bevist at tiltalte har utsatt fornærmede for mange tilfeller av andre overgrep i form av beføling. Dette vektlegges også i skjerpene retning.

Fornærmede har forklart at tiltalte og hun hadde et slags kjæresteforhold. Det er helt klart at selv om fornærmede skulle ha forstått det slik, er forskjellen i alder og modenhet mellom tiltalte og fornærmede så stor at dette ikke har noen betydning for straffutmålingen, og retten går derfor ikke nærmere inn på det. Det vises til Prop 97 L (2009–2010) s. 27–28 med henvisning til Rt–2004–278.

Retten har ikke funnet noen formildende omstendigheter i saken. Tiltalte har ikke erkjent noen av forholdene. Det har gått bare litt over et år fra forholdet ble avsluttet og til hovedforhandling ble avholdt.

Ved utmålingen av straffen har retten sett hen til fremlagt rettspraksis. Retten skal vise til avgjørelse fra Borgarting lagmannsrett, LB–2009–113686–2. En 40-årig mann ble domfelt for flere forhold. De alvorligste var hyppige samleier med en jente gjennom 5 måneder, fra hun var ca. 13 år og 10 måneder. Dette skjedde fra høsten 2005 til sommeren 2006. Lagmannsretten la vekt på at det var et stort antall samleier, ved flere anledninger uten prevensjon, og at det ikke var domfelte som hadde tatt initiativ til opphør av forholdet. Den seksuelle omgangen var resultat av en planmessig og /eller hyppig tilnærming overfor unge jenter. Lagmannsretten antok at disse forholdene isolert sett ville kvalifisere til straff av fengsel i ca. tre år.

Retten skal bemerke at nærværende sak fremstår som mer alvorlig. Det dreier seg om flere samleier, begått over en lengre periode. Over halvparten av overtredelsene av § 196 omfattes av straffskjerpningen ved lovendringen fra 25. juni 2010.

Agder lagmannsretts dom i LA–2011–153127 gjaldt en 47 år gammel mann som ble dømt for seksuelle overgrep mot sin 21 år yngre niese fra 1999 til 2001. Overgrepene startet da hun var 13 år, de groveste overgrepene i form av samleie skjedde fra før hun fylte 14 år og pågikk i ca. 2 år. Retten la vekt på at domfelte utnyttet et nært tillitsforhold, at overgrepene skjedde hjemme hos fornærmede og domfelte, og at fornærmede var i en sårbar livssituasjon pga. foreldrenes samlivsbrudd. Retten la stor vekt på at domfelte hadde erkjent forholdene. Straffen ble satt til fengsel i to år og ni måneder.

Retten skal peke på at domfelte i saken ble dømt etter § 195 og § 196 slik de lød på gjerningstidspunktet. Straffeloven § 195 første ledd andre straffalternativ hadde da en minstestraft på ett år. Det ble lagt stor vekt på tilståelsen, som hadde hatt bevismessig og prosessøkonomisk betydning og hadde lettet situasjonen for fornærmede ved at hun ble trodd på sine forklaring om overgrepene.

Retten finner det klart at på bakgrunn av den straffskjerpning som har skjedd og på grunn av de skjerpene omstendigheter som er påpekt foran, må det i nærværende sak reageres med betydelig strengere straff enn de to nevnte avgjørelser.

Etter en helhetsvurdering finner retten at straffen passende kan settes til fengsel i fire år, slik som påstått av påtalemyndigheten. Straffeloven § 62 første ledd er hensyntatt.

Til fradrag kommer en dag for utholdt varetekt.

Oppreisning

Bistandsadvokaten la ned påstand om at tiltalte skal betale oppreisningserstatning til fornærmede, på inntil kr 260.000.

Hjemmel for oppreisningserstatning er skadeserstatningsloven § 3–5 første ledd bokstav b sammenholdt med § 3–3. Det følger av disse bestemmelsene at den som forsettlig eller grovt uaktsomt har overtrådt straffeloven § 195 og § 196 kan pålegges å betale den fornærmede «en slik engangssum som retten finner rimelig til erstatning (oppreisning) for den voldte tort og smerte og for annen krenking eller skade av ikkeøkonomisk art». Ved overtredelse av straffeloven § 195 og § 196 skal det ved utmålingen av oppreisning særlig legges vekt på handlingens art, hvor lang tid forholdet har pågått, om handlingen er et

misbruk av slektskapsforhold, omsorgsforhold, avhengighetsforhold eller tillitsforhold, og om handlingen er begått på en særlig smertefull eller krenkende måte, jf. skadeserstatningsloven § 3–5 første ledd annet punktum.

Det finnes ikke noe fastsatt normalnivå for oppreisning ved seksualovertridelser mot barn og overtridelser av straffeloven § 195 og § 196. I slike saker skal oppreisningen fastsettes etter en konkret vurdering jf. Rt–2012–1129 avsnitt 23. Dette i motsetning til oppreisningserstatning etter voldtekt, og til etterlatte etter drap. Årsaken er at overtridelsene kan ha meget forskjellig karakter, blant annet ut fra den fornærmedes og gjerningspersonens alder, om det er et kjæresteforhold mellom de to, hva handlingen går ut på, om det er tale om én eller flere handlinger, og graden av press eller utnyttelse fra gjerningspersonens side, jf. Rt–2004–1068 avsnitt 33.

Høyesterett har uttalt at på samme måte som for utmåling av straff vil nivået for oppreisning kunne være gjenstand for utvikling ikke minst som følge av økende kunnskap om skadevirkninger. Straffene i saker om overgrep mot barn er gradvis blitt skjerpet de siste årene, og erkjennelsen om de langvarige skadevirkningene må også reflekteres i utmåling av erstatning, jf. Rt–2011–247 avsnitt 45 og Rt–2011–743 avsnitt 18. I dommen på s. 247 opprettholdt Høyesterett oppreisningserstatninger på kr 180.000, 150.000 og 120.000 til tre jenter som et betydelig antall ganger hadde mastrubert domfelte, enkelte ganger til sædavgang, og ved tre eller fire anledninger hadde han ført sin penis inn i munnen til to av jentene. Overgrepene skjedde fra 2005 til 2008, da jentene var 9 til 12 år gamle. Domfelte hadde vært stefar til og bodd sammen med en av jentene.

Retten har sett hen til utmålingen av oppreisningserstatning i de to avgjørelsene som er nevnt ved straffutmålingen: I LB–2009–113686–2 ble oppreisningen satt til kr 50.000. I LA–2011–153127 ble oppreisningen satt til kr 150.000. Lagmannsretten la vekt på at overgrepene hadde skapt store problemer for fornærmede i form av konsentrasjonsvansker, depressive reaksjoner, problemer med skolegang og utdanning samt fysiske plager.

Mange av momentene som ble nevnt i forbindelse med straffutmålingen, er relevante også for oppreisningserstatningen. Tiltalte domfelles for alvorlige overgrep i form av samleier, og slik at det dreier seg om rundt 50 samleier i løpet av to år. Tiltalte har utnyttet tilliten fornærmede og hennes foreldre har vist ham, og sin stilling som ordfører i forbindelse med overgrepene. Retten legger også vekt på den store forskjellen på tiltaltes og fornærmedes alder og modenhet.

Det er vanskelig å forutsi hvilken belastning overgrepene vil utgjøre for fornærmede på sikt, fordi det er store individuelle forskjeller. Psykologspesialist Hagen har gitt fornærmede diagnosen posttraumatisk stresslidelse. Han vurderte det slik at fornærmede var i en positiv utvikling og viste mindre symptomer, men ikke var symptomfri da behandlingen hos ham ble avsluttet.

Ved utmåling av oppreisningen legger retten også vekt på at tiltaltes opptreden etter anmeldelsen har vært en belastning for fornærmede. Fornærmede forklarte at det var vanskelig for henne da tiltalte tok gjenvalg som ordfører kort tid etter anmeldelsen, og da han gikk ut i media og fikk store oppslag om sin versjon av saken.

På bakgrunn av sammenlignbar rettspraksis og de konkrete omstendighetene i saken, fastsetter retten oppreisningserstatningen til kr 150.000.

Sakskostnader

Aktor har lagt ned påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader fastsatt etter rettens skjønn.

Retten ser ikke grunn til å fravike hovedregelen i straffeprosessloven § 436.

Ved utmålingen tar retten hensyn til at hovedforhandlingen varte i 17 dager og at det ble ført 52 vitner.

Retten fastsetter sakskostnadene til kr 25.000.

Dommen er enstemmig.

Domsslutning:

*1. A, født *.*.1959, dømmes for overtridelse av straffeloven § 195 første ledd annet*

straffalternativ og § 196 første ledd til fengsel i 4 – fire – år, jf. straffeloven § 62 første ledd.

Varetekt kommer til fradrag med 1 – en – dag.

- 2. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til C med kr 150.000 – kroner etthundreogfemtusen – innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.*
- 3. A dømmes til å betale sakskostnader med kr 25.000 – kroner tjuéfemtusen – innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.*